Raport

Nordea Bank Polska S.A.

za rok 2012

Wybrane dane finansowe

	Sprawozdanie z całkowitych dochodów	w tys. zł		w tys. EUR	
		okres	okres	okres	okres
		Od 01/01/2012 do 31/12/2012	Od 01/01/2011 do 31/12/2011	Od 01/01/2012 do 31/12/2012	Od 01/01/2011 do 31/12/2011
1	Przychody odsetkowe	1 235 338	1 038 739	295 989	250 897
2	Przychody prowizyjne	146 524	143 482	35 107	34 657
3	Zysk przed opodatkowaniem	209 998	381 972	50 316	92 262
4	Zysk za okres	150 632	296 663	36 092	71 656
5	Przepływy środków pieniężnych w danym roku	(522 907)	3 194 288	(125 289)	771 549
6	Zysk (strata) na jedną akcję (w zł/EUR)	2,71	5,35	0,65	1,29

Dla celów ustalenia podstawowych wielkości w EUR dla pozycji rachunku zysków i strat zastosowano następujące kursy:

Dla danych za okres od 01/01/2012 r. do 31/12/2012 r. – 4,1736 kurs wyliczony, jako średnia z kursów NBP obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w tym okresie oraz

Dla danych za okres od 01/01/2011 r. do 31/12/2011 r. – 4,1401 kurs wyliczony, jako średnia z kursów NBP obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w tym okresie.

	Sprawozdanie z sytuacji finansowej	w tys. zł		w tys. EUR	
		Stan na	Stan na	Stan na	Stan na
		31/12/2012	31/12/2011	31/12/2012	31/12/2011
1	Należności od banków	575 426	283 229	140 753	64 125
2	Należności od klientów	26 462 954	27 584 938	6 473 009	6 245 458
3	Aktywa ogółem	33 310 218	35 325 117	8 147 893	7 997 898
4	Zobowiązania wobec banków	15 945 857	18 834 996	3 900 459	4 264 399
5	Zobowiązania wobec klientów	13 467 278	13 291 863	3 294 183	3 009 388
6	Zobowiązania ogółem	31 010 889	33 176 671	7 585 463	7 511 472
7	Kapitały własne ogółem	2 299 329	2 148 446	562 431	486 426
8	Liczba akcji	55 498 700	55 498 700	55 498 700	55 498 700
9	Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	41,43	38,71	10,13	8,76
10	Współczynnik wypłacalności	14,18	9,55	-	-

Dla celów ustalenia podstawowych wielkości w EUR dla pozycji bilansowych zastosowano odpowiednio kurs NBP 4,0882 z dnia 31/12/2012 r. oraz kurs NBP 4,4168 z dnia 31/12/2011 r.

Roczne
Sprawozdanie Finansowe
Nordea Bank Polska S.A.
za 2012 rok

Sprawozdanie finansowe Nordea Bank Polska S.A.

Spis treści:

Tytuł **Str.**

Sprawozdanie z całkowitych dochodów ... 6
Sprawozdanie z sytuacji finansowej ... 7
Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym ... 8
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych ... 9
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ... 10
1. Informacja ogólna o emitencie ... 10
2. Istotne zasady rachunkowości ... 10
3. Ważniejsze oszacowania i oceny ... 33
4. Sprawozdanie według segmentów ... 35
5. Zarządzanie ryzykiem finansowym ... 38
6. Wynik odsetkowy netto ... 54
7. Wynik prowizyjny netto ... 55
8. Wynik z instrumentów wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz z rewaluacji ... 55
9. Pozostałe przychody operacyjne ... 56
10. Koszty administracyjne ... 56
11. Pozostałe koszty operacyjne ... 57
12. Amortyzacja ... 58
13. Utrata wartości kredytów i pożyczek ... 58
14. Obciążenie z tytułu podatku dochodowego ... 59
15. Zysk przypadający na jedną akcję ... 59
16. Kasa i środki w banku centralnym ... 60
17. Należności od banków ... 60
18. Należności od klientów ... 61
19. Aktywa finansowe desygnowane do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat przy początkowym ujęciu ... 62
20. Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu ... 63
21. Wartości niematerialne ... 64
22. Rzeczowe aktywa trwałe ... 67
23. Aktywa i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego ... 69
24. Pozostałe aktywa ... 71
25. Zobowiązania wobec banków ... 71
26. Zobowiązania wobec klientów ... 72
27. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych ... 73
28. Pozostałe zobowiązania ... 73
29. Rezerwy ... 74
30. Zobowiązania podporządkowane ... 76

31. Kapitał własny 77
32. Klasyfikacja instrumentów finansowych 79
33. Zarządzanie kapitałem 83
34. Wartość godziwa 84
35. Zobowiązania warunkowe 86
36. Aktywa stanowiące zabezpieczenie 87
37. Leasing operacyjny 88
38. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych – informacja dodatkowa 88
39. Jednostki powiązane 89
40. Program akcji pracowniczych 94
41. Istotne zdarzenia w ciągu okresu sprawozdawczego. 101
42. Zdarzenia po dacie bilansu 102

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

w tys. zł

	Nota	Od 01/01/2012 do 31/12/2012	Od 01/01/2011 do 31/12/2011
PRZYCHODY OPERACYJNE			
Przychody odsetkowe	6	1 235 338	1 038 739
Koszty odsetkowe	6	(540 280)	(403 841)
Wynik odsetkowy netto	**6**	**695 058**	**634 898**
Przychody prowizyjne	7	146 524	143 482
Koszty prowizyjne	7	(23 829)	(27 128)
Wynik prowizyjny netto	**7**	**122 695**	**116 354**
Wynik z instrumentów wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz z rewaluacji	8	98 198	203 482
Pozostałe przychody operacyjne	9	30 003	26 715
Suma przychodów operacyjnych		**945 954**	**981 449**
KOSZTY OPERACYJNE			
Koszty administracyjne	10	(476 284)	(492 038)
- osobowe		(229 301)	(227 258)
- pozostałe koszty administracyjne		(246 983)	(264 780)
Pozostałe koszty operacyjne	11	(32 194)	-
Amortyzacja	12;21;22	(43 578)	(46 224)
Suma kosztów operacyjnych		**(552 056)**	**(538 262)**
Utrata wartości kredytów i pożyczek	13	(159 915)	(56 272)
Utrata wartości majątku rzeczowego banku		(23 985)	(4 943)
Zysk przed opodatkowaniem		**209 998**	**381 972**
Podatek dochodowy	14	(59 366)	(85 309)
Zysk za okres		**150 632**	**296 663**
Całkowite dochody ogółem za okres		**150 632**	**296 663**

		Od 01/01/2012 do 31/12/2012	Od 01/01/2011 do 31/12/2011
Zysk przypadający na jedną akcję	15	2,71	5,35
Rozwodniony zysk na jedną akcję	15	2,71	5,35

Zysk rozwodniony jest równy podstawowemu zyskowi na jedna akcję, ponieważ brak jest elementów powodujących rozwodnienie.

Noty przedstawione na stronach 10 – 103 stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

w tys. zł

AKTYWA	Nota	31/12/2012	31/12/2011
Kasa i środki w banku centralnym	16	2 443 243	1 021 025
Należności od banków	17	575 426	283 229
Należności od klientów	18	26 462 954	27 584 938
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		3 476 180	6 102 972
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	*20*	*26 062*	*123 024*
Aktywa finansowe desygnowane do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat przy początkowym ujęciu	*19*	*3 450 118*	*5 979 948*
Wartości niematerialne	21	49 861	48 071
Rzeczowe środki trwałe	22	150 402	177 461
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	23	81 695	60 710
Pozostałe aktywa	24	70 457	46 711
AKTYWA OGÓŁEM		**33 310 218**	**35 325 117**

w tys. zł

PASYWA		31/12/2012	31/12/2011
Zobowiązania wobec banków	25	15 945 857	18 834 996
Zobowiązania wobec klientów	26	13 467 278	13 291 863
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	27	-	248 098
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		51 363	36 452
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	*20*	*51 363*	*36 452*
Pozostałe zobowiązania	28	271 607	228 254
w tym podatek bieżący		*5 725*	*4 049*
Zobowiązania podporządkowane	30	1 259 239	536 629
Rezerwy	29	15 545	379
ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM		31 010 889	33 176 671
Kapitał zakładowy		277 494	277 494
Pozostałe kapitały		1 870 746	1 573 832
Zyski z lat ubiegłych i roku bieżącego		151 089	297 120
KAPITAŁY WŁASNE RAZEM	31	2 299 329	2 148 446
PASYWA OGÓŁEM		**33 310 218**	**35 325 117**

Noty przedstawione na stronach 10 – 103 stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

w tys. zł

Wyszczególnienie	Kapitał zakładowy	Kapitał podstawowy		Zyski zatrzymane oraz wynik roku bieżącego		Razem
		Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały	Wynik z lat ubiegłych	Zysk za okres	
01 styczeń 2012	**277 494**	**847 936**	**725 896**	**457**	**296 663**	**2 148 446**
Całkowite dochody ogółem za okres	-	-	-	-	150 632	150 632
Fundusze banku	-	-	-	-	-	-
Akcje pracownicze	-	-	251	-	-	251
Podział zysku	-	-	296 663	-	(296 663)	-
31 grudzień 2012	**277 494**	**847 936**	**1 022 810**	**457**	**150 632**	**2 299 329**

w tys. zł

Wyszczególnienie	Kapitał zakładowy	Kapitał podstawowy			Zyski zatrzymane oraz wynik roku bieżącego		Razem
		Kapitał zapasowy	Fundusze ogólnego ryzyka	Pozostałe kapitały	Wynik z lat ubiegłych	Zysk za okres	
01 styczeń 2011	**277 494**	**847 936**	**300**	**466 298**	**-**	**259 337**	**1 851 365**
Całkowite dochody ogółem za okres	-	-	-	-	-	296 663	296 663
Fundusze banku	-	-	(300)	(157)	457	-	-
Akcje pracownicze	-	-	-	418	-	-	418
Podział zysku	-	-	-	259 337	-	(259 337)	-
31 grudzień 2011	**277 494**	**847 936**	**-**	**725 896**	**457**	**296 663**	**2 148 446**

Noty przedstawione na stronach 10 – 103 stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

w tys. zł

Wyszczególnienie	Nota	Od 01/01/2012 do 31/12/2012	Od 01/01/2011 do 31/12/2011
Działalność operacyjna			
Zysk za okres		**150 632**	**296 663**
Korekta do uzgodnienia zysku netto ze środkami pieniężnymi netto z działalności operacyjnej		**(19 964)**	**(40 712)**
Odsetki zapłacone i otrzymane		11 337	12 194
Podatek dochodowy		(75 704)	(100 158)
Efekt różnic kursowych dla działalności operacyjnej		825	1 028
Amortyzacja		43 578	46 224
Zmiany w aktywach operacyjnych		**1 267 915**	**(6 863 010)**
Zmiany w kredytach instytucji finansowych		190 745	(30 347)
Zmiany w pożyczkach (akcji kredytowej)		931 307	(6 818 363)
Zmiany w instrumentach pochodnych		96 962	(106 713)
Zmiany stanu w pozostałych aktywach z wyjątkiem instrumentów finansowych		48 901	92 413
Zmiany w pasywach operacyjnych		**(2 443 755)**	**9 550 773**
Zmiany w depozytach od instytucji finansowych		(2 545 008)	5 630 015
Zmiany w depozytach i pożyczkach od pozostałych instytucji		26 040	3 815 727
Zmiany w pozostałych pasywach		75 213	105 031
Przepływy środków pieniężnych w działalności operacyjnej		**(1 045 172)**	**2 943 713**
Działalność inwestycyjna			
Zakup aktywów trwałych		(33 018)	(90 993)
Sprzedaż aktów trwałych		543	
Zakup niematerialnych aktywów		(6 120)	(5 890)
Zmiana stanu pozostałych aktywów finansowych		292 649	(268 851)
Przepływy środków pieniężnych w działalności inwestycyjnej		**254 054**	**(365 734)**
Działalność finansowa			
Zaciągnięcie zobowiązań podporządkowanych		797 552	-
Emisja dłużnych papierów wartościowych		172 409	639 642
Wykup dłużnych papierów wartościowych		(425 000)	(730 000)
Pozostałe w tym pożyczki otrzymane		(276 750)	706 666
Przepływy środków pieniężnych w działalności finansowej		**268 211**	**616 308**
Przepływy środków pieniężnych w danym roku		**(522 907)**	**3 194 288**
Środki pieniężne i ich ekwiwalent na początek okresu	38	5 940 598	2 746 310
Środki pieniężne i ich ekwiwalent na koniec okresu	38	5 417 691	5 940 598
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych		**(522 907)**	**3 194 288**

Odsetki zapłacone	543 623	407 935
Odsetki otrzymane	1 051 182	888 972

Noty przedstawione na stronach 10 – 103 stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Informacja ogólna o emitencie

Informacje o Nordea Bank Polska S.A.

Nordea Bank Polska S.A. jest Bankiem mającym siedzibę w Polsce: 81-303 Gdynia, ul. Kielecka 2, NIP 586-000-78-20, REGON 190024711, zarejestrowanym w Sądzie Rejonowym Gdańsk-Północ w Gdańsku, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z numerem KRS: 0000021828. Bank oferuje szeroki zakres usług bankowych świadczonych na rzecz klientów indywidualnych oraz instytucjonalnych zgodnie z zakresem usług określonym w statucie Banku.
Akcje Banku są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

2. Istotne zasady rachunkowości

Oświadczenie o zgodności

Roczne sprawozdanie finansowe Nordea Bank Polska S.A. za okres zakończony 31 grudnia 2012 roku zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską i innymi obowiązującymi przepisami.

Sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Banku w dniu 7 lutego 2013 r.

Ostateczne zatwierdzenie sprawozdania finansowego nastąpi przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Wcześniejsze zastosowanie standardów, które nie są jeszcze obowiązujące oraz zmiany do istniejących standardów oraz interpretacji Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF).

Bank nie zastosował wcześniej standardów, które nie są jeszcze obowiązujące.
Poniżej zaprezentowane zostały standardy i interpretacje zatwierdzone przez UE, które jeszcze nie weszły w życie oraz standardy i interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE, a także zmiany tych standardów i interpretacji wraz z oceną ich ewentualnego wpływu na sprawozdanie finansowe Nordea Bank Polska.

MSSF	Charakter zmian	Obowiązujący od	Wpływ na Bank
MSR 19 (2011) *Świadczenia pracownicze*	• Zmiany wymagają aby zyski i straty aktuarialne były ujmowane bezpośrednio w innych całkowitych dochodach. • Zmiany usuwają metodę korytarza stosowaną w przeszłości do ujmowania zysków i strat aktuarialnych, oraz eliminują możliwość ujmowania w wyniku finansowym wszystkich zmian w zobowiązaniach z tytułu określonych świadczeń i w aktywach programu świadczeń pracowniczych, co jest aktualnie dozwolone zgodnie z wymogami MSR 19. Zmiany wymagają również aby spodziewany zwrot z aktywów programu świadczeń rozpoznawany w rachunku zysków i strat był obliczany w oparciu o wskaźnik użyty do dyskontowania zobowiązania z tytułu określonych świadczeń.	1 stycznia 2013	Zmiany nie będą miały wpływu na sprawozdanie finansowe, ponieważ Bank nie stosuje zasad kompensowania w odniesieniu do posiadanych aktywów i zobowiązań finansowych ani nie zawarł ramowych umów dotyczących kompensat.
Zmiany do MSSF 7 *Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji*– Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych	Zmiany zawierają nowe wymagania w zakresie ujawniania informacji dla aktywów i zobowiązań finansowych, które: • są kompensowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, lub • podlegają ramowym umowom dotyczącym kompensat lub innym podobnym umowom.	1 stycznia 2013	Zmiany nie będą miały wpływu na sprawozdanie finansowe, ponieważ Bank nie stosuje zasad kompensowania w odniesieniu do posiadanych aktywów i zobowiązań finansowych ani nie zawarł ramowych umów dotyczących kompensat.
MSSF *13 Ustalanie wartości godziwej*	MSSF 13 zastąpi wskazówki dotyczące ustalania wartości godziwej zawarte w poszczególnych standardach jednym źródłem wskazówek w zakresie ustalania wartości godziwej. Definiuje on pojęcie wartości godziwej, ustala ramy ustalania wartości godziwej oraz określa wymagania, co do ujawniania informacji dotyczących ustalania wartości godziwej. MSSF 13 wyjaśnia „jak" ustalić wartość godziwą, jeśli jest to wymagane lub dozwolone przez inne standardy. MSSF 13 nie wprowadza nowych wymagań w zakresie wyceny aktywów lub zobowiązań w wartości godziwej, ani nie eliminuje wyjątków niewykonalności w praktyce wyceny według wartości godziwej, które obecnie istnieją w pewnych standardach. Standard zawiera szczegółową strukturę ujawnień, która dodaje do istniejących wymogów ujawnienia w celu dostarczenia informacji, które umożliwią użytkownikom sprawozdań finansowych ocenę metod i danych wykorzystanych przy ustalaniu wartości godziwej a dla powtarzalnego ustalania wartości godziwej, które wykorzystuje niedostępne dane, wpływ ustalania wartości godziwej na wynik finansowy lub inne całkowite dochody.	1 stycznia 2013 r.	Bank oczekuje, że MSSF 13 nie będzie miał znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe, ponieważ zarząd uważa, że metody i założenia obecnie wykorzystywane przy wycenie składników aktywów w wartości godziwej są zgodne z MSSF 13. Oczekuje się, że w momencie zastosowania nowego Standardu wzrośnie ilość wymaganych ujawnień, jednakże do momentu pierwszego zastosowania tego Standardu Bank nie jest w stanie przeprowadzić analizy jego wpływu na sprawozdanie finansowe.

MSSF	Charakter zmian	Obowiązujący od	Wpływ na Bank
KIMSF 20 *Rozliczanie kosztów usuwania nadkładów na etapie produkcji w kopalniach odkrywkowych („stripping costs")*	Interpretacja zawiera wymagania dotyczące ujmowania kosztów usuwania nadkładu na etapie produkcji jako składnika aktywów, początkowej wyceny składnika aktywów stanowiącego wynik usuwania nadkładu oraz późniejszej wyceny składnika aktywów stanowiącego wynik usuwania nadkładu. W zakresie, w jakim korzyści z usuwania nadkładu na etapie produkcji są realizowane w formie wyprodukowanych zapasów, koszty usuwania nadkładu są ujmowane zgodnie z MSR 2 *Zapasy*. Koszty usuwania nadkładu poniesione na etapie produkcji, które powodują lepszy dostęp do wydobywanego w przyszłości złoża, są ujmowane, jako składnik aktywów trwałych, tylko jeśli wszystkie poniższe kryteria zostaną spełnione: • jest prawdopodobne, że przyszłe korzyści wpłyną do jednostki; • jednostka jest w stanie zidentyfikować składnik złoża, do którego dostęp ulegnie poprawie; • koszty dotyczące usuwania nadkładu związane z tym składnikiem mogą być wiarygodnie oszacowane. Składnik aktywów dotyczący usuwania nadkładu ujmuje się, jako zwiększenie istniejącego składnika aktywów. Składnik aktywów dotyczący usuwania nadkładu wycenia się według kosztów wytworzenia przy początkowym ujęciu, a następnie według kosztów wytworzenia, bądź w wartości przeszacowanej, po pomniejszeniu o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości, według zasad stosowanych dla istniejącego składnika aktywów, którego jest częścią. Interpretacja wymaga również, aby w sytuacji, gdy koszty związane ze składnikiem aktywów dotyczącym usuwania nadkładu i wyprodukowanymi zapasami nie są możliwe do wyodrębnienia, jednostka dokonała podziału kosztów związanych z usuwaniem nadkładu na etapie produkcji pomiędzy składnik aktywów i zapasy na podstawie „odpowiedniej" miary opartej na wartości produkcji.	1 stycznia 2013 r.	Bank nie oczekuje, aby Interpretacja miała wpływ na sprawozdanie finansowe, ponieważ nie prowadzi działań związanych z usuwaniem nadkładu.

MSSF	Charakter zmian	Obowiązujący od	Wpływ na Bank
Zmiany do MSSF 1 *Ciężka hiperinflacja oraz usunięcie stałych dat dla stosujących MSSF po raz pierwszy:*	Zmiany dodają zwolnienie, które może zostać zastosowane na dzień przejścia na MSSF przez jednostki wcześniej działające w warunkach ciężkiej hiperinflacji. Zwolnienie to pozwala jednostce wycenić aktywa i zobowiązania posiadane przed ustabilizowaniem się waluty funkcjonalnej w wartości godziwej, a następnie użyć tej wartości godziwej jako kosztu zakładanego tych aktywów i zobowiązań na potrzeby sporządzenia pierwszego sprawozdania z sytuacji finansowej wg MSSF.	1 stycznia 2013 r.	Zmiany nie mają zastosowania do sprawozdania finansowego Banku.
Zmiany do MSR 12 *Podatki – Odroczony podatek dochodowy: Przyszła realizacja składnika aktywów*	Zmiana wprowadza domniemanie, iż wartość bilansowa nieruchomości inwestycyjnej wycenianych w wartości godziwej będzie zrealizowana wyłącznie poprzez ich sprzedaż. Zamiary zarządu w tym zakresie nie będą miały znaczenia, chyba, że nieruchomość inwestycyjna będzie *podlegała amortyzacji* i będzie utrzymywana w ramach modelu biznesowego, którego celem będzie skonsumowanie zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych płynących z danego składnika aktywów przez okres jego życia. Stanowi to jedyny przypadek, kiedy to ww. domniemanie będzie mogło zostać odrzucone.	1 stycznia 2013 r.	Powyższe zmiany nie dotyczą sprawozdania finansowego Banku, ze względu na fakt, że Bank nie posiadała nieruchomości inwestycyjnych wycenianych według modelu wartości godziwej zgodnie z MSR 40.
MSSF 10 *Skonsolidowane sprawozdania finansowe*	MSSF 10 przewiduje jeden nowy model analizy kontroli w odniesieniu do wszystkich podmiotów, w które dokonano inwestycji, włączając w to podmioty, które aktualnie jako JSP są w zakresie SKI-12. MSSF 10 wprowadza nowe wymagania, co do oceny kontroli, które różnią się od dotychczasowych wymogów z MSR 27 (2008). W nowym modelu kontroli inwestor kontroluje podmiot, w którym dokonał inwestycji, jeśli (1) jest narażony na lub ma prawo do zmiennych zwrotów z tytułu zaangażowania w ten podmiot, (2) ma zdolność wpływania na te zwroty poprzez władzę nad podmiotem inwestycji oraz (3) istnieje związek pomiędzy ww. władzą a zwrotami. Nowy standard zawiera również wymogi, co do ujawnień oraz wymogi odnoszące się do sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych. Wymogi te przeniesiono z MSR 27 (2008).	1 stycznia 2014 r	Bank do momentu pierwszego zastosowania standardu nie może przeprowadzić analizy wpływu tego standardu na sprawozdanie finansowe.

MSSF	Charakter zmian	Obowiązujący od	Wpływ na Bank
MSSF 11 *Wspólne porozumienia*	MSSF 11 *Wspólne ustalenia umowne* zastępuje MSR 31 *Udziały we wspólnych przedsięwzięciach.* MSSF 11 nie wprowadza zasadniczych zmian co do ogólnej definicji porozumienia pod wspólną kontrolą, chociaż definicja kontroli i pośrednio współkontroli uległy zmianie w związku z MSSF 10. Zgodnie z nowym standardem wspólne ustalenia umowne są podzielone na 2 rodzaje, dla których zdefiniowano następujące modele ujmowania: • wspólne działania to takie, w których współkontrolujące je podmioty, zwane wspólnikami wspólnego działania, mają udział w aktywów oraz udział w zobowiązaniach związanych z wspólnych działaniem. • wspólne przedsięwzięcie to takie, w którym współkontrolujące podmioty, zwane wspólnikami przedsięwzięcia, mają prawo do aktywów netto porozumienia. MSSF 11 faktycznie wyłącza z zakresu MSR 31 te przypadki, gdy wspólne przedsięwzięcia, pomimo ich istnienia w formie odrębnych podmiotów nie mogą być faktycznie rozdzielone. Porozumienia takie są traktowane podobnie do współkontrolowanych aktywów/działalności zgodnie z MSR 31 i określane terminem wspólnego działania. Dla pozostałych jednostek współkontrolowanych wg MSR 31, określanych teraz wspólnymi przedsięwzięciami (joint ventures), należy stosować metodę praw własności. Nie ma możliwości zastosowania konsolidacji proporcjonalnej.	1 stycznia 2014 r	Nowa regulacje nie będą miały wpływu na sprawozdanie finansowe Banku.

MSSF	Charakter zmian	Obowiązujący od	Wpływ na Bank
MSSF 12 *Ujawnienia inwestycji w inne jednostki*	MSSF 12 zawiera dodatkowe wymogi związane z ujawnianiem informacji dotyczących znaczących osądów, przy określaniu charakteru posiadanych udziałów w innych jednostkach , wspólnych ustaleniach umownych, jednostkach stowarzyszonych i / lub jednostkach strukturyzowanych niepodlegających konsolidacji.	1 stycznia 2014 r.	Bank oczekuje, że MSSF 12 nie będzie miał znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe.
MSR 27 (2011) *Jednostkowe sprawozdania finansowe*	MSR 27 (2011) pozostawia istniejące wymagania MSR 27 (2008) co do rachunkowości i ujawnień w jednostkowych sprawozdaniach finansowych wprowadzając jedynie kilka drobnych uściśleń. Obowiązujące obecnie wymogi MSR 28 (2008) i MSR 31 w zakresie jednostkowych sprawozdań finansowych również zostały włączone do MSR 27 (2011). Standard nie zawiera już kwestii kontroli i wymagań dotyczących sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych, które zostały przeniesione do MSSF 10 *Skonsolidowane sprawozdania finansowe*.	1 stycznia 2014 r	Bank nie oczekuje, aby powyższa zmiana miała znaczący wpływ na sprawozdanie finansowe, ponieważ nie skutkuje to zmianą polityki rachunkowości jednostki.
MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i we wspólnych przedsięwzięciach*	W MSR 28 (2011) dokonano ograniczonych zmian: • *Jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia przeznaczone do sprzedaży.* MSSF 5 *Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana* jest stosowany do inwestycji, lub jej części, w jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie, które spełnia kryteria zaklasyfikowania jako przeznaczone do sprzedaży. Do zatrzymanej części inwestycji, której nie zaklasyfikowano jako przeznaczona do sprzedaży, stosuje się metodę praw własności aż do momentu zbycia części przeznaczonej do sprzedaży. Po jej zbyciu zatrzymana część inwestycji ujmowana jest metodą praw własności, jeśli zatrzymana inwestycja nadal stanowi inwestycję w jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie. *Zmiany w inwestycjach w jednostkach stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięciach.* Uprzednio zgodnie z MSR 28 (2008) i MSR 31, ustanie znaczącego wpływu lub współkontroli powodowało we wszystkich przypadkach konieczność ponownej wyceny zatrzymanych udziałów, nawet w przypadku, gdy znaczący wpływ zamieniał się we współkontrolę. MSR 28 (2011) wymaga, aby w takich sytuacjach zatrzymane inwestycje nie były ponownie wyceniane.	1 stycznia 2014 r.	Bank nie oczekuje, aby zmieniony Standard miał znaczący wpływ na sprawozdanie finansowe, ponieważ nie posiada żadnych inwestycji w jednostki stowarzyszone lub wspólne przedsięwzięcia, na które wpłynęłyby powyższe zmiany.

MSSF	Charakter zmian	Obowiązujący od	Wpływ na Bank
Zmiany do MSR 32 *Instrumenty finansowe: prezentacja* – Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych	Zmiany nie wprowadzają nowych zasad dotyczących kompensowania aktywów i zobowiązań finansowych; Wyjaśniają one natomiast kryteria dotyczące kompensat, co ma na celu usunięcie niespójności w ich stosowaniu. Zmiany objaśniają, że jednostka posiada tytuł prawny do kompensaty, jeśli tytuł ten: • nie jest uwarunkowany wystąpieniem określonego zdarzenia w przyszłości; oraz • jest egzekwowalny zarówno w zwykłym trybie prowadzenia działalności jak i w przypadku niewywiązania się z płatności lub w przypadku niewypłacalności lub upadłości jednostki i wszystkich kontrahentów.	1 stycznia 2014 r.	Bank nie oczekuje, że zmieniony Standard będzie miał wpływ na sprawozdanie finansowe, ponieważ nie stosuje zasad dotyczących kompensat w odniesieniu do posiadanych aktywów i zobowiązań finansowych ani nie zawarł ramowych umów dotyczących kompensat.
Zmiany do MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy* Pożyczki rządowe	Zmiany wprowadzają nowe zwolnienie dotyczące retrospektywnego zastosowania innych MSSF. Jednostka stosująca MSSF po raz pierwszy, może zastosować wymagania w zakresie wyceny, wynikające ze standardów dotyczących instrumentów finansowych (MSR 39 lub MSSF 9) dla pożyczek rządowych udzielonych poniżej rynkowej stopy procentowej prospektywnie od daty przejścia na MSSF. Alternatywnie, jednostka stosująca MSSF po raz pierwszy, może zdecydować, że zastosuje wymagania w zakresie wyceny dla pożyczek rządowych retrospektywnie, jeśli niezbędne informacje do wyceny były dostępne na moment ujęcia pożyczki po raz pierwszy. Wyboru jednostka dokonuje dla każdej pożyczki indywidualnie.	1 stycznia 2013 r	Zmiany nie mają zastosowania do sprawozdania finansowego Banku.

MSSF	Charakter zmian	Obowiązujący od	Wpływ na Bank
Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2009-2011	Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (2009-2011) zawierają 7 zmian do 5 standardów, oraz wynikające z nich zmiany do innych standardów i interpretacji. Główne zmiany dotyczą: • powtórnego zastosowania MSSF 1 – jednostka stosująca powtórnie MSSF, która decyduje się nie stosować powtórnie MSSF 1 powinna zastosować MSSF retrospektywnie zgodnie z MSR 8, jak gdyby nie zaprzestała stosowania MSSF; • doprecyzowania, iż jednostka stosująca MSSF po raz pierwszy i korzystająca ze zwolnienia dotyczącego kosztów finansowania nie powinna przeliczać kosztów finansowania aktywowanych zgodnie z poprzednio stosowanymi zasadami rachunkowości oraz powinna ująć koszty finansowania poniesione na dzień przejścia na MSSF lub po tej dacie (lub na datę wcześniejszą, jak dopuszcza to MSR 23) zgodnie z MSR 23; • doprecyzowania, iż jeden, bezpośrednio poprzedzający, okres porównawczy jest wymagany w pełnym sprawozdaniu finansowym; jednakże jeśli dodatkowe dane porównawcze są zaprezentowane, powinny być dołączone do nich odpowiednie informacje objaśniające i powinny być one zgodne z MSSF; • doprecyzowania, iż sprawozdanie otwarcia z sytuacji finansowej jest wymagane jedynie w sytuacji, gdy zmiana polityki rachunkowości, retrospektywne przekształcenie lub reklasyfikacja mają istotny wpływ na to informacje zawarte w tym sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz iż poza ujawnieniami wymaganymi przez MSR 8, inne informacje objaśniające dotyczące sprawozdania otwarcia z sytuacji finansowej nie są wymagane; • doprecyzowania klasyfikacji i ujęcia księgowego części zamiennych, oraz urządzeń serwisowych; • wyeliminowania niezgodności pomiędzy MSR 32 i MSR 12 w zakresie wypłaty zysków dla posiadaczy instrumentów kapitałowych oraz kosztów transakcyjnych związanych z instrumentami kapitałowymi, poprzez doprecyzowanie, że w zakresie podatku dochodowego związanego z tymi transakcjami zastosowanie ma MSR 12; • dodanie wymogu ujawnienia wartości całkowitych aktywów i zobowiązań dla poszczególnych segmentów sprawozdawczych w śródrocznej informacji finansowej.	1 stycznia 2013 r.	Nie oczekuje się, aby powyższe zmiany miały znaczący wpływ na sprawozdanie finansowe Banku.

MSSF	Charakter zmian	Obowiązujący od	Wpływ na Bank
Zmiany do MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12: Skonsolidowane Sprawozdania Finansowe, Wspólne ustalenia umowne, Ujawnienia informacji na temat udziałów w innych jednostkach	**Zmiany:** • definiują datę początkowego zastosowania MSSF 10 jako początek rocznego okresu sprawozdawczego, w którym standard został zastosowany po raz pierwszy (tj. 1 stycznia 2013 r. jeśli nie został zastosowany wcześniej). Na ten dzień jednostka weryfikuje czy nastąpiła zmiana osądów w stosunku do konieczności konsolidacji posiadanych inwestycji w inne jednostki; • ograniczają wymóg przekształcenia danych porównawczych do okresu bezpośrednio poprzedzającego dzień pierwszego zastosowania, co ma zastosowanie do wszystkich omawianych standardów. Jednostki, które przedstawiają dobrowolnie dane porównawcze za więcej niż jeden okres, mogą pozostawić dodatkowe okresy porównawcze nieprzekształcone; • wymagają ujawnień wpływu zmiany w polityce rachunkowości dla okresu bezpośrednio poprzedzającego dzień pierwszego zastosowania (tj. ujawnienie wpływu zmian na bieżący okres nie jest wymagane); • usuwają wymóg przedstawienia danych porównawczych w odniesieniu do ujawnień dotyczących niekonsolidowanych ustrukturyzowanych jednostek, dla któregokolwiek okresu poprzedzającego roczny okres, w którym MSSF 12 został zastosowany po raz pierwszy.	1 stycznia 2013 r.	Nie oczekuje się, aby zmiany miały znaczący wpływ na sprawozdanie finansowe Banku.

MSSF	Charakter zmian	Obowiązujący od	Wpływ na Bank
Jednostki inwestycyjne (Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 and MSR 27)	Zmiany przewidują wyjątek od obowiązku konsolidacji wynikającego z MSSF 10 i wymagają od podmiotów spełniających kryteria jednostek inwestycyjnych, aby wyceniały swoje inwestycje w jednostkach kontrolowanych – jak również w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach – w wartości godziwej przez wynik finansowy, zamiast ujmować je w drodze konsolidacji. Zwolnienie z obowiązku konsolidacji ma charakter obowiązkowy (tzn. nie jest dobrowolny), z wyłączeniem podmiotów zależnych, uznawanych za zintegrowane z działalnością inwestycyjną danej jednostki inwestycyjnej, które nadal podlegają konsolidacji. Za jednostkę inwestycyjną uznajemy podmiot, który spełnia wszystkie kluczowe kryteria definicji jednostki inwestycyjnej. Jest to więc podmiot, który: 1. otrzymuje fundusze od inwestorów w celu świadczenia tym inwestorom usług zarządzania inwestycjami; 2. zobowiązuje się wobec inwestorów, że celem jego działalności jest inwestowanie środków wyłącznie w celu osiągnięcia zwrotów ze wzrostu wartości inwestycji i/lub dywidend; oraz 3. dokonuje pomiaru i oceny wyników zasadniczo wszystkich swoich inwestycji na podstawie ich wartości godziwej. Zmiany określają również wymagania wobec jednostek inwestycyjnych w zakresie ujawnień.	1 stycznia 2014 r.	Bank nie oczekuje się, aby zmiany do standardów miały wpływ na sprawozdanie finansowe .

MSSF	Charakter zmian	Obowiązujący od	Wpływ na Bank
MSSF 9 *Instrumenty Finansowe (2009).*	Nowy Standard zastępuje wytyczne zawarte w MSR 39 *Instrumenty Finansowe: ujmowanie i wycena,* na temat klasyfikacji oraz wyceny aktywów finansowych. Standard eliminuje istniejące obecnie w MSR 39 kategorie: utrzymywane do terminu wymagalności, dostępne do sprzedaży oraz pożyczki i należności. W momencie początkowego ujęcia aktywa finansowe będą klasyfikowane do jednej z dwóch kategorii: • aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu; lub • aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej. Składnik aktywów finansowych jest wyceniany według zamortyzowanego kosztu, jeżeli spełnione są następujące dwa warunki: • aktywa utrzymywane są w ramach modelu biznesowego, którego celem jest utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z kontraktu; oraz, • jego warunki umowne powodują powstanie w określonych momentach przepływów pieniężnych stanowiących wyłącznie spłatę kapitału oraz odsetek od niespłaconej części kapitału. Zyski i straty z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej ujmowane są w wyniku finansowym bieżącego okresu, z wyjątkiem sytuacji, gdy inwestycja w instrument kapitałowy nie jest przeznaczona do obrotu. MSSF 9 daje możliwość dokonania nieodwracalnej decyzji o wycenie takich instrumentów finansowych, w momencie ich początkowego ujęcia, w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Wyboru takiego można dokonać dla każdego instrumentu osobno. Wartości ujęte w innych całkowitych dochodach nie mogą w późniejszych okresach zostać przekwalifikowane do rachunku zysków i strat.	1 stycznia 2015 r.	Oczekuje się, że w momencie początkowego zastosowania, nowy Standard będzie miał znaczący wpływ na sprawozdanie finansowe, w związku z faktem, że będzie obowiązkowe jego retrospektywne zastosowanie. Jednakże, do momentu pierwszego zastosowania tego standardu, Bank nie jest w stanie przeprowadzić analizy wpływu tego standardu na sprawozdanie finansowe. Bank nie zdecydował jeszcze o dacie początkowego zastosowania Standardu.

MSSF	Charakter zmian	Obowiązujący od	Wpływ na Bank
Zmiany do MSSF 9 *Instrumenty Finansowe* (2010)	Zmiany do MSSF 9 z 2010 roku zmieniają wskazówki zawarte w MSR 39 *Instrumenty Finansowe: ujmowanie i wycena* na temat klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych oraz wyłączenia aktywów finansowych oraz zobowiązań finansowych. Standard zachowuje prawie wszystkie dotychczasowe wymogi MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych oraz wyłączania aktywów finansowych i zobowiązań finansowych. Standard wymaga, aby zmiana wartości godziwej dotycząca zmiany ryzyka kredytowego zobowiązania finansowego wyznaczonego w momencie początkowego ujęcia jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy były prezentowane w ramach innych całkowitych dochodów. Jedynie pozostała część zysku lub straty z wyceny do wartości godziwej ma być ujmowana w zysku lub stracie bieżącego okresu. W przypadku jednak, gdyby zastosowanie tego wymogu powodowało brak współmierności przychodów i kosztów, cała zmiana wartości godziwej byłaby ujmowana w zysku lub stracie bieżącego okresu. Wartości zaprezentowanych w innych całkowitych dochodach nie przeklasyfikowuje się w późniejszych okresach do zysku lub straty bieżącego okresu. Mogą one być jednak przeklasyfikowane w ramach kapitału własnego. Zgodnie z MSSF 9 wycena pochodnych instrumentów finansowych, które związane są z nienotowanymi instrumentami kapitałowymi i które muszą być uregulowane poprzez dostarczenie nienotowanych instrumentów kapitałowych, których wartość nie może zostać wiarygodnie ustalona, powinna nastąpić według wartości godziwej.	1 stycznia 2015 r.	Oczekuje się, że w momencie początkowego zastosowania, nowy Standard będzie miał znaczący wpływ na sprawozdanie finansowe, w związku z faktem, że będzie obowiązkowe jego retrospektywne zastosowanie. Jednakże, do momentu pierwszego zastosowania tego standardu, Bank nie jest w stanie przeprowadzić analizy jego wpływu na sprawozdanie finansowe. Bank nie zdecydował jeszcze o dacie początkowego zastosowania Standardu.
Zmiany do MSSF 9 *Instrumenty finansowe* i MSSF 7 *Instrumenty finansowe: ujawnienia*	Zmiany te zmieniają wymogi dotyczące ujawnień oraz przekształcania danych porównawczych dotyczących początkowego zastosowania MSSF 9 *Instrumenty finansowe* (2009) oraz MSSF 9 *Instrumenty finansowe* (2010). Zmiany do MSSF 7 wymagają ujawnienia szczegółów dotyczących skutków początkowego zastosowania MSSF 9, w sytuacji kiedy jednostka nie przekształca danych porównawczych zgodnie ze wymaganiami zmienionego MSSF 9. Jeśli jednostka zastosuje MSSF 9 od 1 stycznia 2013 r. lub później, wówczas nie jest wymagane przekształcenie danych porównawczych dla okresów przed datą początkowego zastosowania. Jeśli jednostka dokona wcześniejszego zastosowania MSSF 9 w 2012 r., wówczas ma możliwość przekształcenia danych porównawczych bądź przedstawienia dodatkowych ujawnień, zgodnie z wymaganiami zmienionego MSSF 7. Jeśli jednostka dokona wcześniejszego zastosowania MSSF 9 przed 2012 r., wówczas nie ma ona obowiązku przekształcania danych porównawczych ani przedstawiania dodatkowych ujawnień wymaganych przez zmieniony MSSF 7.	1 stycznia 2015 r.	Oczekuje się, że w momencie początkowego zastosowania, nowy Standard będzie miał znaczący wpływ na sprawozdanie finansowe, w związku z faktem, że będzie obowiązkowe jego retrospektywne zastosowanie. Jednakże, do momentu pierwszego zastosowania tego standardu, Bank nie jest w stanie przeprowadzić analizy jego wpływu na sprawozdanie finansowe. Bank nie zdecydował jeszcze o dacie początkowego zastosowania Standardu.

Porównywalność z wynikami poprzednich okresów

W Rocznym Sprawozdaniu finansowym kończącym się 31 grudnia 2011 r. Bank prezentował część składki ubezpieczeniowej płaconej przez klienta a stanowiącej wynagrodzenie zakładu ubezpieczeń w kwocie 8 756 tys. PLN w pozycji Koszty prowizyjne (było 35 884 tys. PLN jest 27 128 tys. PLN). W obecnym Raporcie prezentacja ww. pozycji została zmieniona i odpowiednio kwota ta koryguje pozycje *Przychodów odsetkowych* o 8 488 tys. PLN(było 1 047 227 tys. PLN jest 1 038 739 tys. PLN) i *Przychodów prowizyjnych* o 268 tys. PLN (było 143 750 tys. PLN jest 143 482 tys. PLN).

Ponadto uległa zmianie prezentacja przychodów dotyczących rozwiązanych niewykorzystanych rezerw na koszty do zapłacenia, które w Sprawozdaniu z całkowitych dochodów ww. okresie sprawozdawczym były prezentowanew *Pozostałych przychodach operacyjnych* w kwocie 2 735 tys. PLN *(*było 29 450 tys. PLN jest 26 715 tys. PLN), obecnie korygują wartość Pozostałych kosztów administracyjnych (było 267 515 tys. PLN jest 264 780 tys. PLN).

Podstawy sporządzenia sprawozdania finansowego

W rocznym sprawozdaniu finansowym sporządzanym za okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. zaprezentowano dane porównywalne za okres od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich w zaokrągleniu do tysiąca złotych, o ile wyraźnie nie zaznaczono inaczej.

Zasady rachunkowości przedstawione poniżej zostały zastosowane dla wszystkich okresów sprawozdawczych zaprezentowanych w sprawozdaniu finansowym.

W sprawozdaniu zastosowano koncepcję wartości godziwej dla aktywów finansowych i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym instrumentów pochodnych oraz aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, za wyjątkiem tych, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej. Pozostałe składniki aktywów finansowych i zobowiązań finansowych (w tym kredyty i pożyczki) wykazywane są w wartości zamortyzowanego kosztu ustalonego przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości lub cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Zastosowanie szacunków

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od kierownictwa dokonania subiektywnych ocen, estymacji i przyjęcia założeń, które wpływają na stosowane zasady rachunkowości oraz na prezentowane kwoty aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów. Szacunki i założenia dokonywane są w oparciu o dostępne dane historyczne oraz szereg innych czynników, które są uważane za właściwe w danych warunkach. Wyniki tworzą podstawę do dokonywania szacunków odnośnie wartości bilansowych aktywów i pasywów, których nie da się określić w jednoznaczny sposób na podstawie innych źródeł.

Szacunki i założenia podlegają weryfikacji. Korekty w szacunkach są rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku pod warunkiem, że korekta dotyczy tylko tego okresu lub w okresie, w którym dokonano zmiany i okresach przyszłych, jeśli korekta wpływa zarówno na bieżący jak i przyszłe okresy.

W I kwartale 2012 roku Bank dokonał zmiany metodyki kalkulacji odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek. Modyfikacja metodyki miała na celu jej dostosowanie do zmian w zasadach kalkulacji rezerw obowiązujących w Grupie Nordea oraz do aktualnego poziomu rozwoju portfela kredytowego Banku. Do końca 2011 roku wszystkie ekspozycje kredytowe były poddawane indywidualnym testom na utratę wartości. Wynik tej oceny stanowił podstawę podjęcia ewentualnej decyzji o naliczeniu odpisów z tytułu utraty wartości.

Modyfikacje wprowadzone w I kwartale 2012 roku polegały przede wszystkim na:

1) wdrożeniu portfelowej metody oceny utraty wartości w odniesieniu do kredytów dla klientów indywidualnych (metody portfelowe stosuje się w przypadku portfeli o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego; aktualnie warunek ten spełniają ekspozycje wobec klientów indywidualnych uznane za indywidualnie nieistotne),
2) rozszerzeniu i doprecyzowaniu definicji przesłanek utraty wartości ekspozycji kredytowych,
3) zmianie zasad kalkulacji rezerwy IBNR.

Kwota wynikająca ze zmiany szacunków w zakresie kalkulacji odpisów z tytułu utraty wartości nie miała istotnego wpływu na roczne sprawozdanie finansowe Banku.

Poza zmianami opisanymi powyżej, Bank nie dokonywał innych zmian szacunków w opisywanym okresie sprawozdawczym.

Transakcje w walutach obcych

Transakcje w walutach obcych są przeliczane po średnim kursie NBP obowiązującym w dniu transakcji. Wynikające z tych transakcji aktywa i zobowiązania pieniężne denominowane w walutach obcych, prezentowane według kosztu historycznego, przeliczane są po kursie obowiązującym w danym dniu. Różnice kursowe powstające z przeliczenia rozpoznawane są w rachunku zysków i strat. Niepieniężne aktywa i zobowiązania denominowane w walutach obcych, prezentowane według kosztu historycznego, przeliczane są po średnim kursie NBP obowiązującym w dniu transakcji. Niepieniężne aktywa i zobowiązania denominowane w walutach obcych, prezentowane w wartości godziwej, przeliczane są na walutę, w której sporządzane jest sprawozdanie finansowe po średnim kursie NBP, który obowiązywał na dzień ustalenia ich wartości godziwej.

Aktywa i zobowiązania finansowe

Klasyfikacja

Bank klasyfikuje instrumenty finansowe do następujących kategorii:

- składniki aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- pożyczki i należności,
- pozostałe zobowiązania finansowe.

Bank nie klasyfikuje aktywów finansowych do kategorii utrzymywanych do terminu zapadalności bądź dostępnych do sprzedaży.

(a) Składniki aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Jest to składnik aktywów lub zobowiązań finansowych spełniający jeden z poniższych warunków:

(1) Jest klasyfikowany, jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych kwalifikuje się, jako przeznaczone do obrotu, jeśli są nabyte lub zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie; są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków. Instrumenty pochodne klasyfikuje się również, jako przeznaczone do obrotu, chyba, że instrument pochodny jest wyznaczonym i efektywnym instrumentem zabezpieczającym.

(2) Przy początkowym ujęciu został wyznaczony przez Bank, jako wyceniany w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Wyznaczenie takie Bank stosuje, jeżeli spełniony jest jeden z poniższych warunków:

- wyznaczony składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe jest instrumentem łącznym zawierającym jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych kwalifikujących się do odrębnego ich ujmowania i wbudowany instrument pochodny–zmienia znacząco przepływy pieniężne wynikające z umowy zasadniczej lub wydzielenie instrumentu pochodnego jest zabronione;
- zastosowanie takiej kwalifikacji aktywa lub zobowiązania eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (tzw. niedopasowanie księgowe na skutek innego sposobu wyceny aktywów lub zobowiązań lub odmiennego ujmowania związanych z nimi zysków lub strat);
- grupa aktywów lub zobowiązań finansowych lub obu tych kategorii jest zarządzana, a jej wyniki oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną Banku.

(b) Pożyczki i należności

Pożyczki i należności są aktywami finansowymi niebędącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku, inne niż:

- aktywa finansowe, które jednostka zamierza sprzedać natychmiast lub w bliskim terminie, które kwalifikuje się, jako przeznaczone do obrotu i te, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone przez jednostkę, jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy;
- aktywa finansowe wyznaczone przez jednostkę przy początkowym ujęciu, jako dostępne do sprzedaży; lub
- aktywa finansowe, których posiadacz może nie odzyskać zasadniczo pełnej kwoty inwestycji początkowej z innego powodu niż pogorszenie obsługi kredytu, które kwalifikuje się, jako dostępne do sprzedaży.

(c) Pozostałe zobowiązania finansowe

Pozostałe zobowiązania finansowe są to umowne zobowiązania Banku do przekazania środków pieniężnych lub innych aktywów finansowych innej jednostce inne niż przeznaczone do obrotu bądź desygnowane do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Kategoria ta obejmuje depozyty otrzymane od innych banków i klientów oraz wyemitowane papiery wartościowe.

Ujmowanie

Bank ujmuje składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w swoim bilansie wtedy i tylko wtedy, gdy staje się stroną umowy danego instrumentu. Bank ujmuje standaryzowane transakcje kupna lub sprzedaży składnika aktywów finansowych według daty rozliczenia transakcji. Pożyczki i należności są rozpoznawane w momencie wypłaty środków do kredytobiorcy.

Wyłączanie z bilansu

Składnik aktywów finansowych jest wyłączany z bilansu w momencie, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub w momencie, gdy Bank przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych w transakcji przenoszącej znaczącą część ryzyka i korzyści związanych z posiadaniem aktywów finansowych.
Bank wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe (lub część zobowiązania finansowego) wtedy i tylko wtedy, gdy zobowiązanie wygasło - to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

Wycena

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wycenia się w wartości godziwej, powiększonej w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego, których nie klasyfikuje się, jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

Po początkowym ujęciu, Bank wycenia aktywa finansowe, w tym instrumenty pochodne będące aktywami, w wartości godziwej, nie dokonując pomniejszania o koszty transakcji, jakie mogą być poniesione przy sprzedaży lub innym sposobie wyzbycia się aktywów, za wyjątkiem pożyczek i należności (należności od banków i klientów), które wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Po początkowym ujęciu zobowiązania finansowe są *wyceniane według zamortyzowanego kosztu* z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (pochodne instrumenty finansowe).
Wartość godziwa to kwota, za jaką składnik aktywów mógłby być wymieniony, lub zobowiązanie wykonane, pomiędzy dobrze poinformowanymi i zainteresowanymi stronami w bezpośrednio zawartej transakcji, innej niż sprzedaż pod przymusem lub likwidacja i jest najlepiej odzwierciedlona przez cenę rynkową, jeśli jest dostępna.

W przypadku aktywów i zobowiązań finansowych o charakterze krótkoterminowym zakłada się, że wartość bilansowa tych instrumentów jest w przybliżeniu równa ich wartości godziwej. Wynika to z faktu, iż różnica pomiędzy wartością bieżącą przyszłych przepływów pieniężnych wyznaczoną przy wykorzystaniu średniej rocznej stopy dyskontowej a ich wartością bilansową jest nieistotna. W szczególności dotyczy to przepływów planowanych w okresie krótszym niż 12 miesięcy.

W przypadku aktywów finansowych o charakterze długoterminowym uwzględniane są szacunki przyszłych przepływów spieniężanych z uwzględnieniem wpływów związanych z realizacji zabezpieczeń. Na podstawie prognozy przyszłych przepływów pieniężnych odnośnie ekspozycji kredytowej jest wyznaczany odpis aktualizujący na dzień dokonywania jej oceny.

Wartość godziwą instrumentów dłużnych notowanych na aktywnych rynkach ustala się na podstawie bieżących rynkowych cen dla tych instrumentów.

Bank ustala wartość godziwą instrumentów pochodnych stosując techniki wyceny. Wszystkie modele są zatwierdzane przed użyciem, a także kalibrowane w celu zapewnienia, że otrzymane wyniki odzwierciedlają faktyczne dane i porównywalne ceny rynkowe. Wszystkie modele wykorzystują wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania, pochodzące z aktywnego rynku. Bank posiada następujące instrumenty pochodne:

- transakcje walutowe forward, transakcje swap walutowy, transakcje swap stopy procentowej, transakcje cross-currency swap i transakcje FRA; transakcje te są wyceniane w wartości godziwej w oparciu o metodę dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych,
- *Opcje walutowe:* transakcje opcyjne są wyceniane w wartości godziwej z zastosowaniem modeli do wyceny opcji.

Istnieje szereg instrumentów finansowych, dla których nie można ustalić wartości godziwej ani bezpośrednio - na podstawie kwotowanych cen rynkowych, ani pośrednio - przy zastosowaniu technik wyceny lub modeli wspomaganych możliwymi do zaobserwowania cenami lub stawkami rynkowymi. Ma to zwykle miejsce w przypadku nienotowanych papierów wartościowych, bardziej złożonych lub mniej aktywnych rynków dostarczających dane wejściowe dla zastosowania techniki lub modelu do wyceny instrumentów pochodnych w obrocie nieregulowanym lub strukturyzowanych instrumentów finansowych, oraz niepłynnych obligacji.

Zyski i straty wynikające z wyceny w terminie późniejszym

Zyski lub straty wynikające ze zmiany wartości godziwej składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego kwalifikowanych, jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, nie stanowiących części powiązania zabezpieczającego, ujmuje się w wyniku z instrumentów wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz z rewaluacji

Kompensowanie instrumentów finansowych

Składniki aktywów finansowych i zobowiązań finansowych kompensuje się i wykazuje w bilansie w kwocie netto, wtedy i tylko wtedy, gdy istnieje ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot i gdy rozliczenie ma zostać dokonane w kwocie netto albo realizacja składnika aktywów i wykonanie zobowiązania następuje jednocześnie.

Rachunkowość zabezpieczeń

Bank nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Bank ocenia na każdy dzień bilansowy, czy istnieją obiektywne przesłanki, że jakikolwiek składnik aktywów finansowych (lub grupy aktywów finansowych) utracił wartość.

Obiektywną przesłanką utraty wartości składnika lub grupy aktywów finansowych może być pojedyncze wydarzenie albo połączony efekt kilku zdarzeń.

Bank włącza następujące przykładowe wydarzenia do listy obiektywnych przesłanek utraty wartości:

- znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika,
- naruszenie umowy, np. niespłacenie lub opóźniona spłata odsetek lub części kapitałowej zobowiązania;
- dokonanie przez Bank ustępstwa na rzecz dłużnika, które nie byłoby brane pod uwagę, gdyby ekonomiczne lub prawne problemy dłużnika nie miały miejsca,
- prawdopodobieństwo bankructwa lub innej reorganizacji finansowej dłużnika spowodowanej jego trudną sytuacją,
- zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych spowodowany trudnościami finansowymi; lub
- dające się zaobserwować dane wskazujące na wymierne zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących grupy aktywów finansowych od czasu pierwotnego ich ujęcia, nawet jeżeli zmniejszenia tego nie można jeszcze przypisać do poszczególnych składników grupy aktywów finansowych, w tym:
  - niekorzystne zmiany sytuacji płatniczej dłużników (np. wzrastająca liczba płatności z opóźnieniami), lub
  - niekorzystne zmiany na krajowym lub lokalnym rynku, które są skorelowane (mogą mieć wpływ) na utratę wartości aktywów należących do danej grupy (np. wzrost wskaźnika bezrobocia, niekorzystne zmiany ekonomiczne lub prawne w danej branży gospodarki).

Powyższa lista powinna być traktowana, jako przykładowa, nie wyczerpująca wszystkich możliwych przypadków, które mogą być uznane za wystarczającą przesłankę utraty wartości.

Bank poddaje okresowym testom na utratę wartości wszystkie ekspozycje kredytowe poprzez identyfikację znaczących zdarzeń mających wpływ na ich ekspozycję lub wycenę.

Kalkulacja wartości odpisu aktualizującego następuje z zastosowaniem:

1) kolektywnej metody wyceny aktywów – polegającej na ustaleniu utraty wartości dla grup ekspozycji kredytowych homogenicznych pod względem profilu ryzyka, w oparciu o wskaźniki strat generowanych przez podobne portfele ekspozycji; wycena kolektywna stosowana jest w odniesieniu do portfela klientów indywidualnych, dla ekspozycji innych niż indywidualnie istotne,
2) indywidualnej metody wyceny aktywów – dla ekspozycji wobec klientów innych niż klienci indywidualni oraz dla ekspozycji spełniających definicje indywidualnie istotnych wobec klientów indywidualnych;

metoda indywidualna polega na indywidualnym, ostrożnym oszacowaniu przyszłych przepływów pieniężnych, wartości zabezpieczeń lub innych źródeł spłat.

Bank zwraca szczególną uwagę na ekspozycje kredytowe przeklasyfikowane do grup podwyższonego ryzyka, zmierzając do efektywnej restrukturyzacji lub skutecznego procesu windykacji. Dla ekspozycji kredytowych, dla których rozpoznano utratę wartości, tworzone są indywidualne rezerwy alokowane do danej ekspozycji.

Jeżeli występują obiektywne przesłanki na utratę wartości ekspozycji kredytowych, kwotę straty oblicza się, jako różnicę między wartością bilansową danego składnika aktywów a bieżącą wartością szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Czynnik czasu (utrata wartości pieniądza w czasie) uwzględniany jest w procesie kalkulacji szacowanych przepływów pieniężnych zarówno w przypadku oczekiwanych dodatkowych płatności jak i spodziewanych wyników działalności windykacyjnej (egzekucji z posiadanych zabezpieczeń). Szacując wartość posiadanych zabezpieczeń Bank uwzględnia możliwą do uzyskania cenę w przypadku wymuszonej sprzedaży. Cena ta jest dodatkowo pomniejszana o spodziewane koszty egzekucji, sprzedaży, przechowywania itp. W przypadku ekspozycji w stosunku do podmiotów gospodarczych, w ocenie ryzyka i przeprowadzaniu testów na utratę wartości, Bank stosuje wewnętrzny system ratingowy, który w swoim zamierzeniu ma odzwierciedlać prawdopodobieństwo wystąpienia efektu niewypłacalności (probability of default).

Bank tworzy także odpisy aktualizujące na wypadek zaistniałych ale jeszcze niezidentyfikowanych zdarzeń wskazujących na utratę wartości (tzw. rezerwa IBNR). Odpis aktualizujący wyznaczany jest dla homogenicznych pod względem profilu ryzyka portfeli ekspozycji nie znajdujących się w statusie „default" (tj. w przypadku których nie zaistniały przesłanki utraty wartości). Na potrzeby wyceny IBNR Bank wyodrębnia pięć portfeli ekspozycji kredytowych:

1) klienci indywidualni – ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie,
2) klienci indywidualni – pozostałe ekspozycje kredytowe,
3) klienci instytucjonalni – ekspozycje wobec podmiotów niefinansowych,
4) klienci instytucjonalni – ekspozycje wobec podmiotów finansowych,
5) klienci instytucjonalni – ekspozycje wobec podmiotów budżetowych.

Dla ekspozycji pozabilansowych odpis aktualizujący jest tworzony w odniesieniu do ekwiwalentu bilansowego ekspozycji pozabilansowej w zakresie wyceny kolektywnej i IBNR lub, w przypadku wyceny indywidualnej, na bazie analizy indywidulanej zgodnie z obowiązującymi zasadami wyceny poszczególnych portfeli kredytowych.

Kiedy prawdopodobieństwo odzyskania należności kredytowych z rozpoznaną utratą wartości się nie zwiększa i odzyskanie tych należności jest w praktyce niemożliwe, kwota należności kredytowej podlega spisaniu w ciężar uprzednio utworzonej rezerwy z tytułu utraty wartości. Kwoty należności uprzednio spisanych, ale w późniejszych okresach odzyskane zmniejszają wartość odpisu z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat.

Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe takie jak: gwarancje, akredytywy i niewykorzystane linie kredytowe ujmowane są zgodnie z tymi zasadami.

Rzeczowe aktywa trwałe

Składniki rzeczowych aktywów trwałych wyceniane są początkowo wg kosztu nabycia. Po początkowym ujęciu rzeczowych aktywów trwałych, jako składników aktywów Bank wykazuje je według ceny nabycia pomniejszonej o zakumulowaną amortyzację oraz o zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Wartości niematerialne

Wartość firmy

Wszystkie połączenia jednostek gospodarczych rozlicza się metodą nabycia. Wartość firmy jest różnicą pomiędzy ceną nabycia a wartością godziwą nabytych, możliwych do zidentyfikowania aktywów.
Wartość firmy jest alokowana na ośrodki wypracowujące środki pieniężne i nie jest amortyzowana, a jedynie corocznie testowana pod kątem utraty wartości.

Licencje i oprogramowanie

Licencje i oprogramowanie wyceniane są początkowo według kosztu nabycia, a po początkowym ujęciu, jako składniki aktywów Bank wykazuje je w cenie nabycia pomniejszonej o zakumulowaną amortyzację oraz o zakumulowane odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości.

Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Bank ujmuje w wartości bilansowej, pozycji rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, koszty wymiany części tych pozycji w momencie ich poniesienia, jeśli istnieje prawdopodobieństwo, że Bank uzyska przyszłe korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem aktywów, a cenę nabycia lub koszt wytworzenia składnika aktywów można wycenić w wiarygodny sposób. Pozostałe koszty są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Amortyzacja

Odpisy amortyzacyjne dokonywane są według metody liniowej przez okres użyteczności danego składnika rzeczowych aktywów trwałych lub wartości niematerialnych i wykazywane są w rachunku zysków i strat. Gruntów się nie amortyzuje. Szacowane okresy użytkowania są następujące:

budynki i budowle	10 - 40 lat
maszyny i urządzenia	3 - 22 lat
wyposażenie	5 - 10 lat
środki transportu	5 lat
oprogramowanie komputerowe	5 lat
licencje	2 - 5 lat

Wartość końcowa oraz okres użytkowania składnika aktywów podlega corocznemu oszacowaniu.

Pozostałe należności

Należności handlowe i inne należności są ujmowane w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Środki pieniężne i ekwiwalent środków pieniężnych

Dla potrzeb rachunku przepływów środków pieniężnych, środki pieniężne i ekwiwalent środków pieniężnych obejmują pozycje wymagalne w ciągu trzech miesięcy od dnia nabycia, w tym: kasę i środki w banku centralnym o nieograniczonych możliwościach dysponowania, bony skarbowe oraz inne kwalifikujące się bony (min. bony pieniężne) oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom, należności od innych banków oraz krótkoterminowe papiery wartościowe Skarbu Państwa.

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości aktywów innych niż aktywa finansowe

Wartości bilansowe aktywów Banku innych niż aktywa z tytułu podatku odroczonego, są przeglądane na dzień bilansowy w celu określenia, czy zaistniały przesłanki do dokonania odpisu aktualizacyjnego z tytułu utraty wartości. Jeżeli istnieje taka przesłanka, określana jest wartość odzyskiwalna aktywów.
W przypadku wartości firmy oraz wartości niematerialnych, które mają nieokreślony okres użytkowania oraz w przypadku wartości niematerialnych, które nie są jeszcze dostępne do użytkowania, wartość odzyskiwalna jest szacowana na każdy dzień bilansowy.
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany, jeżeli wartość księgowa aktywa lub jego ośrodka wypracowującego środki pieniężne przekracza wartość odzyskiwalną. Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany w rachunku zysków i strat.
Odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości w przypadku ośrodków wypracowujących środki pieniężne w pierwszej kolejności redukują wartość firmy przypadającą na te ośrodki wypracowujące środki pieniężne (grupę ośrodków), a następnie redukują proporcjonalnie wartość księgową innych aktywów w ośrodku (grupie ośrodków).

Kalkulacja wartości odzyskiwalnej

Wartość odzyskiwalna w przypadku innych aktywów jest wartością większą z: wartości sprzedaży, pomniejszonej o koszty sprzedaży i wartości użytkowej. W celu wyznaczenia wartości użytkowej, oszacowane przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy użyciu stopy dyskontowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżące oczekiwania rynku, co do wartości pieniądza oraz specyficznego ryzyka w odniesieniu do danego aktywa. Dla aktywów niegenerujących niezależnych wpływów gotówki, wartość odzyskiwalna jest wyznaczana dla danego ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego te aktywa należą.

Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy nie podlega odwracaniu. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości innych aktywów podlega odwracaniu, jeżeli nastąpiła zmiana w szacunkach służących do określenia wartości możliwej do odzyskania. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości może być odwrócony tylko do poziomu, przy którym wartość księgowa aktywa nie przekracza wartości księgowej, która pomniejszona o kwotę amortyzacji, zostałaby wyznaczona, jeżeli nie zostałby ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości.

Umowy leasingu i płatności leasingowe

Bank jest stroną umów leasingu operacyjnego, gdzie przedmioty leasingu nie są ujmowane w bilansie Banku.
Płatności dokonane z tytułu leasingu operacyjnego są ujmowane metodą liniową, jako koszty w rachunku zysków i strat przez okres leasingu.

Kapitał własny

Kapitał akcyjny
Kapitał akcyjny wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnie ze statutem Banku.

Pozostałe kapitały

Kapitał zapasowy
Kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z zysku lub premii emisyjnej uzyskanej z emisji akcji, pomniejszonej o poniesione bezpośrednie koszty z nią związane.

Kapitał rezerwowy
Kapitał rezerwowy obejmuje, fundusz ogólnego ryzyka bankowego i inne kapitały rezerwowe

Świadczenia pracownicze
Świadczenia pracownicze mają charakter krótko- i długoterminowy. Świadczenia pracownicze zawierają wynagrodzenia, premie, płatne urlopy, składki na ubezpieczenie społeczne oraz nagrody jubileuszowe i są ujmowane jako koszty w momencie poniesienia.
Zobowiązania z tytułu długoterminowych świadczeń pracowniczych stanowią kwotę przyszłych korzyści, które pracownik otrzyma w zamian za pracę świadczoną w okresie bieżącym i okresach poprzednich.

Rezerwy

Rezerwy są ujmowane w bilansie, jeżeli Bank posiada zobowiązanie wynikające ze zdarzeń przeszłych, jak również jeżeli prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. Jeżeli skutek jest istotny, kwotę rezerwy wyznacza się za pomocą zdyskontowanych oczekiwanych przepływów pieniężnych według stopy przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżącą ocenę rynku odnośnie wartości pieniądza w czasie oraz tam gdzie to dotyczy ryzyka związanego z danym składnikiem zobowiązań.

Wynik z tytułu odsetek

Przychody i koszty z tytułu odsetek dla wszystkich instrumentów finansowych są ujmowane w rachunku zysków i strat w wysokości wynikającej z wyceny wg zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.
Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dokładnie dyskontuje oszacowane przyszłe pieniężne wpływy lub płatności dokonywane w oczekiwanym okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego, a w uzasadnionych przypadkach w okresie krótszym, do bilansowej wartości netto składnika aktywów lub

zobowiązania finansowego. Przy wyliczaniu efektywnej stopy procentowej Bank dokonuje oszacowania przepływów pieniężnych, uwzględniając wszelkie postanowienia umowy instrumentu finansowego, jednakże nie uwzględnia potencjalnych przyszłych strat związanych z nieściągalnością kredytów. Wyliczenie obejmuje wszelkie płacone i otrzymywane przez strony umowy prowizje i punkty stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej, koszty transakcji oraz dyskonta.

Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji

Przychody z tytułu opłat i prowizji powstają w wyniku świadczenia usług finansowych oferowanych przez Bank i obejmują udzielenie kredytów, opłaty za zobowiązanie się Banku do udzielenia kredytu, opłaty za wydanie kart, usługi zarządzania środkami pieniężnymi, usługi maklerskie, doradztwo inwestycyjne oraz planowanie finansowe, usługi bankowości inwestycyjnej, usługi dotyczące finansowania projektów inwestycyjnych oraz strukturyzacji transakcji finansowych oraz usługi zarządzania aktywami.

Opłaty i prowizje bezpośrednio związane z powstaniem aktywów finansowych lub zobowiązań (zarówno przychody jak i koszty) są ujmowane w rachunku zysków i strat, jako korekta kalkulacji efektywnej stopy procentowej. Opłaty i prowizje otrzymywane z tytułu udzielenia kredytów odnawialnych, linii kredytowych, kart kredytowych, udzielonych gwarancji i akredytyw rozliczane są w rachunku zysków i strat metodą liniową w okresie do daty zapadalności i są prezentowane, jako przychody z tytułu prowizji.

Pozostałe opłaty i prowizje związane z usługami finansowymi oferowanymi przez Bank, takie jak usługi zarządzania środkami pieniężnymi, usługi maklerskie, doradztwo inwestycyjne, planowanie finansowe, usługi bankowości inwestycyjnej, usługi dotyczące finansowania projektów inwestycyjnych oraz strukturyzacji transakcji finansowych oraz usługi zarządzania aktywami, są rozpoznawane w rachunku zysków i strat w momencie wykonania usługi.

Wynik z instrumentów wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz z rewaluacji

Powyższa kategoria wyniku zawiera:

- zyski i straty powstałe ze zbycia oraz zmian wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (w tym instrumentów pochodnych). Odsetki oraz amortyzacja premii i dyskonta od papierów wartościowych desygnowanych do wyceny w wartości godziwej zaprezentowane zostały w wyniku odsetkowym.
- zyski i straty z wyceny aktywów i zobowiązań finansowych denominowanych w walucie obcej (rewaluacja pozycji bilansowej) oraz zyski i straty zrealizowane oraz niezrealizowane z tytułu transakcji wymiany walut.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody i koszty operacyjne obejmują wynik osiągnięty przez Bank na działalności niezwiązanej bezpośrednio z działalnością finansową. W szczególności są to przychody z tytułu wsparcia informatycznego dla innych podmiotów, przychody i koszty z tytułu sprzedaży środków trwałych oraz koszty związane z działaniami restrukturyzacyjnymi.

Podatek dochodowy

Podatek dochodowy składa się z podatku bieżącego oraz odroczonego. Podatek dochodowy ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Bieżący podatek jest oczekiwanym zobowiązaniem podatkowym odnoszącym się do przychodu do opodatkowania przy użyciu stopy podatkowej obowiązującej na dzień bilansowy, wraz ze wszystkimi korektami zobowiązania podatkowego dotyczącego poprzednich lat.

Aktywa i rezerwa na podatek odroczony są kalkulowane przy użyciu metody bilansowej, poprzez wyliczenie przejściowych różnic pomiędzy wartością bilansową aktywów i zobowiązań oraz ich wartością podatkową. Aktywa z tytułu odroczonego podatku w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych tworzy się do wysokości, do której jest prawdopodobne, że osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych. Wartość bilansowa aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i jest pomniejszana w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne zrealizowanie związanych z tymi aktywami korzyści majątkowych.

3. Ważniejsze oszacowania i oceny

Bank dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia, które mają wpływ na wartości aktywów i zobowiązań wykazywane w następnym okresie. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania, co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione.

Utrata wartości kredytów i pożyczek

Bank ocenia na każdy dzień bilansowy, czy istnieją obiektywne przesłanki, że jakikolwiek składnik aktywów finansowych (lub grupy aktywów finansowych) utracił wartość. Rozpoznanie aktywów jako tych, które utraciły wartość nie jest ograniczone do sytuacji, kiedy strata może być uznana jako nieodwracalna.

Obiektywną przesłanką utraty wartości składnika lub grupy aktywów finansowych może być pojedyncze wydarzenie albo połączony efekt kilku zdarzeń.

Przykładowa lista obiektywnych przesłanek utraty wartości została zaprezentowana w Istotnych zasadach rachunkowości w pozycji opisującej *Utratę wartości aktywów finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu*.

Bank poddaje okresowym testom na utratę wartości wszystkie ekspozycje kredytowe poprzez identyfikację znaczących zdarzeń mających wpływ na ich ekspozycję lub wycenę.

Kalkulacja wartości odpisu aktualizującego następuje z zastosowaniem:

1) kolektywnej metody wyceny aktywów – polegającej na ustaleniu utraty wartości dla grup ekspozycji kredytowych homogenicznych pod względem profilu ryzyka, w oparciu o wskaźniki strat generowanych przez podobne portfele ekspozycji; wycena kolektywna stosowana jest w odniesieniu do portfela klientów indywidualnych, dla ekspozycji innych niż indywidualnie istotne,

2) indywidualnej metody wyceny aktywów – dla ekspozycji wobec klientów innych niż klienci indywidualni oraz dla ekspozycji spełniających definicje indywidualnie istotnych wobec klientów indywidualnych; metoda indywidualna polega na indywidualnym, ostrożnym oszacowaniu przyszłych przepływów pieniężnych, wartości zabezpieczeń lub innych źródeł spłat.

Bank zwraca szczególną uwagę na ekspozycje kredytowe przeklasyfikowane do grup podwyższonego ryzyka, zmierzając do efektywnej restrukturyzacji lub skutecznego procesu windykacji. Dla ekspozycji kredytowych, dla których rozpoznano utratę wartości, tworzone są indywidualne rezerwy alokowane do danej ekspozycji.

Bank tworzy także odpisy aktualizujące na wypadek zaistniałych ale jeszcze niezidentyfikowanych zdarzeń wskazujących na utratę wartości (tzw. rezerwa IBNR). Celem przeprowadzenia testów portfelowych IBNR jest oszacowanie strat, które już zostały poniesione (i wpłynęły na przyszłe przepływy pieniężne, które miały być uregulowane zgodnie z umową), lecz które wciąż nie zostały rozpoznane w przypadku indywidualnego testu na utratę wartości. Odpis aktualizujący wyznaczany jest dla homogenicznych pod względem profilu ryzyka portfeli ekspozycji nie znajdujących się w statusie „default" (tj. w przypadku których nie zaistniały przesłanki utraty wartości). Na potrzeby wyceny IBNR Bank wyodrębnia pięć portfeli ekspozycji kredytowych:

1) klienci indywidualni – ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie,
2) klienci indywidualni – pozostałe ekspozycje kredytowe,
3) klienci instytucjonalni – ekspozycje wobec podmiotów niefinansowych,
4) klienci instytucjonalni – ekspozycje wobec podmiotów finansowych,
5) klienci instytucjonalni – ekspozycje wobec podmiotów budżetowych.

Dla ekspozycji pozabilansowych odpis aktualizujący jest tworzony w odniesieniu do ekwiwalentu bilansowego ekspozycji pozabilansowej w zakresie wyceny kolektywnej i IBNR lub, w przypadku wyceny indywidualnej, na bazie analizy indywidulanej zgodnie z obowiązującymi zasadami wyceny poszczególnych portfeli kredytowych.

4. Sprawozdanie według segmentów

Działalność operacyjną Nordea Bank Polska S.A. podzielono na trzy podstawowe segmenty: Bankowości Detalicznej, Bankowości Korporacyjnej oraz Segment Finansowy.

Segment Bankowości Detalicznej obejmuje transakcje zawierane w sieci Oddziałów Banku (z wyłączeniem transakcji z udziałem produktów skarbowych), w Oddziale Internetowym i Call Center oraz placówek bankowych wchodzących w skład Centrum Bankowości Detalicznej – Oddział Główny. Działalność Detaliczna dotyczy następujących grup klientów: małe przedsiębiorstwa, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą oraz klienci indywidualni.

Segment Korporacyjny obejmuje transakcje zawierane z klientami korporacyjnymi (przedsiębiorstwa o znaczących obrotach), klientami skandynawskimi, gminami, szpitalami oraz handel dłużnymi papierami wartościowymi. Zawarte są w nim także transakcje sprzedaży produktów skarbowych klientom Banku (transakcje wymiany oraz transakcje papierami wartościowymi).

Segment Finansowy zajmuje się transakcjami lokowania środków pieniężnych, transakcjami walutowymi, instrumentami pochodnymi oraz dłużnymi papierami wartościowymi zawieranymi na rynku międzybankowym.

Przychody bankowe i koszty bankowe segmentu to przychody oraz koszty osiągane ze sprzedaży zewnętrznym klientom, jak również wewnętrzne rozliczenia pomiędzy segmentami Banku. Przychody bankowe i koszty bankowe zewnętrzne zostały przypisane segmentom na bazie założeń przynależności grup klientów do poszczególnych segmentów działalności (tzw. jednostki odpowiedzialności za klienta). Wynik bankowy wewnętrzny oparty jest na ustalonych założeniach w ramach wewnętrznych cen transferowych. Koszty działania segmentu to dające się przypisać w sposób bezpośredni oraz poprzez alokację koszty działania danego segmentu.

W ramach wewnętrznych cen transferowych ceny sprzedaży pomiędzy segmentami oparte są na cenach rynkowych, skorygowanych o stosowane marże.

Aktywa i pasywa Banku dzieli się pomiędzy segmenty w myśl tzw. odpowiedzialności za klienta. Do Segmentów Korporacyjnego i Detalicznego przypisuje się kredyty i depozyty klientów, za które te piony odpowiadają.

Aktywa i pasywa, w przypadku których nie jest możliwe przyporządkowanie do wyodrębnionych segmentów ujmowane są w pozycjach „nieprzypisane aktywa” i „nieprzypisane pasywa”.

Działalność Bank prowadzona jest wyłącznie na terenie Polski. Nie zostały zidentyfikowane istotne różnice w ryzyku wynikającym z geograficznego umiejscowienia jej placówek, w związku z tym emitent zrezygnował z prezentacji sprawozdań finansowych w podziale na segmenty geograficzne.

Bilans Nordea Bank Polska S.A. (stan na 31/12/2012)

w tys. zł

AKTYWA	31/12/2012 Razem	Segment Korporacji	Segment Detalu	Segment Finansowy
1. Aktywa segmentu	33 228 523	9 504 698	17 766 216	5 957 609
w tym środki trwałe i wartości niematerialne i prawne	*200 263*	*17 035*	*130 252*	*52 976*
2. Pozostałe aktywa (nieprzypisane)	81 695	-	-	-
AKTYWA OGÓŁEM	**33 310 218**	**9 504 698**	**17 766 216**	**5 957 609**

w tys. zł

PASYWA	31/12/2012 Razem	Segment Korporacji	Segment Detalu	Segment Finansowy
1. Zobowiązania segmentu	30 995 344	6 828 608	6 625 930	17 540 806
2. Pozostałe zobowiązania (nieprzypisane)	15 545	-	-	-
3. Kapitały własne	2 299 329	-	-	-
PASYWA OGÓŁEM	**33 310 218**	**6 828 608**	**6 625 930**	**17 540 806**

Rachunek Zysków i Strat Nordea Bank Polska S.A. (za okres 01/01/2012-31/12/2012)

w tys. zł

	Razem	Segment Korporacji	Segment Detalu	Segment Finansowy	Wyłączenia
Przychody segmentu ogółem	**1 490 990**	**808 783**	**857 482**	**247 846**	**(423 121)**
Przychody segmentu (zewnętrzne)	1 490 990	532 784	634 637	323 569	-
Przychody segmentu (wewnętrzne)	-	275 999	222 845	(75 723)	(423 121)
Koszty segmentu ogółem	**(1 044 014)**	**(586 806)**	**(728 309)**	**(152 020)**	**423 121**
Koszty segmentu (zewnętrzne)	(1 000 436)	(338 096)	(561 189)	(101 151)	-
Koszty segmentu (wewnętrzne)	-	(242 425)	(130 379)	(50 317)	423 121
Amortyzacja	(43 578)	(6 285)	(36 741)	(552)	-
Utrata wartości kredytów i pożyczek	**(159 915)**	**(129 100)**	**(30 815)**	**-**	**-**
Wynik segmentu	**287 061**	**92 877**	**98 358**	**95 826**	**-**
Przychody pozostałe (nieprzypisane)	19 073	-	-	-	-
Koszty pozostałe (nieprzypisane)	(72 151)	-	-	-	-
Utrata wartości majątku rzeczowego	(23 985)	-	-	-	-
Zysk przed opodatkowaniem	**209 998**	**-**	**-**	**-**	**-**
Podatek dochodowy	(59 366)	-	-	-	-
Zysk za okres	**150 632**	**-**	**-**	**-**	**-**

Bilans Nordea Bank Polska S.A. (stan na 31/12/2011)

w tys. zł

AKTYWA	31/12/2011 Razem	Segment Korporacji	Segment Detalu	Segment Finansowy
1. Aktywa segmentu	35 264 407	9 570 535	18 825 871	6 868 001
w tym środki trwałe i wartości niematerialne i prawne	*225 532*	*11 771*	*164 025*	*49 736*
2. Pozostałe aktywa (nieprzypisane)	60 710	-	-	-
AKTYWA OGÓŁEM	**35 325 117**	**9 570 535**	**18 825 871**	**6 868 001**

w tys. zł

PASYWA	31/12/2011 Razem	Segment Korporacji	Segment Detalu	Segment Finansowy
1. Zobowiązania segmentu	33 176 671	6 254 075	7 019 642	19 902 954
2. Kapitały własne	2 148 446	-	-	-
PASYWA OGÓŁEM	**35 325 117**	**6 254 075**	**7 019 642**	**19 902 954**

Rachunek Zysków i Strat Nordea Bank Polska S.A. (za okres 01/01/2011-31/12/2011)

w tys. zł

	Razem	Segment Korporacji	Segment Detalu	Segment Finansowy	Wyłączenia
Przychody segmentu ogółem	**1 391 247**	**680 098**	**938 902**	**154 603**	**(382 356)**
Przychody segmentu (zewnętrzne)	1 391 247	503 732	761 785	125 730	-
Przychody segmentu (wewnętrzne)	-	176 366	177 117	28 873	(382 356)
Koszty segmentu ogółem	**(941 708)**	**(460 643)**	**(759 334)**	**(104 087)**	**382 356**
Koszty segmentu (zewnętrzne)	(895 484)	(230 972)	(594 252)	(70 260)	-
Koszty segmentu (wewnętrzne)	-	(224 351)	(124 930)	(33 075)	382 356
Amortyzacja	(46 224)	(5 320)	(40 152)	(752)	-
Przychody z tytułu dywidend	-	-	-	-	-
Utrata wartości kredytów i pożyczek	**(56 272)**	**(4 254)**	**(53 858)**	**1 840**	**-**
Wynik segmentu	**393 267**	**215 201**	**125 710**	**52 356**	**-**
Przychody pozostałe (nieprzypisane)	21 171	-	-	-	-
Koszty pozostałe (nieprzypisane)	(27 523)	-	-	-	-
Utrata wartości majątku rzeczowego	(4 943)	-	-	-	-
Zysk przed opodatkowaniem	**381 972**	**-**	**-**	**-**	**-**
Podatek dochodowy	(85 309)	-	-	-	-
Zysk za okres	**296 663**	-	-	-	-

Bank w roku 2012 dokonał zmiany prezentacyjnej pożyczki otrzymanej od EIB (na dzień 31 grudnia 2012 r. 651 475 tys. PLN, na dzień 31 grudnia 2012 r.- 511 475 tys. PLN). W okresie porównywalnym ww. pożyczka była prezentowana w *Segmencie Finansowym,* a obecnie jest prezentowana w *Segmencie Korporacyjnym* (odpowiednio: było 20 414 429 tys. PLN jest 19 902 954 tys. PLN) (było 5 742 600 tys. PLN jest 6 254 075 tys. PLN)

5. Zarządzanie ryzykiem finansowym

Bank posiada ekspozycje na następujące rodzaje ryzyka finansowego wynikającego z prowadzonej działalności:

- ryzyko kredytowe (w tym ryzyko kredytowe kontrahenta)
- ryzyko rynkowe (w tym ryzyko: stopy procentowej, walutowe oraz cen rynkowych akcji)
- ryzyko płynności.

Celem zarządzania ryzykiem w Banku jest ograniczanie możliwości wystąpienia strat będących wynikiem:
- zmian sytuacji rynkowej (ryzyko rynkowe),
- niewypłacalności kontrahenta (ryzyko kredytowe),

oraz zapewnienie Bankowi właściwej, bezpiecznej struktury finansowania (ryzyko płynności) i adekwatnej do ponoszonego ryzyka wielkości kapitałów własnych.

Bank jest również narażony na ryzyko operacyjne, to jest możliwość straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych. Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest minimalizacja prawdopodobieństwa wystąpienia i/lub ograniczenie skutków niekorzystnych zdarzeń. Zarządzanie ryzykiem operacyjnym opiera się na identyfikacji ryzyka operacyjnego, analizie i wyciąganiu wniosków ze zdarzeń operacyjnych, planów utrzymania ciągłości biznesowej i okresowego raportowania dla Zarządu i Rady Nadzorczej banku.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe definiowane jest jako ryzyko poniesienia przez Bank straty w wyniku niewywiązywania się strony umowy z zobowiązań finansowych wobec Banku. Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest utrzymanie ryzyka poniesienia straty na akceptowalnym przez Banku poziomie oraz zapewnienie przestrzegania przepisów prawa zewnętrznego i regulacji wewnętrznych Banku dotyczących ryzyka kredytowego.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmuje w szczególności:

- ocenę ryzyka pojedynczej transakcji, ustanowienie prawnych zabezpieczeń spłaty, podjęcie decyzji kredytowej,
- monitorowanie transakcji w okresie kredytowania, w tym m.in. wartości zabezpieczeń oraz wypełniania przez stronę umowy warunków finansowania w niej określonych,
- monitorowanie poziomu ryzyka (w tym m.in. adekwatności kapitałowej), zarządzanie stosownymi limitami, oraz przeprowadzanie testów warunków skrajnych,
- budowę, wykorzystanie i walidację punktowych modeli oceny ryzyka (scoring, rating) w ocenie pojedynczych transakcji,
- system raportowania do Rady Nadzorczej, Zarządu Banku oraz właściwych komitetów i jednostek funkcjonujących w Banku,
- budowę i zarządzanie narzędziami informatycznymi wspierającymi zarządzanie ryzykiem kredytowym.

Bank udziela finansowania klientom spełniającym następujące warunki:

- Klient posiada zdolność kredytową lub – gdy zdolności kredytowej nie posiada - spełnia warunki określone Ustawą Prawo bankowe,
- Bank ocenił pozytywnie wiarygodność kredytową klienta,
- Bank zaakceptował zaproponowane przez klienta prawne zabezpieczenie transakcji (gdy zabezpieczenie jest zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku wymagane),
- Klient i transakcja spełniają warunki funkcjonowania danego produktu kredytowego.

Poziom akceptowalnego ryzyka kredytowego (tzw. apetyt na ryzyko) określają: strategia Banku, plan finansowy na dany rok, ustalone wewnętrzne limity koncentracji i inne limity ograniczające ryzyko kredytowe oraz stosowane reguły oceny ryzyka kredytowego i zasady funkcjonowania produktów kredytowych. Określając poziom akceptowalnego ryzyka Bank uwzględnia między innymi sytuację makroekonomiczną, cele strategiczne Banku, strukturę portfela kredytowego, strukturę portfela klientów, obserwowane na rynku kredytowym trendy oraz specyfikę Banku. Bank czyni starania, aby jakość portfela kredytowego Banku była lepsza niż średnia dla rynku. Apetyt na ryzyko kredytowe akceptowany jest przez Zarząd Banku, a niektóre jego aspekty przez Radę Nadzorczą Banku.

Prowadząc działalność kredytową Bank dostosowuje swoje działania do zasad oceny ryzyka wypracowanych przez Grupę Nordea oraz do rekomendacji nadzorczych. Podstawowe zasady prowadzenia działalności kredytowej oraz organy decyzyjne określone są przez Politykę i strategię kredytową Banku.

Wszelkie szczegółowe procedury związane z udzielaniem kredytów zawarte są w obowiązujących w Banku wewnętrznych regulacjach.
W procesie oceny ryzyka kredytowego ekspozycji wobec podmiotów gospodarczych, Bank wykorzystuje wewnętrzny model ratingowy. Każdemu klientowi o znaczącej ekspozycji kredytowej przyporządkowana jest ocena wypłacalności (rating finansowy) oraz ocena pokrycia zabezpieczaniem (rating zabezpieczenia), które stanowią syntetyczną miarę ryzyka klienta.

Odpowiednio wysoki rating finansowy jest warunkiem wstępnym przyznania kredytu. Wewnętrzny rating finansowy pozwala nadać 18 ocen dla klientów wywiązujących się ze zobowiązań (non-defaulted) oraz 3 oceny dla klientów niewywiązujących się ze zobowiązań. Dodatkowo ocena S jest używana dla wywiązujących się ze zobowiązań podmiotów sektora publicznego. Składowymi ratingu są czynniki finansowe i jakościowe.
Obliczany w procesie oceny ratingowej poziom pokrycia zabezpieczeniem jest wykorzystywany w procesie kredytowym w celu dostarczenia organowi decyzyjnemu ogólnej informacji o zabezpieczonej części ekspozycji klienta. Skala ocen odnoszących się do pokrycia zabezpieczeniem składa się z pięciu stopni.

Podstawą oceny zdolności kredytowej klientów indywidualnych jest oszacowanie: nadwyżki dochodów netto kredytobiorcy (NDN), stosunku kwoty miesięcznych zobowiązań kredytowych do dochodów netto oraz stosunku miesięcznych zobowiązań finansowych (w tym także kredytowych) do dochodu netto. NDN stanowi średni miesięczny dochód netto pomniejszony o:

1) koszty utrzymania domu / mieszkania,
2) koszty utrzymania członków gospodarstwa domowego,
3) obciążenia z tytułów wykonawczych,
4) obciążenia finansowe.

Kredytobiorca posiada zdolność kredytową, jeżeli jego NDN jest wystarczający, aby zapewnić obsługę spłat wnioskowanego kredytu oraz gdy stosunek miesięcznych zobowiązań kredytowych do dochodów netto i miesięcznych zobowiązań finansowych do dochodu netto jest niższy niż wyznaczony przez Bank maksymalny poziom.

Przy podejmowaniu decyzji kredytowych Nordea Bank Polska S.A. stosuje zasadę konsensusu. Oznacza to, że zwiększenie zaangażowania kredytowego wymaga zgody wszystkich osób wchodzących w skład organu decyzyjnego.

Każda ekspozycja kredytowa podlega okresowemu monitoringowi. Zdolność klienta do spłaty zobowiązań, bieżąca wartość zabezpieczeń, potencjalne słabości w wynikach finansowych klienta oraz odchylenia od uzgodnionych warunków kredytowania są stale weryfikowane. Okresowy monitoring klientów kredytowych ma na celu zidentyfikowanie klientów, którzy nie wywiązują się lub są zagrożeni niewywiązaniem się ze swoich zobowiązań.

W przypadku klientów niewywiązujących się ze zobowiązań (klienci zakwalifikowani zgodnie z obowiązującymi w Banku regulacjami do kategorii „default") lub - tylko w przypadku podmiotów gospodarczych - zagrożonych niewywiązaniem się ze zobowiązań (kategorie „Poniżej standardu" oraz „Specjalnego monitoringu"), Bank dokonuje testów na utratę wartości ekspozycji danego klienta (weryfikuje, czy wystąpiła lub istnieje ryzyko wystąpienia straty kredytowej).
Podstawowe zasady kalkulacji wartości straty kredytowej (a w konsekwencji odpisu aktualizującego) określone zostały w punkcie 3. *Ważniejsze oszacowania i oceny w części: Utrata wartości kredytów i pożyczek*.

Za proces kredytowy, nadzór nad odpowiednią klasyfikacją ekspozycji kredytowych, poziomem utworzonych odpisów aktualizujących oraz kontrolę działalności kredytowej odpowiadają niezależne komórki Centrali Banku.

Poniższa tabela przedstawia maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe wg stanu na 31 grudnia 2012 roku wynikającą z pozycji bilansowych i pozabilansowych.

- Maksymalna ekspozycja kredytowa bez uwzględnienia zabezpieczeń i innych czynników ograniczających ryzyko

w tys. zł

AKTYWA	Maksymalna ekspozycja wg wartości bilansowej 31/12/2012	Maksymalna ekspozycja wg wartości nominalnej brutto 31/12/2012*	Maksymalna ekspozycja wg wartości bilansowej 31/12/2011	Maksymalna ekspozycja wg wartości nominalnej brutto 31/12/2011*
Aktywa finansowe desygnowane do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat przy początkowym ujęciu	3 450 118	-	5 979 948	-
Należności od banków	575 426	3 095	283 229	7 902
Należności od klientów	26 462 954	26 854 511	27 584 938	27 844 767
Razem	**30 488 498**	**26 857 606**	**33 848 115**	**27 852 669**
Zobowiązania warunkowe udzielone	5 747 688	5 747 688	7 136 022	7 136 022
Razem	**5 747 688**	**5 747 688**	**7 136 022**	**7 136 022**
Całkowita ekspozycja kredytowa	**36 236 186**	**32 605 294**	**40 984 137**	**34 988 691**

** wartości należności nie uwzględniają odpisów aktualizujących*

Podstawowe różnice pomiędzy kwotami maksymalnej ekspozycji według wartości bilansowej a zaprezentowanymi w części tabelarycznej kwotami według wartości nominalnej brutto wynika z faktu, iż kwoty te są wartościami nominalnymi nie skorygowanymi o naliczone odsetki, korektę efektywnej stopy procentowej oraz odpisy aktualizujące.

W kolejnych tabelach nie zostały ujęte lokaty międzybankowe, kasa oraz środki w banku centralnym, papiery wartościowe Skarbu Państwa, papiery wartościowe banku centralnego oraz dodatnia wycena instrumentów pochodnych.

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
Podmioty gospodarcze		
- bez utraty wartości		
S	791 338	876 953
6+…6-	559 546	916 284
5+…5-	4 174 054	2 835 567
4+…4-	4 111 897	5 072 488
3+…3-	1 143 005	2 066 981
2+…2-	82 663	66 774
1+…1-	1 202	3 712
0+…0-	21 650	5 600
Niezratingowane	*65 222*	*79 062*
Razem brutto	10 950 577	11 923 421
Odpis aktualizujący	(21 936)	(21 936)
Razem netto	10 928 641	11 901 485
- z utratą wartości		
6+…1-	-	435
0+…0-	254 371	124 930
Niezratingowane	*6*	*190*
Razem brutto	254 377	125 555
Odpis aktualizujący	(176 356)	(46 986)
Razem netto	78 021	78 569
Osoby fizyczne		
- bez utraty wartości	17 493 214	18 795 937
Odpis aktualizujący	(36 458)	(32 969)
Razem netto	17 456 756	18 762 968
- z utratą wartości	232 633	192 002
Odpis aktualizujący	(71 261)	(47 356)
Razem netto	161 372	144 646
Sektor budżetowy		
- bez utraty wartości	3 484 972	3 664 866
Odpis aktualizujący	-	-
Razem netto	3 484 972	3 664 866
- z utratą wartości	555	555
Odpis aktualizujący	(576)	(576)
Razem netto	(21)	(21)
Banki		
- bez utraty wartości	188 966	286 355
Odpis aktualizujący	-	-
Razem netto	188 966	286 355
Razem zaangażowanie brutto	**32 605 294**	**34 988 691**
Razem odpisy aktualizujące	(306 587)	(149 823)
Całkowita ekspozycja kredytowa netto *	**32 298 707**	**34 838 868**

** kwota uwzględnia wartość odpisów aktualizujących na kapitał*

Kredyty przeterminowane na dzień sprawozdawczy (zaległości nieprzekraczające trzech miesięcy):

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
14 dni - 1 miesiąc	103 079	234 555
1 miesiąc - 2 miesiące	65 376	47 188
2 miesiące - 3 miesiące	18 267	23 976
Razem:	**186 722**	**305 719**

Informacje dot. zaangażowania kredytów z rozpoznaną utratą wartości oraz struktura zabezpieczeń tych kredytów:

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
Kredyty z rozpoznaną utratą wartości	**487 565**	**318 112**
Zabezpieczenia dla kredytów z rozpoznawalną utratą wartości	**177 507**	**98 053**
cesja wierzytelności	173	1 133
gwarancje i poręczenia	-	-
Hipoteka	154 680	88 896
Przewłaszczenie	0	182
Zastaw	22 083	7 615
Kaucja	571	227

Koncentracja portfela kredytowego

Portfel kredytowy w podziale na sektory:

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
Podmioty gospodarcze	11 204 954	12 048 976
Osoby fizyczne	17 725 847	18 987 939
Sektor budżetowy	3 485 527	3 665 421
Banki	188 966	286 355
Razem	**32 605 294**	**34 988 691**

Struktura produktowa w podziale na sektory:

w tys. zł

Rodzaj produktu	Razem		Podmioty gospodarcze		Budżet		Banki		Osoby fizyczne	
	31/12/2012	31/12/2011	31/12/2012	31/12/2011	31/12/2012	31/12/2011	31/12/2012	31/12/2011	31/12/2012	31/12/2011
kredyty w rachunku bieżącym	3 416 275	3 197 627	2 994 641	2 790 230	205 580	176 840	50 020	49 520	166 034	181 037
kredyty operacyjne	1 457 599	1 697 406	392 670	623 436	1 064 929	1 073 970	-	-	-	-
kredyty inwestycyjne	3 050 462	3 244 301	2 832 035	2 987 148	218 427	257 153	-	-	-	-
obligacje	3 973 972	3 124 994	2 266 975	1 725 425	1 706 997	1 399 569	-	-	-	-
gwarancje	862 273	1 181 469	688 273	944 300	35 048	328	138 946	236 835	6	6
kredyty hipoteczne	17 641 944	18 962 318	176 090	249 085	-	-	-	-	17 465 854	18 713 233
eFirma	336 942	249 783	335 742	248 583	1 200	1 200	-	-	-	-
kredyty konsumenckie	4 477	4 067	-	-	-	-	-	-	4 477	4 067
kredyty samochodowe	2 725	3 241	-	-	-	-	-	-	2 725	3 241
karty kredytowe	94 600	93 402	11 886	11 689	77	20	-	-	82 637	81 693
pozostałe	1 764 025	3 230 083	1 506 642	2 469 080	253 269	756 341	-	-	4 114	4 662
Razem:	**32 605 294**	**34 988 691**	**11 204 954**	**12 048 976**	**3 485 527**	**3 665 421**	**188 966**	**286 355**	**17 725 847**	**18 987 939**

Podział udzielonych zobowiązań warunkowych według sektorów:

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
podmioty gospodarcze	4 802 880	5 279 368
sektor budżetowy	284 272	815 233
osoby fizyczne	474 665	762 968
banki	185 871	278 453
Razem:	**5 747 688**	**7 136 022**

Struktura walutowa udzielonych zobowiązań warunkowych :

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
PLN	4 778 337	5 796 575
USD	62 352	76 132
NOK	206	25 128
EUR	832 269	1 140 438
CHF	74 487	97 596
pozostałe	37	153
Razem:	**5 747 688**	**7 136 022**

Procentowy udział branż w stosunku do całkowitego zaangażowania wobec podmiotów gospodarczych:

w tys. zł

Nazwa branży	Wysokość udziału	
	31/12/2012	31/12/2011
Produkcja przemysłowa	19,94%	21,20%
Handel (detaliczny, hurtowy i komisowy)	13,44%	9,29%
Obsługa nieruchomości	16,12%	19,78%
Usługi finansowe	2,88%	4,80%
Zaopatrywanie w energię gaz i wodę	16,22%	14,98%
Budownictwo	5,26%	6,96%
Transport i łączność	8,83%	7,61%
Usługi i doradztwo gospodarcze	10,57%	11,14%
Rolnictwo	0,51%	0,57%
Hotele i restauracje	0,11%	0,09%
Pozostałe	6,12%	3,58%
Razem:	**100,00%**	**100,00%**

Efekt finansowy przepływów z zabezpieczeń

W przypadku, gdyby podczas szacowania wymaganych odpisów z tytułu utraty wartości dla portfela ekspozycji podlegających analizie indywidualnej nie zostały uwzględnione zdyskontowane przepływy z zabezpieczeń, poziom odpisów byłby wyższy o:

75 009 tys. PLN na koniec roku 2011

88 617 tys. PLN na koniec roku 2012.

przy założeniu, że w przypadku roku 2011, efekt finansowy (dla celów porównywalności danych) wyliczono przy wykorzystaniu kryteriów identyfikujących portfel kredytów ocenianych indywidualnie, wynikających z obecnie stosowanej metodologii (metodologia ta została wprowadzona w roku 2012).

Ryzyko kredytowe związane z instrumentami pochodnymi (kontrahenta)

Ryzyko kredytowe wynikające z instrumentów pochodnych związane jest z możliwością wystąpienia sytuacji niewypłacalności kontrahenta w zawartej transakcji, przed terminem jej zapadalności.

Ryzyko kontrahenta jest kontrolowane w Banku na podstawie limitów zaangażowania przyznawanych w procesie podejmowania decyzji dla produktów kredytowych, z zachowaniem wszelkich proceduralnych wymagań dotyczących oceny zdolności kredytowej, i w zgodzie z zapisami polityki kredytowej. Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta jest obliczana na podstawie bieżącej wartości rynkowej transakcji oraz oszacowania jej przyszłej potencjalnej wartości. Oszacowanie to zależy od stopnia zmienności określonych instrumentów bazowych (kurs walutowy, stopa procentowa) w poszczególnych produktach pochodnych.

Kontrolą, za pomocą odrębnych limitów, jest objęty również specyficzny rodzaj ryzyka kredytowego, jakim jest ryzyko rozliczeniowe, występujące w transakcjach obrotu instrumentami pochodnymi.

Ryzyko rynkowe

Działalność Banku jest narażona na ryzyko rynkowe. Ryzyko to obejmuje utratę wartości rynkowej pozycji na skutek zmian stóp procentowych, kursów walutowych i cen instrumentów kapitałowych oraz ryzyko negatywnego wpływu tych zmian na wynik finansowy.

Zarządzanie ryzykiem rynkowym odbywa się w ramach przyjętej przez Bank polityki zarządzania ryzykiem rynkowym.

Ekspozycja na ryzyko rynkowe jest formalnie ograniczana poprzez limity ryzyka ustanowione przez Zarząd w ramach limitów na kwotę VaR przyjętych przez Radę Nadzorczą Banku. Limity te obejmują kwotę wartości narażonej na ryzyko VaR (ryzyko walutowe, stopy procentowej, ryzyko zmian cen instrumentów kapitałowych), wrażliwości na zmianę stóp procentowych (ryzyko stopy procentowej) oraz ograniczenie nominalnych kwot ekspozycji (ryzyko walutowe).

Pomiar ryzyka oraz kontrola zgodności z zaakceptowanymi przez Zarząd limitami na poszczególne miary ryzyka jest dokonywany codziennie przez wyspecjalizowaną jednostkę niezależną od pionów biznesowych odpowiedzialnych za realizację wyniku. Regularne raporty na temat ryzyka rynkowego

są omawiane na posiedzeniach Komitetu ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO) oraz prezentowane Zarządowi Banku.

Limity na poszczególne kategorie ryzyka akceptowane przez Zarząd są okresowo oceniane w celu zapewnienia zgodności z aktualnymi celami i strategią Banku.

Wszystkie procedury są na bieżąco aktualizowane, tak, aby uwzględniały najnowsze rozwiązania w zakresie kontroli ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej powstaje w wyniku niedopasowania terminów przeszacowania aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych. W takiej sytuacji zmiana stóp procentowych na rynku może spowodować powstanie strat (bądź zysków) w efekcie zmiany wartości rynkowej instrumentów lub zmiany wysokości przepływów odsetkowych.

Głównym źródłem ryzyka stopy procentowej są transakcje (kredyty i depozyty) portfela bankowego. Bank unika instrumentów rodzących wysokie ryzyko stopy procentowej. Długoterminowe aktywa i pasywa są oprocentowane w oparciu o zmienne stopy procentowe. Bank włącza do swojej oferty jedynie produkty, których ryzyko stopy procentowej jest w stanie zabezpieczyć. Ekspozycja wynikająca z działalności handlowej Banku jest minimalna, gdyż wszystkie transakcje z klientami są zamykane przeciwstawnymi transakcjami na rynku międzybankowym.

Za zarządzanie ryzykiem stopy procentowej odpowiedzialna jest wyspecjalizowana komórka w Banku. Na bazie dziennej otrzymuje ona informacje na temat ekspozycji Banku na ryzyko stopy procentowej.

Pomiar i kontrola poziomu ryzyka stopy procentowej dokonywana jest przez inną (niezależną od pionów biznesowych odpowiedzialnych za realizację wyniku) jednostkę. Ryzyko kontrolowane jest poprzez limity ograniczające ekspozycję na:

- zmianę wartości rynkowej wynikającą ze wszystkich pozycji bilansu wrażliwych na zmianę stóp procentowych,
- zmianę wartości rynkowej wynikającą z pozycji bilansu przeszacowywanych w okresie powyżej 12 miesięcy,
- kwotę wartości narażonej na ryzyko stopy procentowej VaR.

Metody pomiaru ryzyka stopy procentowej używane w Banku zostały opisane poniżej w sekcji „Metody pomiaru ryzyka rynkowego”.

Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej

Bank analizuje ryzyko stopy procentowej poprzez analizę luki przeszacowania oraz obliczanie kwoty VaR i wrażliwości wartości rynkowej na zmianę stóp procentowych (przesunięcie krzywej zerokuponowej o jeden punkt procentowy).

Luka przeszacowania na dzień 31.12.2012 r. (w milionach zł):

	Suma	do 1 m-ca	do 3 m-cy	do 1 roku	do 5 lat	pow. 5 lat	Pozycje niewrażliwe
Aktywa	33 310	17 295	13 745	1 731	2	1	536
Pasywa	(33 310)	(22 519)	(6 497)	(1 643)	-	-	(2 651)
Pozycje pozabilansowe (netto)	(27)	(27)	-	-	-	-	-
Luka	-	(5 251)	7 248	88	2	1	-

Luka przeszacowania na dzień 31.12.2011 r. (w milionach zł):

	Suma	do 1 m-ca	do 3 m-cy	do 1 roku	do 5 lat	pow. 5 lat	Pozycje niewrażliwe
Aktywa	35 325	18 975	14 190	1 704	3	-	453
Pasywa	(35 325)	(21 024)	(10 219)	(1 748)	(8)	-	(2 326)
Pozycje pozabilansowe (netto)	84	27	55	1	1	-	-
Luka	-	(2 022)	4 026	(43)	(4)	-	-

Prezentowana luka jest tworzona na podstawie zestawienia przepływów pieniężnych generowanych przez pozycje uznane za wrażliwe na ryzyko stopy procentowej (tylko nominały, bez uwzględnienia utraty wartości kredytów). Pozostałe pozycje bilansu, w tym kredyty uznane za stracone są wyłączone z analizy i umieszczone w kolumnie Pozycje niewrażliwe.

Zarządzanie ryzykiem walutowym

Bank zarządza ryzykiem wykorzystując limity na otwartą pozycję walutową oraz limit na wartość narażoną na ryzyko (VAR).

Zarządzaniem pozycją walutową zajmuje się wyodrębniona komórka Banku. Pozycja wymiany walutowej wynikająca z każdej transakcji walutowej na znaczącą kwotę (o indywidualnie negocjowanym kursie) jest bezpośrednio zamykana przeciwstawną transakcją na rynku – ryzyko walutowe jest w pełni eliminowane. Pozycja wynikająca z transakcji walutowych o niższych wartościach jest zamykana zbiorczo w trakcie i na koniec każdego dnia roboczego.

Odrębna jednostka kontrolująca ryzyko (niezależna od pionów biznesowych odpowiedzialnych za realizację wyniku) sprawdza, czy otwarta pozycja nie przekracza ustalonych limitów, oraz czy rzeczywisty i/lub spodziewany poziom strat z tytułu utrzymywania pozycji, nie uzasadnia konieczności zmiany wysokości obowiązujących limitów na otwarta pozycję. W tym celu stosuje się zaawansowane metody pomiaru ryzyka, w tym wartość narażoną na ryzyko (VaR).

Ekspozycja na ryzyko walutowe

Pozycja walutowa Banku:

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012		31/12/2011	
	Pozycja długa	Pozycja krótka	Pozycja długa	Pozycja krótka
EUR	512	-	5 311	-
USD	198	-	137	-
CHF	-	5 084	593	-
Pozostałe waluty	689	25	952	789
Całkowita pozycja walutowa	**1 399**	**5 109**	**6 993**	**789**

Metody pomiaru ryzyka rynkowego

Wartość narażona na ryzyko

Podstawową metodą pomiaru ryzyka rynkowego w Banku jest model wartości narażonej na ryzyko (Value at Risk). Wartość narażona na ryzyko (VaR) jest miarą największej oczekiwanej straty, która z określonym prawdopodobieństwem może wystąpić w określonym przedziale czasu w normalnych warunkach rynkowych. Kwota VaR jest szacowana statystycznie na podstawie kształtowania się zbioru wartości rynkowych określonych dla poszczególnych kategorii ryzyka rynkowego.

W Banku kwota VaR jest obliczana metodą symulacji historycznej na podstawie danych z ostatnich 500 dni roboczych przy użyciu techniki oczekiwanej straty z ogona rozkładu (Expected Tail Loss). Należy zauważyć, że założenia na podstawie, których obliczana jest miara VaR powodują pewne jej ograniczenia i potencjalne straty, które Bank może ponieść w określonych (wyjątkowych) warunkach mogą być wyższe niż kwota VaR.

Poniższa tabela przedstawia wysokość kwoty VaR w 2012 roku i okresie porównawczym dla poszczególnych kategorii ryzyka rynkowego, obliczoną przy założeniu 10-dniowego okresu utrzymania pozycji oraz minimalnie przy 99% poziomu ufności.

w tys. zł		2012	2011
Ryzyko stopy procentowej	VAR na dzień 31.12	3 906	969
	średnia	1 687	1 521
	minimum	538	480
	maksimum	4 462	3 542
Ryzyko walutowe	VAR na dzień 31.12	578	343
	średnia	121	123
	minimum	8	20
	maksimum	636	1 235
Całkowite ryzyko rynkowe	VAR na dzień 31.12	4 026	1 190
	średnia	1 839	1 695
	minimum	679	640
	maksimum	4 619	3 689

Wrażliwość na zmianę stopy procentowej

Wrażliwość na zmianę stopy procentowej jest obliczana na podstawie teoretycznego modelu wartości rynkowej metodą przepływów pieniężnych, jako zmiana wartości rynkowej przepływu na skutek wzrostu odpowiedniej stopy procentowej o 1 punkt procentowy. Metoda ta zakłada, że wartość rynkowa określonego instrumentu jest równa wartości zaktualizowanej przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez tę pozycję.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wartości ekonomicznej Banku na zmianę stopy procentowej obliczoną przy założeniu wzrostu stóp procentowych o 1 punkt procentowy (przesunięcie równoległe).

w tys. zł	31/12/2012	średnia	minimum	maksimum
Wrażliwość na zmianę stopy procentowej w 2012 r.	12 736	12 499	6 779	20 619

w tys. zł	31/12/2011	średnia	minimum	maksimum
Wrażliwość na zmianę stopy procentowej w 2011 r.	1 411	7 124	1 411	16 002

Zarządzanie ryzykiem cen instrumentów kapitałowych

Strategia Banku zakłada unikanie zaangażowania w instrumenty kapitałowe rodzące ryzyko cenowe. Ewentualne ekspozycje na tego typu ryzyko mogą wynikać jedynie z działalności windykacyjnej – przejęcia aktywów niewypłacalnych dłużników i mają charakter okresowy. Bank jest więc narażony na ryzyko cen akcji w stopniu marginalnym.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest definiowane, jako ryzyko zaistnienia sytuacji, w której Bank może spełnić swoje zobowiązania płatnicze tylko po podwyższonym koszcie albo, w najgorszym przypadku, nie będzie w stanie wywiązać się ze swoich zobowiązań w momencie ich wymagalności. Bank jest narażony na ryzyko płynności, gdy jego działalność kredytowa lub inna generuje ujemne niedopasowanie przepływów pieniężnych a Bank nie jest w stanie pozyskać odpowiedniej kwoty finansowania lub spieniężyć posiadanych aktywów.

Zarządzanie ryzykiem płynności

Krótkoterminowe ryzyko płynności jest zarządzane przez Departament Skarbu, zapewniający środki na bieżące finansowanie działalności banku. Dla zapewnienia finansowania w każdym momencie działalności, w banku obowiązuje limit na minimalny stan najbardziej płynnych środków, tzw. bufor płynności.

Ryzyko średnio- i długoterminowe jest kontrolowane przez odrębną jednostkę odpowiedzialną za kontrolę ryzyka, na podstawie analiz przewidywanych przepływów pieniężnych w czasie, badania zmian stanów źródeł finansowania, wykorzystania tych źródeł oraz stabilności bazy depozytowej i jej koncentracji. Regularne, okresowe raporty na temat ryzyka płynności są omawiane na posiedzeniach Komitetu ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO) oraz prezentowane Zarządowi Banku.

Bank posiada również opracowany i zatwierdzony przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą plan działań awaryjnych na wypadek wystąpienia niespodziewanych problemów z zapewnieniem płynności.

Bank stosuje szereg metod oceny sytuacji w obszarze płynności. Począwszy od codziennego monitorowania krótkookresowej luki płynności będącej obrazem bieżącego zapotrzebowania na środki płynne, poprzez okresową obserwację różnych wskaźników płynności, aż do analizy długoterminowej luki płynności tworzonej przy użyciu rezultatów statystycznych badań bazy depozytowej oraz szacunków dotyczących terminów zapadalności i wymagalności poszczególnych pozycji bilansowych oraz możliwości upłynnienia aktywów banku.

Ekspozycja na ryzyko płynności

Poniższa tabela prezentuje nominalne kwoty zobowiązań finansowych Banku według umownych terminów zapadalności, kwoty wynikające z zawartych transakcji pochodnych oraz kwotę udzielonych przez Bank zobowiązań pozabilansowych w formie linii kredytowych bądź limitów zadłużenia w rachunkach bieżących.

Analiza umownych terminów zapadalności zobowiązań finansowych (w milionach zł):

31/12/2012	Suma	do 1 m-ca	1-3 m-cy	3-12 m-cy	1-5 lat	pow. 5 lat
Zobowiązania bilansowe:	(30 643)	(10 170)	(4 527)	(8 584)	(6 373)	(989)
Zobowiązania wobec sektora finansowego	(18 008)	(980)	(2 929)	(7 994)	(6 105)	-
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	(11 379)	(9 190)	(1 598)	(590)	-	-
Zobowiązania z tyt. emisji własnych p. wart.	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania podporządkowane	(1 257)	-	-	-	(268)	(989)
Zobowiązania z tyt. instrumentów pochodnych:	(27)	(27)	-	-	-	-
Wpływy	2 404	1 471	45	405	431	52
Wypływy	(2 431)	(1 498)	(45)	(405)	(431)	(52)
Udzielone zobowiązania pozabilansowe	(5 748)	(5 748)	-	-	-	-
Suma	**(36 418)**	**(15 946)**	**(4 527)**	**(8 584)**	**(6 373)**	**(989)**

Analiza umownych terminów zapadalności zobowiązań finansowych (w milionach zł):

31/12/2011	Suma	do 1 m-ca	1-3 m-cy	3-12 m-cy	1-5 lat	pow. 5 lat
Zobowiązania bilansowe:	(32 876)	(12 092)	(4 164)	(9 381)	(6 374)	(865)
Zobowiązania wobec sektora finansowego	(20 605)	(2 866)	(2 233)	(8 810)	(6 365)	(331)
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	(11 487)	(9 126)	(1 781)	(571)	(9)	-
Zobowiązania z tyt. emisji własnych p. wart.	(250)	(100)	(150)	-	-	-
Zobowiązania podporządkowane	(534)	-	-	-	-	(534)
Zobowiązania z tyt. instrumentów pochodnych:	83	27	55	1	-	-
Wpływy	3 847	1 265	1 660	348	488	86
Wypływy	(3 764)	(1 238)	(1 605)	(347)	(488)	(86)
Udzielone zobowiązania pozabilansowe	(7 136)	(7 136)	-	-	-	-
Suma	**(39 929)**	**(19 201)**	**(4 109)**	**(9 380)**	**(6 374)**	**(865)**

Na mocy podpisanych umów Bank posiada dostęp do linii kredytowych w Nordea Bank AB (Szwecja). Niewykorzystana kwota linii kredytowych na dzień 31/12/2012 r. wynosi równowartość ok. 2,45 miliarda zł.

Bank utrzymuje również portfel płynnych aktywów, który traktowany, jako bufor płynności, służy zabezpieczeniu potencjalnych krótkoterminowych potrzeb płynnościowych Banku. Portfel płynnych aktywów jest wyceniany codziennie w celu ustalenia aktualnej wielkości środków możliwych do natychmiastowego uzyskania. Na jego wysokość nakładany jest limit kwoty minimalnej, ustalany z częstotliwością miesięczną. Wartość portfela aktywów płynnych w dniu 31.12.2012 r. wynosiła 3 280 mln zł i była niższa od wartości portfela w okresie porównawczym (5 861 mln zł w dniu 31/12/2011 r.)

W celu lepszego opisu sytuacji w obszarze płynności długoterminowej Bank oblicza nadwyżkę/niedobór stabilnych pasywów nad długoterminowymi aktywami, po uwzględnieniu udzielonych i otrzymanych zobowiązań pozabilansowych oraz utrzymywanego portfela płynnych papierów wartościowych. Tzw. Saldo Netto Stabilnego Finansowania w dniu 31.12.2012 r. znajdowało się w ramach limitu zaakceptowanego przez Zarząd Banku. Powyższa miara jest obliczana przy użyciu szeregu założeń dotyczących kształtowania się pozycji bilansowych, w tym szczególnie konserwatywnego z punktu widzenia ryzyka płynności założenia o całkowitej odnawialności akcji kredytowej.

Dodatkowo, na mocy Uchwały nr 386/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności, Bank zobowiązany jest do wyliczania miar płynności. Wyniki obliczeń na 31/12/2012 r. i w okresie porównawczym przedstawia poniższa tabela:

Nadzorcze miary płynności		Minimalna wartość	Wartość na 31/12/2012	Wartość na 31/12/2011
M1	Luka płynności krótkoterminowej (w tys. zł)	0,0	3 639 031	2 052 255
M2	Współczynnik płynności krótkoterminowej	1,0	1,65	1,27
M3	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi	1,0	6,70	4,05
M4	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	1,0	1,1	1,04

6. Wynik odsetkowy netto

w tys. zł

Wyszczególnienie	Od 01/01/2012 do 31/12/2012	Od 01/01/2011 do 31/12/2011
Przychody odsetkowe		
Kredyty i pożyczki dla banków	14 577	7 724
Kredyty i pożyczki dla klientów:	1 052 072	908 304
- podmioty finansowe (inne niż banki)	*43 445*	*33 915*
- osoby prywatne	*485 530*	*443 951*
- przedsiębiorstwa	*342 898*	*278 028*
- sektor publiczny	*180 199*	*152 410*
Dłużne papiery wartościowe	168 689	122 711
Razem	**1 235 338**	**1 038 739**

w tys. zł

Wyszczególnienie	Od 01/01/2012 do 31/12/2012	Od 01/01/2011 do 31/12/2011
Koszty odsetkowe		
Depozyty bankowe	(74 827)	(71 603)
Depozyty klientów:	(460 960)	(318 290)
- podmioty finansowe (inne niż banki)	*(104 736)*	*(77 613)*
- osoby prywatne	*(109 528)*	*(90 255)*
- przedsiębiorstwa	*(234 962)*	*(140 061)*
- sektor publiczny	*(11 734)*	*(10 361)*
Dłużne papiery wartościowe	(4 493)	(13 948)
Razem	**(540 280)**	**(403 841)**

Wynik odsetkowy netto	**695 058**	**634 898**

Przychody odsetkowe netto za okres 12 miesięcy kończących się 31/12/2012 zawierają odsetki naliczone od kredytów, dla których rozpoznano utratę wartości w wysokości 10 237,00 tys. zł
Przychody odsetkowe netto za okres 12 miesięcy kończących się 31/12/2011 zawierają odsetki naliczone od kredytów, dla których rozpoznano utratę wartości w wysokości 7 345 tys. zł

7. Wynik prowizyjny netto

w tys. zł

Wyszczególnienie	Od 01/01/2012 do 31/12/2012	Od 01/01/2011 do 31/12/2011
Przychody prowizyjne		
Prowizje za przelewy i inne transakcje płatnicze	47 501	48 436
Prowizje związane z kartami płatniczymi	26 172	24 723
Prowizje z tytułu pośrednictwa finansowego	23 224	24 589
Prowizje od kredytów	18 766	23 199
Prowizje od gwarancyjnych zobowiązań pozabilansowych	16 944	13 648
Prowizje od papierów wartościowych	13 100	7 260
Pozostałe przychody prowizyjne	817	1 627
Razem	**146 524**	**143 482**

w tys. zł

Wyszczególnienie	Od 01/01/2012 do 31/12/2012	Od 01/01/2011 do 31/12/2011
Koszty prowizyjne		
Prowizje od płatności	(16 920)	(24 180)
Prowizje od gwarancji otrzymanych	(4 503)	(502)
Pozostałe koszty prowizyjne	(2 406)	(2 446)
Razem	**(23 829)**	**(27 128)**
Wynik prowizyjny netto	**122 695**	**116 354**

8. Wynik z instrumentów wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz z rewaluacji

w tys. zł

Wyszczególnienie	Od 01/01/2012 do 31/12/2012	Od 01/01/2011 do 31/12/2011
Wynik z pozycji wymiany i walutowych instrumentów pochodnych domykających pozycję walutową	83 837	204 876
Dłużne papiery wartościowe	12 475	(2 028)
Pozostałe pochodne instrumenty finansowe	1 861	730
Kapitałowe papiery wartościowe	25	(96)
Razem	**98 198**	**203 482**

Wynik prezentowany w linii dłużnych papierów wartościowych oraz kapitałowych papierów wartościowych dotyczy wyniku generowanego na aktywach finansowych desygnowanych do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat przy początkowym ujęciu. Wynik prezentowany

w linii wynik z pozycji wymiany i walutowe transakcje pochodne domykające pozycję walutową obejmuje m.in. wynik na rewaluacji bilansowej oraz wynik na walutowych transakcjach pochodnych klasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu, obejmujących transakcje FX Spot i FX Swap, natomiast wynik na pozostałych pochodnych instrumentach finansowych jest wynikiem generowanym na instrumentach pochodnych klasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu, który obejmuje m.in. wynik na transakcjach IRS, CIRS, FX Forward i FX Option.

9. Pozostałe przychody operacyjne

w tys. zł

Wyszczególnienie	Od 01/01/2012 do 31/12/2012	Od 01/01/2011 do 31/12/2011
Przychody z tytułu projektów IT	13 226	13 372
Obsługa procesu zawierania transakcji FX	5 272	-
Inne	4 435	2 804
Przychody związane ze zwrotem kosztów dotyczących BFG	2 774	1 715
Sprzedaż towarów i usług	1 979	3 592
Przychody związane ze zwrotem kosztów usług rzeczoznawców	1 921	4 920
Postępowania sądowe i komornicze	396	312
Razem	**30 003**	**26 715**

10. Koszty administracyjne

w tys. zł

Koszty osobowe	Od 01/01/2012 do 31/12/2012	Od 01/01/2011 do 31/12/2011
Wynagrodzenia:	(200 550)	(199 901)
- wynagrodzenia Władz Banku	(5 341)	(11 606)
- wynagrodzenia pracowników	(195 209)	(188 295)
Ubezpieczenia społeczne	(27 961)	(26 760)
Pozostałe wydatki osobowe	(790)	(596)
Razem	**(229 301)**	**(227 258)**

Na dzień 31/12/2012 zatrudnienie w Banku wynosiło 2 011 osób, na dzień 31/12/2011 – 2 333 osoby.

w tys. zł

Pozostałe koszty administracyjne	Od 01/01/2012 do 31/12/2012	Od 01/01/2011 do 31/12/2011
Koszty wynajmu	(88 336)	(96 985)
Koszty usług informatycznych, porządkowych, medycznych oraz archiwum	(41 634)	(38 547)
Opłata BFG	(24 333)	(18 402)
Koszty utrzymania nieruchomości	(21 091)	(29 303)
Usługi pocztowe i telekomunikacyjne	(19 346)	(19 834)
Marketing	(11 466)	(20 011)
Eksploatacja systemów informatycznych	(13 469)	(9 654)
Inne	(5 028)	(2 657)
Podatki i opłaty	(7 053)	(6 573)
Obsługa prawna	(2 493)	(5 166)
Koszty podróży służbowych	(5 111)	(5 821)
Koszty szkoleń	(3 792)	(6 840)
Dodatkowe koszty związane z obsługa kredytów	(2 023)	(4 954)
Koszty z tytułu zawiązania rezerw na zobowiązania wynikające z przeszłych zdarzeń	(1 663)	(7)
Zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	(145)	(26)
Razem	**(246 983)**	**(264 780)**

11. Pozostałe koszty operacyjne

w tys. zł

Wyszczególnienie	Od 01/01/2012 do 31/12/2012	Od 01/01/2011 do 31/12/2011
Koszty związane z rozwiązaniem umów najmu lokali w związku z restrukturyzacją (koszty najmu powierzchni, bankomatów, infomatów)	(14 742)	-
Odprawy dla pracowników w związku z restrukturyzacją	(11 300)	-
Koszty związane z rozwiązaniem innych umów w ramach restrukturyzacji	(4 059)	-
Pozostałe koszty restrukturyzacji oddziałów Banku	(2 093)	-
Razem	**(32 194)**	**-**

Koszty restrukturyzacji dotyczą wydatków poniesionych na działania restrukturyzacyjne rozpoczęte w Banku w drugim kwartale 2012 roku, które zostały opisane w nocie 41.

12. Amortyzacja

w tys. zł

Wyszczególnienie	Od 01/01/2012 do 31/12/2012	Od 01/01/2011 do 31/12/2011
Środki trwałe (nota 22)	**(36 886)**	**(39 441)**
Urządzenia i inne środki trwałe	(24 043)	(24 891)
Budynki i ulepszenia w obcych środkach trwałych	(12 843)	(14 550)
Wartości niematerialne (nota 21)	**(6 692)**	**(6 783)**
Licencje	(6 156)	(5 911)
Oprogramowanie	(532)	(697)
Pozostałe	(4)	(175)
Razem	**(43 578)**	**(46 224)**

13. Utrata wartości kredytów i pożyczek

w tys. zł

Utrata wartości kredytów i pożyczek	Od 01/01/2012 do 31/12/2012			Od 01/01/2011 do 31/12/2011		
	Należności od banków	Należności od klientów	Razem	Należności od banków	Należności od klientów	Razem
Z tytułu odpisów dla kredytów i pożyczek						
Utworzenie odpisów z tytułu zidentyfikowanej utraty wartości dla wyceny kolektywnej	-	(45 741)	**(45 741)**		-	**-**
Utworzenie odpisów z tytułu zidentyfikowanej utraty wartości dla wyceny indywidualnej	-	(146 407)	**(146 407)**	-	(43 559)	**(43 559)**
Odwrócenie odpisów z tytułu zidentyfikowanej utraty wartości dla wyceny kolektywnej	-	23 971	**23 971**		-	**-**
Odwrócenie odpisów z tytułu zidentyfikowanej utraty wartości dla wyceny indywidualnej	-	9 681	**9 681**	-	5 387	**5 387**
Utworzenie odpisów z tytułu niezidentyfikowanej utraty wartości (IBNR)	-	(4 656)	**(4 656)**	-	(19 940)	**(19 940)**
Odwrócenie odpisów z tytułu niezidentyfikowanej utraty wartości (IBNR)	-	1 167	**1 167**			
Kwoty odzyskane z tytułu kredytów uprzednio spisanych w ciężar rezerw.	-	1 639	**1 639**	-	1 204	**1 204**
Wynik ze sprzedaży wierzytelności	-	431	**431**	-	636	**636**
Razem		**(159 915)**	**(159 915)**	**-**	**(56 272)**	**(56 272)**

14. Obciążenie z tytułu podatku dochodowego

Obciążenie z tytułu podatku dochodowego

w tys. zł

Wyszczególnienie	Od 01/01/2012 do 31/12/2012	Od 01/01/2011 do 31/12/2011
Podatek bieżący	(81 429)	(104 164)
Korekta podatku za poprzedni okres	1 496	1 908
Podatek odroczony	20 567	16 947
Razem podatek dochodowy w rachunku zysków i strat	**(59 366)**	**(85 309)**

Uzgodnienie obciążenia podatkowego i iloczynu zysku przed opodatkowaniem i stawki podatkowej

w tys. zł

Wyszczególnienie	Od 01/01/2012 do 31/12/2012	Od 01/01/2011 do 31/12/2011
Zysk przed opodatkowaniem	209 998	381 972
Stawka podatku	19%	19%
Podatek od zysku (wg stawki 19%)	(39 900)	(72 575)
Pozostałe przychody i koszty niepodatkowe	(4 447)	(3 522)
Różnice trwałe	(16 538)	(11 156)
Darowizny	23	36
Korekta podatku za poprzedni okres	1 496	1 908
Ogółem obciążenie zysku przed opodatkowaniem	**(59 366)**	**(85 309)**

15. Zysk przypadający na jedną akcję

w tys. zł

Wyszczególnienie	Od 01/01/2012 do 31/12/2012	Od 01/01/2011 do 31/12/2011
Zysk za okres	150 632	296 663
Średnia ważona ilość akcji zwykłych (w szt.)	55 498 700	55 498 700
Zysk przypadający na jedną akcję w zł	**2,71**	**5,35**

w tys. zł

Wyszczególnienie	Od 01/01/2012 do 31/12/2012	Od 01/01/2011 do 31/12/2011
Zysk za okres	150 632	296 663
Średnia ważona ilość akcji zwykłych (w szt.)	55 498 700	55 498 700
Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję w zł	**2,71**	**5,35**

Sposób wyliczenia średniej ważonej liczby akcji zwykłych:

Sposób wyliczenia średniej ważonej liczby akcji zwykłych w okresie od 01/01/2012 do 31/12/2012

w okresie 01/01/2012 – 31/12/2012 (366 dni) – 55 498 700 szt. akcji
Wyliczenie średniej ważonej liczby akcji:
55 498 700 * 366/ 366 = **55 498 700**

Sposób wyliczenia średniej ważonej liczby akcji zwykłych w okresie od 01/01/2011 do 31/12/2011

w okresie 01/01/2011 – 31/12/2011 (365 dni) – 55 498 700 szt. akcji
Wyliczenie średniej ważonej liczby akcji:
55 498 700* 365/365 = **55 498 700**

16. Kasa i środki w banku centralnym

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
Gotówka w kasie	79 962	94 435
Środki na rachunkach w banku centralnym	2 208 768	772 555
Pozostałe	154 513	154 035
Razem	**2 443 243**	**1 021 025**

Bank utrzymuje na rachunku bieżącym w Narodowym Banku Polskim rezerwę obowiązkową w wysokości 3,5% wartości średniego stanu depozytów otrzymanych przez Bank. Kwota naliczonej rezerwy pomniejszona jest o równowartość 500 tys. EUR zgodnie z obowiązującymi przepisami.

17. Należności od banków

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
Rachunki bieżące	273 919	282 253
Lokaty i kredyty	300 000	-
Inne	1 366	976
Razem	**575 285**	**283 229**
Odsetki	141	-
Razem należności od banków brutto	**575 426**	**283 229**
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	-	-
Należności od banków netto	**575 426**	**283 229**

Należności od banków brutto (wg walut)

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
PLN	337 198	46 016
waluty obce (przeliczone na PLN)	238 228	237 213
EUR	*116 602*	*31 187*
USD	*91 076*	*47 597*
CHF	*3 699*	*10 948*
SEK	*2 665*	*34 353*
GBP	*2 237*	*13 718*
pozostałe	*21 949*	*99 410*
Razem	**575 426**	**283 229**

Należności od banków brutto (wg zapadalności)

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
Bez określonego terminu	270 964	282 479
Do 3 miesięcy (włącznie)	301 366	750
Od 3 miesięcy do 1 roku (włącznie)	25	-
Od 1 roku do 5 lat (włącznie)	3 071	-
Razem	**575 426**	**283 229**

18. Należności od klientów

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
Osoby fizyczne	17 120 070	18 072 343
Podmioty gospodarcze	6 391 660	6 755 426
Sektor publiczny	3 197 425	2 846 916
Razem	**26 709 155**	**27 674 685**
Odsetki	60 386	60 076
Kredyty i pożyczki udzielone klientom brutto	**26 769 541**	**27 734 761**
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	(306 587)	(149 823)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom netto	**26 462 954**	**27 584 938**

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
Osoby fizyczne	(71 278)	(47 357)
Podmioty gospodarcze	(176 339)	(46 985)
Sektor publiczny	(576)	(576)
Odpis aktualizacyjny z tytułu poniesionych nie zidentyfikowanych strat (IBNR)	(58 394)	(54 905)
Razem	**(306 587)**	**(149 823)**

Kredyty i pożyczki udzielone klientom brutto (wg walut)

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
PLN	9 607 163	8 940 411
waluty obce (przeliczone na PLN)	17 162 378	18 794 350
EUR	*3 926 843*	*4 247 093*
USD	*170 755*	*286 607*
CHF	*13 047 594*	*14 240 796*
SEK	*5 898*	*6 782*
pozostałe	*11 288*	*13 072*
Razem	**26 769 541**	**27 734 761**

Kredyty i pożyczki udzielone klientom brutto (wg zapadalności)

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
Bez określonego terminu	1 583 105	1 485 039
Do 3 miesięcy (włącznie)	529 334	601 474
Od 3 miesięcy do 1 roku (włącznie)	1 336 106	1 405 081
Od 1 roku do 5 lat (włącznie)	4 806 206	8 623 766
Powyżej 5 lat	18 514 790	15 619 401
Razem	**26 769 541**	**27 734 761**

Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości należności od klientów

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
Saldo na początek okresu	**(149 823)**	**(94 940)**
Utworzone w bieżącym okresie	(196 804)	(63 499)
Rozwiązane w bieżącym okresie	34 819	5 387
Umorzenia i spisania rezerw na należności nieściągalne	2 249	14 881
Zmiana z tytułu różnic kursowych	2 972	90
Pozostałe	-	(11 742)
Saldo na koniec okresu	**(306 587)**	**(149 823)**

19. Aktywa finansowe desygnowane do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat przy początkowym ujęciu

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
Dłużne papiery wartościowe	3 449 627	5 979 474
Papiery wartościowe Skarbu Państwa i samorządu terytorialnego	1 050 465	1 343 130
- obligacje	*752 727*	*504 983*
- bony	*297 738*	*838 147*
Papiery wartościowe banku centralnego	2 399 162	4 636 344
- bony	*2 399 162*	*4 636 344*
Akcje i udziały	491	474
Razem	**3 450 118**	**5 979 948**

Aktywa finansowe desygnowane do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat przy początkowym ujęciu (wg zapadalności)

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
wg zapadalności		
Do 3 miesięcy (włącznie)	2 696 900	5 559 194
Od 3 miesięcy do 1 roku (włącznie)	-	96 980
powyżej 1 roku	752 727	323 300
bez terminu zapadalności		
Akcje i udziały	491	474
Razem	**3 450 118**	**5 979 948**

Bank desygnował portfel papierów wartościowych do kategorii instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w związku z tym, iż zarządza portfelem oraz raportuje jego wyniki do Zarządu na bazie wartości godziwej.

20. Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu		
- FX swap i FX spot	795	88 690
- FX forward	8 894	22 232
- opcje walutowe	-	78
- IRS	15 237	10 324
- CIRS	1 136	1 700
Razem	**26 062**	**123 024**

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu		
- FX swap i FX spot	26 482	2 598
- FX forward	8 508	21 752
- opcje walutowe	-	78
- IRS	15 237	10 324
- CIRS	1 136	1 700
Razem	**51 363**	**36 452**

Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu (wg terminu zapadalności)

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu		
Do 3 miesięcy (włącznie)	3 490	98 430
Od 3 miesięcy do 1 roku (włącznie)	6 917	11 394
Od 1 roku do 5 lat (włącznie)	8 542	4 802
Powyżej 5 lat	7 113	8 398
Razem	**26 062**	**123 024**

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu		
Do 3 miesięcy (włącznie)	29 056	12 157
Od 3 miesięcy do 1 roku (włącznie)	6 651	11 170
Od 1 roku do 5 lat (włącznie)	8 542	4 727
Powyżej 5 lat	7 114	8 398
Razem	**51 363**	**36 452**

21. Wartości niematerialne

ZMIANA STANU WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)

w tys. zł

31/12/2012	Wartość firmy	Koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Pozostałe wartości niematerialne	Nakłady	Wartości niematerialne razem
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	**32 639**	**57 176**	**31 816**	**5 256**	**126 887**
Zwiększenia (z tytułu)	**-**	**6 073**	**47**	**8 298**	**14 418**
- Przyjęte z nakładów	-	6 073	-	-	**6 073**
- Pozostałe	-		47	8 298	**8 345**
Zmniejszenia (z tytułu)	**-**	**(3 108)**	**-**	**(5 888)**	**(8 996)**
- Likwidacja	-	(3 061)	-	-	**(3 061)**
- Pozostałe	-	(47)	-	(5 888)	**(5 935)**
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	**32 639**	**60 141**	**31 863**	**7 666**	**132 309**
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	**-**	**(47 014)**	**(31 802)**	**-**	**(78 816)**
Zwiększenia (z tytułu)	**-**	**(6 688)**	**(50)**	**-**	**(6 738)**
- Amortyzacja bieżącego okresu	**-**	(6 688)	(4)	-	**(6 692)**
- Pozostałe	**-**	-	(46)	-	**(46)**
Zmniejszenia (z tytułu)	**-**	**3 106**	**-**	**-**	**3 106**
- Likwidacja	**-**	3 060	-	-	**3 060**
- Pozostałe	**-**	46	-	-	**46**
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	**-**	**(50 596)**	**(31 852)**	**-**	**(82 448)**
Wartość netto na 31/12/2012	**32 639**	**9 545**	**11**	**7 666**	**49 861**

W odniesieniu do wartości firmy test na utratę wartości jest przeprowadzany przynajmniej raz w roku.

W Banku testem na utratę wartości objęto wartość firmy powstałą w wyniku połączenia Nordea Bank Polska S.A. z BWP Unibank S.A. oraz z połączenia Nordea Bank Polska S.A. z LG Petro Bank S.A. W teście ustalono możliwe do zidentyfikowania ośrodki wypracowujące środki pieniężne, do których przypisano odpowiednią wartość firmy z połączenia.

Ustalenie wartości odzyskiwalnej przeprowadzono w oparciu o oszacowanie wartości użytkowej składnika aktywów przy uwzględnieniu szacunkowej prognozy oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych generowanych w trakcie kontynuowania użytkowania. Prognozy dotyczące przepływów pieniężnych opierają się na założeniach odzwierciedlających ocenę kierownictwa odnośnie całokształtu warunków, które wystąpią podczas pozostającego okresu użytkowania aktywów. Prognozy dotyczące przepływów oparte są na przyjętym w Banku planie finansowym oraz strategii długoterminowej obejmującej okres najbliższych lat. Zasadność przyjętych założeń jest okresowo weryfikowana, a rozbieżności pomiędzy szacowanymi przyszłymi przepływy a rzeczywistymi przepływami są analizowane.

ZMIANA STANU WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)

w tys. zł

31/12/2011	Wartość firmy	Koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Pozostałe wartości niematerialne	Nakłady	Wartości niematerialne razem
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	**32 639**	**51 286**	**31 816**	**985**	**116 726**
Zwiększenia (z tytułu)	**-**	**5 890**	**-**	**7 986**	**13 876**
- Przyjęte z nakładów	-	5 890	-	-	**5 890**
- Pozostałe	-	-	-	7 986	**7 986**
Zmniejszenia (z tytułu)	**-**	**-**	**-**	(3 715)	**(3 715)**
- Likwidacja	-	-	-	-	**-**
- Sprzedaż	-	-	-	-	**-**
- Pozostałe	-	-	-	(3 715)	**(3 715)**
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	**32 639**	**57 176**	**31 816**	**5 256**	**126 887**
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	**-**	**(40 406)**	**(31 631)**	**-**	**(72 037)**
Zwiększenia (z tytułu)	**-**	**(6 608)**	**(175)**	**-**	**(6 783)**
- Amortyzacja bieżącego okresu		(6 608)	(175)	-	**(6 783)**
- Pozostałe	-	-	-	-	**-**
Zmniejszenia (z tytułu)	**-**	**-**	**4**	**-**	**4**
- Likwidacja	-	-	2	-	**2**
- Sprzedaż	-	-	-	-	**-**
- Pozostałe		-	2	-	**2**
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	**-**	**(47 014)**	**(31 802)**	**-**	**(78 816)**
Wartość netto na 31/12/2011	**32 639**	**10 162**	**14**	**5 256**	**48 071**

22. Rzeczowe aktywa trwałe

ZMIANA STANU ŚRODKÓW TRWAŁYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)

w tys. zł

31/12/2012	Grunty i budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Środki trwałe, razem
Wartość brutto środków trwałych na początek okresu	**192 039**	**112 090**	**397**	**40 788**	**3 943**	**349 257**
Zwiększenia (z tytułu)	**11 194**	**14 901**	**-**	**1 438**	**36 307**	**63 840**
- przyjęcie ze środków trwałych w budowie	11 194	14 901	-	1 427	-	**27 522**
- pozostałe	-	-	-	11	36 307	**36 318**
Zmniejszenia (z tytułu)	**(36 653)**	**(10 065)**	**(175)**	**(4 375)**	**(29 315)**	**(80 583)**
- sprzedaż	(882)	(15)	-	(224)	-	**(1 121)**
- likwidacja	(35 770)	(10 025)	(175)	(4 151)	-	**(50 121)**
- pozostałe	(1)	(25)	-	-	(29 315)	**(29 341)**
Wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	**166 580**	**116 926**	**222**	**37 851**	**10 935**	**332 514**
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	**(73 549)**	**(75 104)**	**(292)**	**(22 851)**	**-**	**(171 796)**
Zwiększenia (z tytułu)	**(12 848)**	**(18 508)**	**(53)**	**(7 018)**	**-**	**(38 427)**
- amortyzacja bieżącego okresu	(12 843)	(17 676)	(53)	(6 314)	-	**(36 886)**
- pozostałe	(5)	(832)	-	(704)	-	**(1 541)**
Zmniejszenia (z tytułu)	**36 062**	**9 831**	**175**	**6 028**	**-**	**52 096**
- amortyzacja z środków trwałych sprzedanych	361	6	-	212	-	**579**
- amortyzacja z środków trwałych zlikwidowanych	13 755	8 955	175	3 077	-	**25 962**
- pozostałe	21 946	870	-	2 739	-	**25 555**
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	**(50 335)**	**(83 781)**	**(170)**	**(23 841)**	**-**	**(158 127)**
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości środków trwałych	**(21 928)**	**-**	**-**	**(2 057)**	**-**	**(23 985)**
Wartość netto na dzień 31/12/2012	**94 317**	**33 145**	**52**	**11 953**	**10 935**	**150 402**

w tys. zł

31/12/2011	Grunty i budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Środki trwałe, razem
Wartość brutto środków trwałych na początek okresu	**153 604**	**91 587**	**1 308**	**32 633**	**29 775**	**308 907**
Zwiększenia (z tytułu)	**52 068**	**26 726**	**-**	**12 216**	**45 985**	**136 995**
- przyjęcie ze środków trwałych w budowie	52 048	26 413	-	12 216	-	**90 677**
- pozostałe	20	313	-		45 985	**46 318**
Zmniejszenia (z tytułu)	**(13 633)**	**(6 223)**	**(911)**	**(4 061)**	**(71 817)**	**(96 645)**
- likwidacja	(13 611)	(5 867)	(911)	(3 941)	-	**(24 330)**
- pozostałe	(22)	(356)	-	(120)	(71 817)	**(72 315)**
Wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	**192 039**	**112 090**	**397**	**40 788**	**3 943**	**349 257**
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	**(67 242)**	**(61 904)**	**(947)**	**(20 597)**	**-**	**(150 690)**
Zwiększenia (z tytułu)	**(14 663)**	**(18 945)**	**(173)**	**(6 058)**	**-**	**(39 839)**
- amortyzacja bieżącego okresu	(14 550)	(18 721)	(173)	(5 997)	-	**(39 441)**
- pozostałe	(113)	(224)	-	(61)	-	**(398)**
Zmniejszenia (z tytułu)	**12 915**	**5 745**	**828**	**4 188**	**-**	**23 676**
- amortyzacja z środków trwałych zlikwidowanych	8 356	5 531	828	3 724	-	**18 439**
- pozostałe	4 559	214	-	464	-	**5 237**
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	**(68 990)**	**(75 104)**	**(292)**	**-(22 467)**	**-**	**(166 853)**
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości środków trwałych	**(4 559)**	**-**	**-**	**(384)**	**-**	**(4 943)**
Wartość netto na dzień 31/12/2011	**118 490**	**36 986**	**105**	**17 937**	**3 943**	**177 461**

23. Aktywa i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego

w tys. zł

Aktywa	01/01/2012	Zwiększenia	Zmniejszenia	31/12/2012
Odsetki naliczone (koszt) oraz nierozliczone prowizje rozpoznawane wg ESP	47 237	1 340	7 025	41 552
Rezerwy na kredyty NKUP	14 104	29 077	-	43 181
Pozostałe rezerwy	21 759	15 752	14 353	23 158
Koszty eksploatacyjne lokali w trakcie adaptacji	193	417	7	603
Przychody pobrane z góry	51	-	43	8
Wartość godziwa instrumentów pochodnych	1 883	924	-	2 807
Wynagrodzenie LTIP (Incentive Program)	337	50	-	387
Przychody niezrealizowane – premia - obligacje	179	-	-	179
Certyfikaty depozytowe	278	-	278	-
Stan na koniec okresu	**86 021**	**47 560**	**21 706**	**111 875**

w tys. zł

Pasywa	01/01/2012	Zwiększenia	Zmniejszenia	31/12/2012
Odsetki naliczone (przychód) oraz nierozliczone prowizje rozpoznawane wg ESP	13 946	1 539	77	15 408
Papiery wartościowe – dyskonto rozliczane w czasie	6 318	-	3 840	2 478
Wartość godziwa papierów wartościowych	116	1 685	-	1 801
Wartość majątku niskocennego zgodnie z ustawą CIT	2 010	237	685	1 562
Wartość godziwa instrumentów pochodnych	1 864	939	-	2 803
Koszty zapłacone z góry	1 057	5 071	-	6 128
Stan na koniec okresu	**25 311**	**9 471**	**4 602**	**30 180**
Aktywa netto z tytułu podatku odroczonego	**60 710**	**38 089**	**17 104**	**81 695**

w tys. zł

Aktywa	01/01/2011	Zwiększenia	Zmniejszenia	31/12/2011
Odsetki naliczone (koszt) oraz nierozliczone prowizje rozpoznawane wg ESP	35 323	13 160	1 246	47 237
Rezerwy na kredyty NKUP	7 107	6 997	-	14 104
Pozostałe rezerwy	14 350	13 726	6 317	21 759
Koszty eksploatacyjne lokali w trakcie adaptacji	236	-	43	193
Przychody pobrane z góry	122	-	71	51
Wartość godziwa instrumentów pochodnych - korekta 2010	1 301	582	-	1 883
Wynagrodzenie LTIP (Incentive Program)- korekta 2010	254	83	-	337
Przychody niezrealizowane – premia - obligacje	2 139	120	2 080	179
Certyfikaty depozytowe	407	-	129	278
Stan na koniec okresu	**61 239**	**34 668**	**9 886**	**86 021**

w tys. zł

Pasywa	01/01/2011	Zwiększenia	Zmniejszenia	31/12/2011
Odsetki naliczone (przychód) oraz nierozliczone prowizje rozpoznawane wg ESP	9 696	4 327	77	13 946
Papiery wartościowe – dyskonto rozliczane w czasie	3 934	2 384	-	6 318
Wartość godziwa papierów wartościowych	185	-	69	116
Wartość majątku niskocennego zgodnie z ustawą CIT	1 179	1 426	595	2 010
Wartość godziwa instrumentów pochodnych - korekta 2010	1 301	563	-	1 864
Koszty zapłacone z góry	1 181	-	124	1 057
Stan na koniec okresu	**17 476**	**8 700**	**865**	**25 311**
Aktywa netto z tytułu podatku odroczonego	**43 763**	**25 968**	**9 021**	**60 710**

24. Pozostałe aktywa

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
Pozostałe koszty zapłacone z góry	38 133	32 227
Dłużnicy różni	14 411	9 636
Należności z tytułu gwarancji	10 792	-
Pozostałe	3 617	2 337
Pozostałe przychody do otrzymania	3 166	1 456
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	-	695
Rozliczenie z tyt. kart kredytowych/płatniczych	189	278
Rozrachunki międzybankowe/ międzyoddziałowe	149	82
Razem	**70 457**	**46 711**

Pozostałe aktywa (wg terminu zapadalności)

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
Do 3 miesięcy (włącznie)	22 927	14 665
Od 3 miesięcy do 1 roku (włącznie)	4 568	6 590
Powyżej 1 roku	42 962	25 456
Razem	**70 457**	**46 711**

25. Zobowiązania wobec banków

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
W rachunku bieżącym	364 100	209 627
Terminowe	15 581 153	18 621 376
Razem	**15 945 253**	**18 831 003**
Odsetki	604	3 993
Razem	**15 945 857**	**18 834 996**

Zobowiązania wobec banków (wg wymagalności)

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
Bez określonego terminu	364 100	209 627
Do 3 m-cy (włącznie)	3 002 563	4 507 803
Od 3 m-cy do 1 roku (włącznie)	6 985 425	7 930 279
Od 1 roku do 5 lat (włącznie)	5 593 769	6 187 287
Razem	**15 945 857**	**18 834 996**

Zobowiązania wobec banków (wg walut)

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
PLN	482 150	312 634
waluty obce (przeliczone na PLN)	15 463 707	18 522 362
EUR	2 694 397	3 304 293
USD	1 114 611	1 458 857
CHF	11 651 003	13 698 393
SEK	1 547	97
GBP	1 590	2 789
pozostałe	559	57 933
Razem	**15 945 857**	**18 834 996**

26. Zobowiązania wobec klientów

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
Rachunki bieżące		
Osoby fizyczne	1 586 355	1 458 161
Podmioty gospodarcze	2 960 534	2 593 834
Sektor publiczny	255 582	338 129
Razem	**4 802 471**	**4 390 124**
Depozyty terminowe		
Osoby fizyczne	1 934 322	2 258 435
Podmioty gospodarcze	6 599 627	6 352 653
Sektor publiczny	66 755	236 053
Razem	**8 600 704**	**8 847 141**
Odsetki		
Osoby fizyczne	14 420	13 546
Podmioty gospodarcze	49 002	40 421
Sektor publiczny	681	631
Razem	**64 103**	**54 598**

Razem	**13 467 278**	**13 291 863**

Zobowiązania wobec klientów (wg wymagalności)

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
Bez określonego terminu	4 699 384	4 390 124
Do 3 m-cy (włącznie)	6 352 875	7 289 689
Od 3 m-cy do 1 roku (włącznie)	1 667 911	1 513 589
Od 1 roku do 5 lat (włącznie)	732 574	74 446
Powyżej 5 lat	14 534	24 015
Razem	**13 467 278**	**13 291 863**

Zobowiązania wobec klientów (wg walut)

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
PLN	11 875 183	11 939 935
waluty obce (przeliczone na PLN)	1 592 095	1 351 928
EUR	930 792	893 995
USD	267 630	236 726
CHF	31 852	18 550
SEK	83 729	51 877
GBP	33 951	14 047
pozostałe	244 141	136 733
Razem	**13 467 278**	**13 291 863**

27. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
Wartość nominalna certyfikatów depozytowych	-	250 000
Nierozliczone dyskonto	-	(1 902)
Stan na koniec okresu	**-**	**248 098**

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych (wg wymagalność)

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
Do 3 m-cy (włącznie)	-	248 098
Razem	**-**	**248 098**

28. Pozostałe zobowiązania

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
Rozliczenia międzyoddziałowe/międzybankowe	146 809	89 242
Pozostałe koszty do zapłacenia:	48 248	59 479
- koszty eksploatacyjne	*15 009*	*18 806*
- nagrody	*23 800*	*30 661*
- inne	*9 439*	*10 012*
Rozliczenie z tyt. kart kredytowych/płatniczych	26 462	34 217
Przychody otrzymane z góry	16 116	21 201
Rozliczenia publiczno- prawne	14 310	13 792
Zobowiązania z tytułu gwarancji	10 792	-
Wierzyciele różni	5 547	7 119
Pośrednictwo walutowe	1 689	2 639
Pozostałe	1 634	565
Razem	**271 607**	**228 254**

Pozostałe zobowiązania (wg terminu zapadalności)

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
Do 3 miesięcy (włącznie)	208 701	144 574
Od 3 miesięcy do 1 roku (włącznie)	52 115	83 680
Powyżej 1 roku	10 791	-
Razem	**271 607**	**228 254**

29. Rezerwy

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
Sprawy sporne	414	379
Rezerwy dotyczące restrukturyzacji	4 965	-
Rezerwy dotyczące odpraw emerytalnych dla pracowników	10 166	-
Razem	**15 545**	**379**

Rezerwa dotycząca restrukturyzacji Banku.

W związku z wdrożeniem programu restrukturyzacji Bank utworzył rezerwę restrukturyzacyjną na pokrycie kosztów związanych z restrukturyzacją. Do oszacowania kosztów przyjęto kwoty z obowiązujących umów najmu lokali i innych, związanych z funkcjonowaniem placówek, kwoty odpraw i odszkodowań w związku ze zwolnieniami pracowników oraz wydatków związanych ze zmianą miejsca pracy pracowników zwalnianych.

Szczegóły dotyczące procesu restrukturyzacji zostały opisane w nocie 41.

Zmiana stanu rezerw.

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
Stan na początek okresu	**379**	**373**
Zawiązanie rezerwy z tytułu	**52 522**	**6**
• sprawy sporne	156	6
• rozwiązania innych umów w ramach restrukturyzacji	4 314	-
• restrukturyzacja oddziałów Banku	4 040	-
• odpraw dla pracowników w związku z restrukturyzacją	13 900	-
• rozwiązanych umów najmu lokali w związku z restrukturyzacją (najem powierzchni, bankomatów, infomatów)	19 946	-
• odpraw emerytalnych dla pracowników	10 166	-
Rozwiązanie rezerwy z tytułu	**(10 007)**	**-**
• sprawy sporne	-	-
• rozwiązania innych umów w ramach restrukturyzacji	(256)	-
• restrukturyzacja oddziałów Banku	(1 947)	-
• odpraw dla pracowników w związku z restrukturyzacją	(2 600)	
• rozwiązanych umów najmu lokali w związku z restrukturyzacją (najem powierzchni, bankomatów, infomatów)	(5 204)	
Wykorzystanie rezerwy z tytułu	**(27 349)**	**-**
• sprawy sporne	(122)	
• rozwiązania innych umów w ramach restrukturyzacji	(2 072)	-
• restrukturyzacja oddziałów Banku	(1 191)	-
• odpraw dla pracowników w związku z restrukturyzacją	(11 206)	-
• rozwiązanych umów najmu lokali w związku z restrukturyzacją (najem powierzchni bankomatów, infomatów)	(12 758)	
Saldo na koniec okresu	**15 545**	**379**

30. Zobowiązania podporządkowane

Zobowiązania podporządkowane wg stanu na dzień 31/12/2012 (bez odsetek)

w tys. zł

Wyszczególnienie	Wartość nominalna	Waluta	Stopa procentowa (%)	Termin wymagalności	Stan zobowiązania
Nordea Bank Finland	79 000	CHF	6M LIBOR + marża	24.05.2017	267 557
Nordea Bank Finland	68 000	CHF	6M LIBOR + marża	28.01.2019	230 302
Nordea Bank AB (Publ.)	224 000	CHF	3M LIBOR + marża	22.06.2022	758 644

Zobowiązania podporządkowane wg stanu nadzień 31/12/2011 (bez odsetek)

w tys. zł

Wyszczególnienie	Wartość nominalna	Waluta	Stopa procentowa (%)	Termin wymagalności	Stan zobowiązania
Nordea Bank Finland	79 000	CHF	6M LIBOR + marża	24.05.2017	287 031
Nordea Bank Finland	68 000	CHF	6M LIBOR + marża	28.01.2019	247 064

Na dzień 31 grudnia 2012 r. Bank posiada trzy pożyczki podporządkowane:

- Pożyczkę podporządkowaną uzyskaną na podstawie umowy podpisanej w dniu 14 marca 2007 r. z Nordea Bank Finland (Plc.) w kwocie 79 000 tys. CHF na okres dziesięciu lat. Bank na dzień sprawozdawczy 31 grudnia 2012 roku nie zalicza jej do funduszy uzupełniających zgodnie z decyzją Komisji Nadzoru Finansowego o wyrażeniu zgody na wcześniejszy zwrot ww. środków oraz zgodnie z podjętą decyzją Zarządu Banku.
- Pożyczkę podporządkowaną uzyskaną na podstawie umowy podpisanej w dniu 30 września 2007 r. z Nordea Bank Finland (Plc.) w kwocie 68 000 tys. CHF na okres dziesięciu lat. Jest ona zaliczana do funduszy Banku na podstawie otrzymanej zgody z Komisji Nadzoru Finansowego.
- Pożyczkę podporządkowaną otrzymaną od Nordea Bank AB (Publ.) na podstawie umowy podpisanej w dniu 25 kwietnia 2012 r. z 10-letnim okresem wymagalności. Jest ona zaliczana do funduszy Banku zgodnie z decyzją Komisji Nadzoru Finansowego wydaną w dniu 27 grudnia 2012 r

Pożyczki podporządkowane zostały zaliczone do funduszy uzupełniających Banku w celu zapewnienia adekwatnego poziomu funduszy uzupełniających do skali prowadzonej działalności.

Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
Stan na początek okresu	**536 629**	**467 314**
Zwiększenia (z tytułu)	818 767	76 939
- otrzymana pożyczka podporządkowanej	794 685	-
- odsetki od pożyczek podporządkowanych	23 750	7 937
- różnice kursowe	332	69 002
Zmniejszenia (z tytułu)	(96 157)	(7 624)
- odsetki od pożyczek podporządkowanych	(26 240)	(6 811)
- różnice kursowe	(69 917)	(813)
Stan zobowiązań podporządkowanych na koniec okresu	**1 259 239**	**536 629**

Zobowiązanie podporządkowane obejmujące pożyczki otrzymane w dniach 24/05/2007, 26/01/2009 i 22/06/2012 zostały przeliczone wg średniego kursu NBP z dnia przeprowadzania transakcji (średni kurs NBP CHF - 2,2996; 2,9466; 3,5564). Na koniec okresu sprawozdawczego (31/12/2012) średni kurs NBP dla CHF wynosił 3,3868 , co wygenerowało znaczący poziom różnic kursowych.

31. Kapitał własny

Kapitały (fundusze) własne banku stanowią kapitały i fundusze tworzone przez Bank zgodnie z obowiązującym prawem, właściwymi ustawami oraz ze Statutem Banku.

Kapitały własne Banku obejmują:

1. Kapitał akcyjny, który stanowi wartość nominalną wyemitowanych akcji, zgodną ze statutem Banku oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.
2. Kapitał zapasowy, utworzony z nadwyżki wartości akcji ponad wartość nominalną oraz z odpisów z zysku. Kapitał zapasowy przeznacza się na pokrycie strat bilansowych, jakie mogą wyniknąć w związku z działalnością Banku.
3. Kapitał rezerwowy, tworzony z odpisów z zysku.
4. Zysk (strata) z lat ubiegłych – pozycja niepodzielona przez akcjonariuszy.
5. Wynik netto okresu bieżącego

Kapitał zakładowy

Łączna liczba akcji na dzień 31/12/2012 wynosi 55 498 700 sztuk (31/12/2011 – 55 498 700 sztuk) o wartości nominalnej 5 zł każda akcja (2011 r.: 5 zł każda akcja). Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone.

Struktura kapitału zakładowego Nordea Bank Polska S.A na dzień 31/12/2012 przedstawia się następująco:

ZAREJESTROWANY KAPITAŁ (STRUKTURA)								
Seria/ emisja	**Rodzaj akcji**	**Rodzaj uprzywilejowania akcji**	**Rodzaj ograniczenia praw do akcji**	**Liczba akcji**	**Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej**	**Sposób pokrycia kapitału**	**Data rejestracji**	**Prawo do dywidendy (od daty)**
A	Na okaziciela	Zwykłe	-	239 300	1 196 500	gotówka	21/11/1991	01/01/1995
B	Na okaziciela	Zwykłe	-	409 900	2 049 500	gotówka	30/11/1992	01/01/1995
CI	Na okaziciela	Zwykłe	-	547 800	2 739 000	gotówka i aporty	07/01/1994 I transza 31/05/1995 II transza	01/01/1995
CO	Na okaziciela	Zwykłe	-	903 000	4 515 000	gotówka	07/01/1994 I transza 31/05/1995 II transza	01/01/1995
D	Na okaziciela	Zwykłe	-	73 700	368 500	gotówka	31/05/1995	01/01/1995
E	Na okaziciela	Zwykłe	-	1 100 000	5 500 000	gotówka	31/05/1996	10/07/1996
G	Na okaziciela	Zwykłe	-	2 140 853	10 704 265	gotówka i aporty	29/10/1999	01/01/1999
H	Na okaziciela	Zwykłe	-	4 010 780	20 053 900	gotówka	09/10/2000	01/01/2000
I	Na okaziciela	Zwykłe	-	7 500 000	37 500 000	gotówka	09/03/2002	01/01/2002
J	Na okaziciela	Zwykłe	-	16 692 500	83 462 500	majątek spółki przejętej	30/06/2003	01/01/2002
K	Imienne	Zwykłe	-	11 800 000	59 000 000	gotówka	08/11/2007	01/01/2007
L	Na okaziciela	Zwykłe	-	100 867	504 335	aport	04/04/2008	01/01/2007
M	Imienne	zwykłe		9 980 000	49 900 000	Wkład pieniężny	30/07/2010	01/01/2010
Liczba akcji, razem				**55 498 700**				
Zarejestrowany kapitał zakładowy, razem					**277 493 500**			
Wartość nominalna jednej akcji (w zł) = 5 zł								

Informacja o akcjonariuszach posiadających co najmniej 5% udziału w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy i w kapitale akcyjnym Nordea Bank Polska S.A.:

Wyszczególnienie	**Stan na 31/12/2012**			
	Ogólna liczba głosów: 55 498 700		Ogólna liczba akcji: 55 498 700	
Akcjonariusz	**suma głosów**	**% głosów na WZA**	**liczba akcji**	**udział w kapitale**
Nordea Bank AB(publ)	55 061 403	99,21%	55 061 403	99,21%

Wyszczególnienie	**Stan na 31/12/2011**			
	Ogólna liczba głosów: 55 498 700		Ogólna liczba akcji: 55 498 700	
Akcjonariusz	**suma głosów**	**% głosów na WZA**	**liczba akcji**	**udział w kapitale**
Nordea Bank AB (publ)	55 061 403	99,21%	55 061 403	99,21%

32. Klasyfikacja instrumentów finansowych

w tys. zł

AKTYWA 31/12/2012	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Aktywa finansowe desygnowane do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat przy początkowym ujęciu		Aktywa niefinansowe	Razem
		Technika wyceny oparta o dane z aktywnego rynku (poziom 2)	*Kwotowania aktywnego rynku (poziom 1)*	*Technika wyceny oparta częściowo o dane niepochodzące z rynku, estymowane przez Bank (poziom 3)*		
Kasa i środki w banku centralnym	-	-	-	-	2 443 243	2 443 243
Należności od banków	575 426	-	-	-	-	575 426
Należności od klientów	26 462 954	-	-	-	-	26 462 954
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	2 425 224	1 050 465	491	-	3 476 180
Wartości niematerialne	-	-	-	-	49 861	49 861
Rzeczowe środki trwałe	-	-	-	-	150 402	150 402
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	-	-	-	-	81 695	81 695
Pozostałe aktywa	-	-	-	-	70 457	70 457
AKTYWA OGÓŁEM	**27 038 380**	**2 425 224**	**1 050 465**	**491**	**2 795 658**	**33 310 218**

w tys. zł

PASYWA 31/12/2012	Zobowiązania finansowe wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu *Technika wyceny oparta o dane z aktywnego rynku* *(poziom 2)*	Zobowiązania niefinansowe	Razem
Zobowiązania wobec banków	15 945 857	-	-	15 945 857
Zobowiązania wobec klientów	13 467 278	-	-	13 467 278
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	-	-	-
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	51 363	-	51 363
Pozostałe zobowiązania	-	-	271 607	271 607
Zobowiązania podporządkowane	1 259 239	-	-	1 259 239
Rezerwy	-	-	15 545	15 545
ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM	30 672 374	51 363	287 152	31 010 889
Kapitał zakładowy	-	-	277 494	277 494
Pozostałe kapitały	-	-	1 870 746	1 870 746
Zyski z lat ubiegłych i roku bieżącego	-	-	151 089	151 089
KAPITAŁY WŁASNE OGÓŁEM	-	-	2 299 329	2 299 329
PASYWA OGÓŁEM	**30 672 374**	**51 363**	**2 586 481**	**33 310 218**

w tys. zł

AKTYWA 31/12/2011	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Aktywa finansowe desygnowane do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat przy początkowym ujęciu		Aktywa niefinansowe	Razem
		Technika wyceny oparta o dane z aktywnego rynku (poziom 2)	*Kwotowania aktywnego rynku (poziom 1)*	*Technika wyceny oparta częściowo o dane niepochodzące z rynku, estymowane przez Bank (poziom 3)*		
Kasa i środki w banku centralnym	-	-	-	-	1 021 025	1 021 025
Należności od banków	283 229	-	-	-	-	283 229
Należności od klientów	27 584 938	-	-	-	-	27 584 938
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	4 759 368	1 343 130	474	-	6 102 972
Wartości niematerialne	-	-	-	-	48 071	48 071
Rzeczowe środki trwałe	-	-	-	-	177 461	177 461
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	-	-	-	-	60 710	60 710
Pozostałe aktywa	-	-	-	-	46 711	46 711
AKTYWA OGÓŁEM	**27 868 167**	**4 759 368**	**1 343 130**	**474**	**1 353 978**	**35 325 117**

w tys. zł

PASYWA 31/12/2011	Zobowiązania finansowe wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu *Technika wyceny oparta o dane z aktywnego rynku* *(poziom 2)*	Zobowiązania niefinansowe	Razem
Zobowiązania wobec banków	18 834 996	-	-	18 834 996
Zobowiązania wobec klientów	13 291 863	-	-	13 291 863
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	248 098	-	-	248 098
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	36 452	-	36 452
Pozostałe zobowiązania	-	-	228 254	228 254
Zobowiązania podporządkowane	536 629	-	-	536 629
Rezerwy	-	-	379	379
ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM	32 911 586	36 452	228 633	33 176 671
Kapitał zakładowy	-	-	277 494	277 494
Pozostałe kapitały	-	-	1 573 832	1 573 832
Zyski z lat ubiegłych i roku bieżącego	-	-	297 120	297 120
KAPITAŁY WŁASNE OGÓŁEM	-	-	2 148 446	2 148 446
PASYWA OGÓŁEM	**32 911 586**	**36 452**	**2 377 079**	**35 325 117**

Bank w procesie wyznaczania wartości godziwej aktywów/zobowiązań finansowych, zgodnie z zasadami określonymi w MSR 39 zaklasyfikował aktywa i zobowiązania finansowe ze względu na zastosowane techniki wyceny do następujących kategorii:

- poziom 1 – kwotowanie z aktywnego rynku
- poziom 2 – technika wyceny wykorzystująca dane pochodzące z aktywnego rynku
- poziom 3 – technika wyceny wykorzystująca częściowo dane nie pochodzące z aktywnego rynku, ale są wielkościami szacowanymi przez Bank.

33. Zarządzanie kapitałem

Proces zarządzania kapitałem Banku spełnia wymogi regulacyjne, w szczególności zapisy Uchwały nr 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 04.10.2011r.[1] Wyliczenia regulacyjnego wymogu kapitałowego Bank dokonuje w oparciu o zapisy Uchwały nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10.03.2010r.[2] (wraz z późniejszymi zmianami), wykorzystując metodę standardową dla ryzyka kredytowego, oraz metodę współczynnika bazowego (BIA) dla ryzyka operacyjnego.

Bank analizuje kapitał regulacyjny w oparciu o podział na dwie podklasy:

- fundusze własne podstawowe (ang.: tier 1), na które składają się: fundusze zasadnicze banku (wraz z kapitałem/funduszem rezerwowym), fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej, inne fundusze własne podstawowe, kapitał krótkoterminowy oraz pozycje pomniejszające fundusze podstawowe;
- fundusze własne uzupełniające (ang.: tier 2), na które składają się: składniki funduszy własnych uzupełniających, pozycje dodatkowe funduszy uzupełniających (w tym zobowiązania podporządkowane) oraz zmniejszenia funduszy własnych uzupełniających.

Bank spełnia warunek utrzymywania kapitału regulacyjnego na poziomie nie niższym od wyliczonego wymogu kapitałowego, co znajduje swoje odzwierciedlenie w wyliczanym współczynniku wypłacalności na poziomie nie niższym niż 12%.

Dodatkowo, Bank analizuje zależności pomiędzy bazą kapitałową, a ponoszonym ryzykiem, w taki sposób, aby:

- zapewnić wystarczający poziom kapitałów własnych w celu pokrycia ponoszonego przez bank ryzyka działalności, z uwzględnieniem sytuacji obecnej oraz oczekiwań dotyczących przyszłości,
- optymalizować poziom kapitału własnego, z punktu widzenia relacji oczekiwanych zysków do szacowanego poziomu ryzyka, z uwzględnieniem zasad zawartych w strategicznych celach Banku,
- optymalizować strukturę kapitału własnego z punktu widzenia relacji oczekiwanych zysków do szacowanego poziomu ryzyka.

Bank posiada zatwierdzona przez Radę Nadzorczą politykę kapitałową, w oparciu o którą realizuje cele kapitałowe. W celu monitoringu realizacji tych celów Bank dokonuje wyliczeń wymogów kapitałowych w sposób dwutorowy. Wyliczany jest: regulacyjny wymóg kapitałowy zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi (regulacyjny wymóg kapitałowy) oraz wewnętrzny wymóg kapitałowy w oparciu o metodologię własną. Celem obu kalkulacji jest zarówno optymalizacja zwrotu na kapitale Banku jak i spełnienie wymogów nadzorczych.

[1] „uchwała w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w banku”

[2] „uchwała w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka”.

Kapitał własny Banku nie może być niższy od regulacyjnego wymogu kapitałowego. Procesy wewnętrzne Banku zapewniają bezwzględne przestrzeganie tej zasady. Bank w polityce kapitałowej ustala limity wewnętrzne na minimalny poziom współczynnika wypłacalności.

Kapitał własny Banku nie powinien być niższy od kapitału wewnętrznego wyliczonego według własnej metodologii. Tym samym, w przypadku, gdy wewnętrzny wymóg kapitałowy jest wyższy co do wartości od regulacyjnego wymogu kapitałowego, kwota wymogu kapitału wewnętrznego staje się wiążącym minimalnym poziomem kapitału.

W celu wyznaczenia wewnętrznego wymogu kapitałowego, Bank wykorzystuje wewnętrzną metodologię kapitału ekonomicznego (ang.: Economic Capital), dla wszystkich rodzajów ryzyka, które Bank uznał za istotne.

34. Wartość godziwa

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Wartość godziwa to kwota, za jaką składnik aktywów mógłby być wymieniony, lub zobowiązanie wykonane, pomiędzy dobrze poinformowanymi i zainteresowanymi stronami w bezpośrednio zawartej transakcji, innej niż sprzedaż pod przymusem lub likwidacja i jest najlepiej odzwierciedlona przez cenę rynkową, jeśli jest dostępna.

Poniżej znajduje się podsumowanie wartości bilansowych i godziwych dla każdej grupy aktywów i pasywów, które nie są prezentowane w bilansie w wartości godziwej.

Wartość godziwa: 31/12/2012

w tys. zł

Wyszczególnienie	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa finansowe		
Należności od banków	575 426	575 426
Należności od klientów	26 462 954	26 009 057
Pasywa finansowe		
Zobowiązania wobec banków	15 945 857	15 848 946
Zobowiązania wobec klientów	13 467 278	13 467 278
Zobowiązania podporządkowane	1 259 239	1 222 164

Wartość godziwa: 31/12/2011

w tys. zł

Wyszczególnienie	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa finansowe		
Należności od banków	283 229	283 229
Należności od klientów	27 584 938	27 139 442
Pasywa finansowe		
Zobowiązania wobec banków	18 834 996	18 659 977
Zobowiązania wobec klientów	13 291 863	13 291 863
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	248 098	248 098
Zobowiązania podporządkowane	536 629	536 629

Określenie wartości godziwej

Poniżej znajduje się podsumowanie głównych metod i założeń wykorzystywanych podczas szacowania wartości godziwej dla instrumentów finansowych zaprezentowanych w powyższej tabeli.
W przypadku aktywów i zobowiązań finansowych o charakterze krótkoterminowym zakłada się, że wartość bilansowa tych instrumentów jest w przybliżeniu równa ich wartości godziwej.

Należności od banków: W przypadku lokat bankowych zakłada się, iż ich wartość godziwa nie różni się istotnie od wartości bilansowej z uwagi na krótki termin ich zawierania.

Należności od klientów: Są wykazywane w wartości netto po uwzględnieniu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Wartość godziwa zostaje wyliczona jako zdyskontowana wartość oczekiwanych przyszłych płatności kapitału i odsetek. Zakłada się, że spłaty kredytów i pożyczek następować będą w terminach uzgodnionych w umowach. W przypadku należności od klientów oprocentowanych według zmiennej stopy procentowej, należności o terminie zapadalności do 1 roku oraz należności objętych utratą wartości, zakłada się, że wartość bilansowa tych należności nie różni się istotnie od ich wartości godziwej, o ile nie zmieniła się istotnie ocena ryzyka kredytowego klienta. Oszacowana wartość godziwa kredytów i pożyczek odzwierciedla zmianę w poziomie ryzyka kredytowego od czasu udzielenia kredytu oraz zmiany poziomu stóp procentowych w przypadku kredytów o stałej stopie procentowej.

Zobowiązania wobec banków i klientów: W przypadku depozytów wypłacanych na żądanie i depozytów bez ustalonej daty wymagalności, za wartość godziwą przyjmowana jest kwota, która byłaby wypłacona na żądanie na dzień bilansowy.
Wartość godziwa depozytów o ustalonym terminie zapadalności jest szacowana na podstawie przepływów pieniężnych zdyskontowanych bieżącymi stopami procentowymi właściwymi dla depozytów o zbliżonych terminach wymagalności.
W przypadku depozytów o zmiennym oprocentowaniu zakłada się, iż ich wartość godziwa nie różni się istotnie od wartości bilansowej. W przypadku depozytów o stałym oprocentowaniu o terminie wymagalności do 3 miesięcy, zakłada się, że ich wartość godziwa nie różni się istotnie od wartości bilansowej. Ze względu na niewielki udział depozytów oprocentowanych według stałej stopy procentowej o terminie wymagalności powyżej 3 miesięcy przyjmuje się, że korekta wyceny tych depozytów do wartości godziwej jest nieistotna dla całego portfela depozytów.

Wartość godziwa *Zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych* została oszacowana w oparciu o analizę przyszłych przepływów pieniężnych wynikających z obserwacji rynku na dzień sporządzania sprawozdania.

Zobowiązania podporządkowane zostały oszacowane w oparciu o analizę mechanizmów przyszłych przepływów pieniężnych.

35. Zobowiązania warunkowe

Zobowiązania warunkowe do udzielenia kredytów

Bank posiada zobowiązania do udzielenia kredytów. Na zobowiązania te składają się zatwierdzone kredyty, limity na kartach kredytowych oraz kredyty w rachunku bieżącym.
Bank wystawia gwarancje i akredytywy, które stanowią zabezpieczenie wywiązania się klientów Banku ze swoich zobowiązań wobec podmiotów trzecich. Tego typu umowy mają określone limity i z reguły przyznawane są na okres do pięciu lat. Daty wygaśnięcia umów nie kumulują się w żadnym z okresów.
Wartości zobowiązań warunkowych wynikające z kontraktów z podziałem na kategorie zostały zaprezentowane w poniższej tabeli. Wartości gwarancji i akredytyw pokazane w poniższej tabeli odzwierciedlają maksymalną możliwą do poniesienia stratę, jak byłaby ujawniona na dzień bilansowy, gdyby klienci w całości nie wywiązali się ze swoich zobowiązań.

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
Zobowiązania warunkowe udzielone		
a) dotyczące finansowania	4 885 416	5 954 554
w tym: - akredytywy	*11 434*	*61 917*
- linie kredytowe	*3 975 131*	*5 092 279*
- zobowiązanie do wykupu emisji papierów wartościowych	*898 851*	*800 358*
b) dotyczące gwarancji	862 272	1 181 468
Razem	**5 747 688**	**7 136 022**

Szczegóły dotyczące koncentracji ryzyka kredytowego, w tym ryzyka kredytowego wynikającego z udzielonych zobowiązań warunkowych, jak również polityka Banku dotycząca zabezpieczeń kredytów zostały zaprezentowane w nocie 5

Instrumenty finansowe z wbudowanymi instrumentami pochodnymi

Bank posiada w swojej ofercie Depozyt Dwuwalutowy, który zawiera wbudowany instrument pochodny (opcję walutową wystawioną przez klienta). Konstrukcja depozytu przewiduje, iż w przypadku określonej zmiany kursu walutowego zwrot kapitału następuje w drugiej walucie (w kwocie obliczonej wg kursu ustalonego w momencie zawierania transakcji). Wbudowana opcja jest księgowana i wykazywana w sprawozdaniu osobno.

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
Zobowiązania warunkowe otrzymane	**11 027 374**	**8 530 694**
a) dotyczące finansowania	5 230 258	7 440 129
b) dotyczące gwarancji	5 797 116	1 090 565
Zobowiązania związane z realizacją transakcji walutowych oraz wartości nominalne transakcji pochodnych	**4 109 622**	**6 681 666**
Bieżące operacje walutowe	125 290	520 454
Transakcje pochodne - terminowe	3 984 332	6 161 212
a) SWAP	*2 810 357*	*3 590 019*
b) FORWARD	*440 696*	*1 467 782*
c) IRS	*724 722*	*941 430*
d) CIRS	*8 557*	*149 883*
e) Opcje walutowe	*-*	*12 098*
Razem	**15 136 996**	**15 212 360**

Informacje o sprawach spornych

W 2012 roku przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej toczyły się postępowania dotyczące zobowiązań Nordea Bank Polska S.A. Łączna wartość wszczętych i toczących się postępowań nie przekroczyła na dzień 31/12/2012 progu 10% wartości kapitałów własnych Banku.

36. Aktywa stanowiące zabezpieczenie

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
1) Obligacje skarbowe stanowiące zabezpieczenie Funduszu środków gwarantowanych przez BFG	131 529	81 891
2) Obligacje skarbowe stanowiące zabezpieczenie na rzecz BZ WBK S.A	40 554	39 408

1) Bankowy Fundusz Gwarancyjny – zgodnie z art. 25 i 26 ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym – podmioty obowiązane są utworzyć fundusz środków gwarantowanych w wysokości określonej uchwałą BFG. Podstawą jest suma środków pieniężnych zgromadzonych w Banku na wszystkich rachunkach stanowiących podstawę obliczenia kwoty rezerwy obowiązkowej (zablokowane na rzecz BFG: 130 000 szt. Obligacji Skarbu Państwa o łącznej wartości nominalnej 130 000 tys. zł).

   Fundusz Środków Gwarantowanych przez BFG w okresie porównywalnym na dzień 31/12/2011 był zabezpieczony przez Obligacje Skarbu Państwa zablokowane na rzecz BFG: 80 000 szt. o łącznej wartości nominalnej 80 000 tys. zł.

2) Obligacje Skarbu Państwa zablokowane na rzecz BZ WBK S.A. 40 000 szt. o łącznej wartości nominalnej 40 000 tys. zł, (w okresie porównywalnym 40 000 szt. o łącznej wartości nominalnej 40 000 tys. zł), gwarantują transakcje przeprowadzone kartami VISA przez klientów Banku.

37. Leasing operacyjny

Płatności leasingowe z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego wyszczególniono poniżej:

w tys. zł

Koszty z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego	31/12/2012	31/12/2011
Poniżej jednego roku	65 181	82 704
Od roku do pięciu lat	149 649	174 369
Powyżej pięciu lat	31 171	36 843
Razem	**246 001**	**293 916**

w tys. zł

Dochody z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego	31/12/2012	31/12/2011
Poniżej jednego roku	457	729
Od roku do pięciu lat	780	2 294
Powyżej pięciu lat	-	-
Razem	**1 237**	**3 023**

Bank leasinguje powierzchnię biurową oraz serwerownie zgodnie z umowami leasingu operacyjnego. Przeważająca część umów jest zawarta na okres od 5 do 10 lat, z opcją przedłużenia leasingu po tym okresie. Bank leasinguje również samochody osobowe, kserokopiarki, bankomaty, terminale i serwery zgodnie z umowami leasingu operacyjnego. Są to umowy standardowe zawarte na okres od 3 do 5 lat.

Koszty z tytułu leasingu operacyjnego w 2012 i 2011 roku wyniosły odpowiednio: 88 336 tys. zł · i 96 985 tys. zł. Dochody z tytułu leasingu operacyjnego w 2012 i 2011 roku wyniosły odpowiednio: 1 091 tys. zł i 1 727 tys. zł. i dotyczyły leasingowanych powierzchni biurowych będących własnością Banku. Większość umów została zawarta na okres od roku od 5 do 10 lat.

Płatności leasingowe są indeksowane w trybie rocznym, tak by ich wysokość odzwierciedlała czynsze rynkowe. Żadna z umów leasingowych nie zawiera płatności warunkowych.

38. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych – informacja dodatkowa

Dla celów rachunku przepływów pieniężnych, gotówka i jej ekwiwalenty obejmują salda o krótszym niż 3 miesiące terminie wymagalności.

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/20011
Kasa i środki w banku centralnym	2 443 244	1 021 025
Bony pieniężne	2 399 162	4 636 344
Rachunki bieżące w innych bankach	575 285	283 229
Razem	**5 417 691**	**5 940 598**

Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej obejmują przede wszystkim podstawową działalność Banku, tj. działalność kredytową, depozytową, transakcje wymiany walut. Są to zatem skutki zdarzeń gospodarczych, których uczestnikiem był Bank, które uwzględnia się przy ustalaniu zysku lub straty netto. Bank sporządza sprawozdanie dotyczące przepływów pieniężnych

z działalności operacyjnej metodą pośrednią, za pomocą, której wynik netto z danego okresu sprawozdawczego koryguje się o skutki transakcji, mające charakter bezgotówkowy, o czynne i bierne rozliczenia międzyokresowe dotyczące przyszłych lub przeszłych wpływów lub płatności środków pieniężnych dotyczących działalności operacyjnej, oraz o pozycje przychodowe i kosztowe związane z przepływami pieniężnymi z działalności inwestycyjnej.

Działalność inwestycyjna obejmuje zakup i sprzedaż inwestycyjnych papierów wartościowych, środków trwałych, ponieważ ten rodzaj przepływu wskazuje na poniesione nakłady przez Bank w celu osiągnięcia w przyszłości określonych korzyści.

Działalność finansowa obejmuje przepływy wynikające ze spłat zaciągniętych kredytów na finansowanie Banku, emisji dłużnych papierów wartościowych.

39. Jednostki powiązane

Jednostki powiązane Nordea Bank Polska S.A. na dzień 31 grudnia 2012 r.:

- Akcjonariusz większościowy (podmiot dominujący) - Nordea Bank AB (publ) z siedzibą w Sztokholmie (99,21%)
- Podmioty powiązane organizacyjnie (inne podmioty z Grupy Nordea)
- Członkowie Zarządu (na dzień 31/12/2012):

  Sławomir Żygowski –Prezes Zarządu

  Agnieszka Domaradzka – Wiceprezes Zarządu

  Jacek Kalisz – Wiceprezes Zarządu

  Bohdan Tillack – Wiceprezes Zarządu
- Członkowie Rady Nadzorczej (na dzień 31/12/2012):

  Wojciech Rybowski – Przewodniczący Rady

  Ossi Leikola – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej

  Maciej Dobrzyniecki - Członek Rady

  Marek Głuchowski – Członek Rady

  Eugeniusz Kwiatkowski - Członek Rady

  Emilia Osewska-Mądry - Członek Rady

  Rauno Päivinen - Członek Rady

  Esa Tuomi - Członek Rady

  Jacek Wańkowicz – Członek Rady

  Valdis Siksnis – Członek Rady.

Transakcje z osobami zarządzającymi i nadzorującymi

Informacje o kredytach i pożyczkach udzielonych osobom zarządzającym i nadzorującym Bank.

w tys. zł

Wyszczególnienie	31/12/2012	31/12/2011
Zarząd Banku	3 213	3 599
Rada Nadzorcza	479	783
Razem	**3 692**	**4 382**

**Powyższe wartości nie zawierają odsetek.*

Informacje o łącznej wartości wynagrodzeń i nagród, wypłaconych lub należnych, odrębnie dla osób zarządzających i nadzorujących oraz z tytułu pełnienia funkcji we władzach jednostek zależnych.

Wynagrodzenia, nagrody lub korzyści wypłacone lub należne osobom zarządzającym i nadzorującym prezentowane łącznie dla każdej grupy osobno, w podziale na poszczególne składniki (w tys. zł):

Zarząd Banku:

w tys. zł

Poszczególne składniki wynagrodzenia	Od 01/01/2012 do 31/12/2012	Od 01/01/2011 do 31/12/2011
Wynagrodzenie podstawowe	3 811	9 906
Dodatki	-	46
Nagrody	854	926
Dodatkowe świadczenia	44	36
Ekwiwalent urlopowy	181	250
Wynagrodzenie za okres choroby	10	15
Razem	**4 900**	**11 179**

Rada Nadzorcza Banku:

w tys. zł

Poszczególne składniki wynagrodzenia	Od 01/01/2012 do 31/12/2012	Od 01/01/2011 do 31/12/2011
Wynagrodzenie podstawowe	441	427
Razem	**441**	**427**

Informacje dotyczące wysokości wynagrodzeń oraz nagród wypłaconych lub należnych osobom zarządzającym i nadzorującym - prezentowane dla każdej osoby oddzielnie – zostały zamieszczone w pkt. 14 Rocznego Sprawozdania Zarządu z działalności Nordea Bank Polska S.A. za rok 2012.

Transakcje z jednostkami powiązanymi

Transakcje z podmiotami powiązanymi mają charakter depozytowo – kredytowy, a więc wynikają z bieżącej działalności operacyjnej, prowadzonej przez Bank. Obejmują one głównie kredyty, depozyty, transakcje wymiany walut obcych oraz gwarancje.

Pozycje bilansowe Banku dotyczące podmiotów powiązanych:

w tys. zł

Należności 31/12/2012	z podmiotem dominującym	z podmiotami powiązanymi organizacyjnie (inne podmioty Grupy Nordea)	Razem 31/12/2012
Należności od banków	886	560 740	561 626
Należności od klientów	-	177 482	177 482
Pochodne instrumenty finansowe	-	10 325	10 325
Pozostałe aktywa działalności bankowej	11 956	4 181	16 137
Razem	**12 842**	**752 728**	**765 570**

w tys. zł

Należności 31/12/2011	z podmiotem dominującym	z podmiotami powiązanymi organizacyjnie (inne podmioty Grupy Nordea)	Razem 31/12/2011
Należności od banków	41 949	219 685	261 634
Należności od klientów	-	309 429	309 429
Pochodne instrumenty finansowe	-	88 491	88 491
Pozostałe aktywa działalności bankowej	800	2 461	3 261
Razem	**42 749**	**620 066**	**662 815**

w tys. zł

Zobowiązania 31/12/2012	z podmiotem dominującym	z podmiotami powiązanymi organizacyjnie (inne podmioty Grupy Nordea)	Razem 31/12/2012
Zobowiązania wobec banków	1 189 560	14 263 511	15 453 071
Zobowiązania wobec klientów	-	1 493 002	1 493 002
Pochodne instrumenty finansowe	-	43 480	43 480
Kapitały uzupełniające (pożyczka podporządkowana)	758 839	500 400	1 259 239
Pozostałe zobowiązania	15 009	2 789	17 798
Razem	**1 963 408**	**16 303 182**	**16 266 590**

w tys. zł

Zobowiązania 31/12/2011	z podmiotem dominującym	z podmiotami powiązanymi organizacyjnie (inne podmioty Grupy Nordea)	Razem 31/12/2011
Zobowiązania wobec banków	8 961	18 604 204	18 613 165
Zobowiązania wobec klientów	-	1 223 885	1 223 885
Pochodne instrumenty finansowe	-	33 630	33 630
Kapitały uzupełniające (pożyczka podporządkowana)	-	536 629	536 629
Pozostałe zobowiązania	-	-	-
Razem	**8 961**	**20 398 348**	**20 407 309**

Pozycje pozabilansowe Banku dotyczące podmiotów powiązanych:

w tys. zł

31/12/2012	z podmiotem dominującym	z podmiotami powiązanymi organizacyjnie (inne podmioty Grupy Nordea)	Razem 31/12/2012
Zobowiązania warunkowe udzielone dotyczące:	**16 978**	**184 186**	**201 164**
a) finansowania	10 630	69 293	79 923
b) gwarancji	6 348	114 893	121 241
Zobowiązania warunkowe otrzymane dotyczące:	**5 648 264**	**2 570 316**	**8 218 580**
a) finansowania	-	*2 452 920*	2 452 920
b) gwarancji*	5 648 264	117 396	5 765 660
Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży	**-**	**3 522 822**	**3 522 822**
Bieżące operacje walutowe	**-**	**125 290**	**125 290**
Transakcje pochodne - terminowe	-	**3 397 532**	**3 397 532**
a) SWAP	-	*2 810 364*	*2 810 364*
b) FORWARD	-	*220 540*	*220 540*
c) Opcje walutowe	-	-	-
d) IRS i CIRS	-	*366 628*	*366 628*
Razem	**5 665 242**	**6 277 324**	**11 942 566**

* W dniu 18 grudnia 2012 r. Bank podpisał umowę gwarancji z Nordea Bank AB (publ), która przenosi ryzyko portfela kredytów hipotecznych z Nordea Bank Polska S.A na ww. stronę umowy. Kwota gwarantowanego portfela wynosi 1 601 196 tys. CHF.

Pozycje pozabilansowe Banku dotyczące podmiotów powiązanych:

w tys. zł

31/12/2011	z podmiotem dominującym	z podmiotami powiązanymi organizacyjnie (inne podmioty Grupy Nordea)	Razem 31/12/2011
Zobowiązania warunkowe udzielone dotyczące:	**6 473**	**274 472**	**280 945**
a) finansowania	-	45 926	45 926
b) gwarancji	6 473	228 546	235 019
Zobowiązania warunkowe otrzymane dotyczące:	**2 890 496**	**1 263 024**	**4 153 520**
a) finansowania	2 731 684	343 223	3 074 907
b) gwarancji	158 812	919 801	1 078 613
Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży	-	**5 368 670**	**5 368 670**
Bieżące operacje walutowe		**492 759**	**492 759**
Transakcje pochodne - terminowe	-	**4 875 911**	**4 875 911**
a) SWAP	-	*3 590 019*	*3 590 019*
b) FORWARD	-	*734 275*	*734 275*
c) Opcje walutowe	-	*6 049*	*6 049*
d) IRS i CIRS	-	*545 568*	*545 568*
Razem	**2 896 969**	**6 906 166**	**9 803 135**

Pozycje Rachunku zysków i strat dotyczące podmiotów powiązanych:

w tys. zł

Od 01/01/2012 do 31/12/2012	z podmiotem dominującym	z podmiotami powiązanymi organizacyjnie (inne podmioty Grupy Nordea)	Razem
Pozostałe przychody operacyjne	2 365	15 843	18 208
Przychody z tytułu opłat i prowizji	308	20 617	20 925
Przychody z tytułu odsetek	693	18 844	19 537
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(4 331)	(257)	(4 588)
Koszty administracyjne	(748)	(1 679)	(2 427)
Koszty z tytułu odsetek	(20 625)	(123 203)	(143 828)
Wynik z instrumentów pochodnych	-	(22 698)	(22 698)
Razem	**(22 338)**	**(92 533)**	**(114 871)**

Pozycje Rachunku zysków i strat dotyczące podmiotów powiązanych:

w tys. zł

Od 01/01/2011 do 31/12/2011	z podmiotem dominującym	z podmiotami powiązanymi organizacyjnie (inne podmioty Grupy Nordea)	Razem
Pozostałe przychody operacyjne	846	13 318	14 164
Przychody z tytułu opłat i prowizji	698	23 825	24 523
Przychody z tytułu odsetek	378	10 496	10 874
Pozostałe koszty operacyjne	-	(2 015)	(2 015)
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(159)	(154)	(313)
Koszty administracyjne	(161)	(219)	(380)
Koszty z tytułu odsetek	(1 313)	(114 654)	(115 967)
Wynik z instrumentów pochodnych	-	60 754	60 754
Razem	**289**	**(8 649)**	**(8 360)**

40. Program akcji pracowniczych

W 2007 roku, Spółka Dominująca, Nordea Bank AB (NBAB), uruchomiła programy Wypłat Opartych o Akcje ("Share-based Payment Program") pod nazwami Długoterminowy program motywacyjny (Long Term Incentive Program - LTIP) w programie tym bierze udział kierownictwo Nordea Bank Polska. Uczestnicy LTIP obejmą w posiadanie akcje NBAB, pod warunkiem spełnienia pewnych kryteriów efektywności.

W roku 2012 w rachunku zysków i strat Banku uwzględniono koszt w wysokości 233 tys zł (2011: 438 tys. zł) i dokonano stosownego wpisu w pozycji kapitałów własnych.

w tys. zł

Prawa warunkowe w ramach LTIP 2012	Akcja pracownicza	Akcja wynikowa I	Akcja wynikowa II
Przyznane	9 647	19 294	9 647
Utracone	(1 000)	(2 000)	(1 000)
Stan na koniec roku	**8 647**	**17 294**	**8 647**
- w tym obecnie dostępne do wykorzystania	-	-	-

w tys. zł

Prawa warunkowe w ramach LTIP 2011	2012			2011		
	Akcja pracownicza	Akcja wynikowa I	Akcja wynikowa II	Akcja pracownicza	Akcja wynikowa I	Akcja wynikowa II
Stan na początek roku	8 901	17 802	8 901	-	-	-
Udzielone prawa w 2012 r. w LTIP2011 [1)]	339	677	339	8 901	17 802	8 901
Utracone	-	-	-	-	-	-
Stan na koniec roku	**9 240**	**18 479**	**9 240**	**8 901**	**17 802**	**8 901**
w tym obecnie dostępne do wykorzystania	-	-	-			

tys. zł

Prawa warunkowe w ramach LTIP 2010	2012			2011		
	Akcja pracownicza	Akcja wynikowa I	Akcja wynikowa II	Akcja pracownicza	Akcja wynikowa I	Akcja wynikowa II
Stan na początek roku	7 462	14 924	7 462	8 863	17 726	8 863
Przeniesienie w ciągu roku	100	200	100	-	-	-
Utracone	-	-	-	(1 401)	(2 802)	(1 401)
Stan na koniec roku	**7 562**	**15 124**	**7 562**	**7 462**	**14 924**	**7 462**
w tym obecnie dostępne do wykorzystania	-	-	-			

w tys. zł

Prawa warunkowe w ramach LTIP 2009	2012			2011		
	Prawa-A	Prawa-B-C	Prawa-D	Prawa-A	Prawa-B-C	Prawa-D
Stan na początek roku	8 531	8 531	3 412	9 531	9 531	3 812
Utracone	-	-	-	-	-	-
Wykorzystane [2)]	-	-	-	(1 000)	(1 000)	(400)
Stan na koniec roku	**8 531**	**8 531**	**3 412**	**8 531**	**8 531**	**3 412**
w tym obecnie dostępne do wykorzystania	8 531	8 531	3 412	8 531	8 531	3 412

w tys. zł

Prawa warunkowe w ramach LTIP 2008	2012			2011		
	Prawa-A	Prawa-B-C	Prawa-D	Prawa-A	Prawa-B-C	Prawa-D
Stan na początek roku	4 876	4 876	3 901	4 876	4 876	3 901
Przeniesienie w ciągu roku	(800)	(800)	(640)	-	-	-
Wykorzystane [2)]	(4 076)	(4 076)	(3 261)	-	-	-
Stan na koniec roku	**-**	**-**	**-**	**4 876**	**4 876**	**3 901**
w tym obecnie dostępne do wykorzystania	-	-	-	4 876	4 876	3 901

[1)] Przyznane w 2012r. prawa z tytułu LTIP 2011 zostały skorygowane o dywidendę z tytułu bazowych akcji Nordea w roku 2012
[2)] Średnia ważona cena akcji w okresie realizacji prawa wynosi 6,88 mln EUR (7,45 EUR)

Długoterminowe Programy Motywacyjne (Long-Term Incentive Programmes)

Uczestnictwo w Długoterminowych Programach Motywacyjnych (LTIP) wymaga, by uczestnicy stali się bezpośrednimi właścicielami poprzez dokonanie inwestycji w akcje Nordea.

	LTIP 2012		
	Akcja pracownicza	Akcja wynikowa I	Akcja wynikowa II
Akcja zwykła na 1 prawo	1	1	1
Cena realizacji (EUR)	-	-	-
Data przyznania	13 maj 2012	13 maj 2012	13 maj 2012
Okres nabywania prawa prawa	36 miesięcy	36 miesięcy	36 miesięcy
Termin umowny (w miesiącach)	36 miesięcy	36 miesięcy	36 miesięcy
Pierwszy dzień realizacji	Kwiecień/Maj 2015	Kwiecień/Maj 2015	Kwiecień/Maj 2015
Wartość godziwa w dniu przyznania (EUR)	6,55	6,55	2,37

	LTIP 2011		
	Akcja pracownicza	Akcja wynikowa I	Akcja wynikowa II
Akcja zwykła na 1 prawo	1,00	1,00	1,00
Cena realizacji (EUR)	-	-	-
Data przyznania	13 Maja 2011	13 Maja 2011	13 Maja 2011
Okres nabywania prawa	36 miesięcy	36 miesięcy	36 miesięcy
Termin umowny (w miesiącach)	36 miesięcy	36 miesięcy	36 miesięcy
Pierwszy dzień realizacji	Kwiecień/Maj 2014	Kwiecień/Maj 2014	Kwiecień/Maj 2014
Wartość godziwa w dniu przyznania (EUR)*	7,90	7,90	2,86

* wartości godziwej była ponownie przeszacowana ze względu na korektę wartości dywidendy od akcji pracowniczych i akcji wynikowych podlegających kompensacie zgodnie z MSSF2

	LTIP 2010		
	Akcja pracownicza	Akcja wynikowa I	Akcja wynikowa II
Akcja zwykła na 1 prawo	1,00	1,00	1,00
Cena realizacji (EUR)	-	-	-
Data przyznania	13 Maja 2010	13 Maja 2010	13 Maja 2010
Okres nabywania prawa	36 miesięcy	36 miesięcy	36 miesięcy
Termin umowny (w miesiącach)	36 miesięcy	36 miesięcy	36 miesięcy
Pierwszy dzień realizacji	Kwiecień/Maj 2013	Kwiecień/Maj 2013	Kwiecień/Maj 2013
Wartość godziwa w dniu przyznania (EUR)	6,75	6,75	2,45

	LTIP 2009		
	Prawa-A	Prawa-B-C	Prawa-D
Akcja zwykła na 1 prawo	1,00	1,00	1,00
Cena realizacji (EUR)	0,51	0,12	0,12
Data przyznania	14 Maja 2009	14 Maja 2009	14 Maja 2009
Okres nabywania prawa	24 miesiące	24 miesiące	24 miesiące
Termin umowny (w miesiącach)	48 miesięcy	48 miesięcy	48 miesięcy
Pierwszy dzień realizacji	29 Kwiecień 2011	29 Kwiecień 2011	29 Kwiecień 2011
Wartość godziwa w dniu przyznania (EUR)	4,66	5,01	1,75

	LTIP 2008[1]		
	Prawa-A	Prawa-B-C	Prawa-D
Akcja zwykła na 1 prawo	1,30	1,30	1,30
Cena realizacji (EUR)*	1,75	0,98	0,98
Data przyznania	13 Maja 2008	13 Maja 2008	13 Maja 2008
Okres nabywania prawa	24 miesiące	24 miesiące	24 miesiące
Termin umowny (w miesiącach)	48 miesięcy	48 miesięcy	48 miesięcy
Pierwszy dzień realizacji	29 Kwietnia 2010	29 Kwietnia 2010	29 Kwietnia 2010
Wartość godziwa w dniu przyznania (EUR)	7,53	8,45	4,14

[1] Nowa emisja praw zatwierdzona przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w dniu 12 marca 2009 r. spowodowała konieczność przeliczenia niektórych parametrów LTIP 2008, zgodnie z umowami programów. Przeliczenie zostało dokonane w celu sprawienia, by uczestnicy byli w takiej samej sytuacji finansowej, jaka istniała bezpośrednio przed emisją nowych praw

Warunki i wymogi

W zamian za każdą akcję zwykłą, jaką uczestnicy zablokowali w ramach LTIP, otrzymali warunkowe Prawo A/Akcję pracowniczą do nabycia lub otrzymania akcji zwykłych, pod warunkiem ciągłego zatrudnienia oraz warunkowe Prawa-B-D/Akcje wynikowe I i II do nabycia lub otrzymania akcji zwykłych, z zastrzeżeniem spełnienia pewnych warunków dotyczących wyników pracy. Warunki dotyczące wyników pracy odnośnie praw B i C oraz Akcji wynikowej I obejmują docelowy wzrost zysku przypadającego na akcję, skorygowanego o ryzyko (RAPPS). Jeśli wartość zysku na 1 akcję podana w sprawozdaniu będzie niższa niż ustalony z góry poziom, to uczestnicy nie będą mieli prawa do realizacji żadnych praw B ani C ani prawa do Akcji wynikowych I. Warunek dotyczący Praw D oraz Akcji wynikowych II związany jest z rynkiem i obejmuje wzrost całkowitego zwrotu dla akcjonariuszy (TSR) w porównaniu z TSR grupy rówieśniczej.

W przypadku niespełnienia w całości warunków dotyczących wyników pracy, prawa, które nie podlegają realizacji są wykazywane jako "Utracone" w powyższych tabelach. Ponadto, w pozycji "Utracone" wykazywane są akcje, które nie przysługują z powodu odejścia uczestnika z Grupy Nordea.

Cena realizacji akcji zwykłych korygowana jest o dywidendy, jednakże nie jest nigdy korygowana poniżej ustalonego z góry poziomu ceny. Ponadto, ustalany jest górny limit zysku przypadającego na każde prawo.

	LTIP 2012	LTIP 2011	LTIP 2010	LTIP 2009	LTIP 2008
Warunek zatrudnienia, Prawa A,-D/Akcja pracownicza/Akcja wynikowa I i II	Utrzymanie stosunku pracy z Grupą Nordea w trzyletnim okresie nabywania praw.	Utrzymanie stosunku pracy z Grupą Nordea w trzyletnim okresie nabywania praw.	Utrzymanie stosunku pracy z Grupą Nordea w trzyletnim okresie nabywania praw.	Utrzymanie stosunku pracy z Grupą Nordea w dwuletnim okresie nabywania praw.	Utrzymanie stosunku pracy z Grupą Nordea w dwuletnim okresie nabywania praw.
Warunki dotyczące wyników pracy, Prawa-B/Akcja wynikowa I	Złożona Roczna Stopa Wzrostu wartości RAPPS w okresie od 2012 (rok bazowy) do 2014 włącznie. Uczestnik uzyskał pełne prawo do realizacji jeśli wartość Złożonej Rocznej Stopy Wzrostu równa jest lub większa niż 17%.	Złożona Roczna Stopa Wzrostu wartości RAPPS w okresie od 2010 (rok bazowy) do 2013 włącznie. Uczestnik uzyskał pełne prawo do realizacji jeśli wartość Złożonej Rocznej Stopy Wzrostu równa jest lub większa niż 10%.	Złożona Roczna Stopa Wzrostu wartości RAPPS w okresie od 2009 (rok bazowy) do 2012 włącznie. Uczestnik uzyskał pełne prawo do realizacji jeśli wartość Złożonej Rocznej Stopy Wzrostu równa jest lub większa niż 9%.	Wzrost wartości RAPPS 2009 w porównaniu z 2008. Uczestnik uzyskał pełne prawo do realizacji jeśli wartość RAPPS zwiększyła się o 8% lub więcej.	Wzrost wartości RAPPS 2008 w porównaniu z 2007. Uczestnik uzyskał pełne prawo do realizacji jeśli wartość RAPPS zwiększyła się o 12% lub więcej.
Próg wyłączający, dotyczący zysku na akcję (EPS), Akcja wynikowa I, Prawa-C	-	Podana wartość zysku na akcję za okres od 2011 do 2013 jest mniejsza niż EUR 0.26.	Podana wartość zysku na akcję za okres od 2010 do 2012 jest mniejsza niż EUR 0.26.	Podana wartość zysku na akcję za rok 2010 mniejsza niż EUR 0.26.	Podana wartość zysku na akcję za rok 2009 mniejsza niż EUR 0.52.
Warunki dotyczące wyników pracy, Prawa-D/Akcja wynikowa II	RAROCAR w latach 2012 r-2014 oraz P / E-rankingu na koniec roku 2014 w porównaniu do grupy rówieśniczej. Uczestnik uzyska pełne prawo do realizacji jeśli kwota RAROCAR będzie wynosiła 14%, i Nordea osiągnie 1- 5 miejsce w rankingu P / B-ranking.	TSR latach 2011-2013 w porównaniu z grupą rówieśniczą. Uczestnik uzyska pełne prawo do realizacji jeśli Nordea osiągnie 1 -5 miejsce w rankingu.	TSR latach 2010-2012 w porównaniu z grupą rówieśniczą. Uczestnik uzyska pełne prawo do realizacji jeśli Nordea osiągnie 1 - 5 miejsce w rankingu.	TSR latach 2009-2010 w porównaniu z grupą rówieśniczą. Uczestnik uzyska pełne prawo do realizacji jeśli Nordea osiągnie 1 miejsce w rankingu.	TSR w latach 2008-2009 w porównaniu z grupą rówieśniczą. Uczestnik uzyskał pełne prawo do realizacji jeśli Nordea zajęła 1 miejsce w rankingu.

	LTIP 2012	LTIP 2011	LTIP 2010	LTIP 2009	LTIP 2008
Limit górny	Wartość rynkowa przyznanych akcji ograniczona jest z góry do wartości zarobków rocznych uczestnika na koniec 2011.	Wartość rynkowa przyznanych akcji ograniczona jest z góry do wartości zarobków rocznych uczestnika na koniec 2010.	Wartość rynkowa przyznanych akcji ograniczona jest z góry do wartości zarobków rocznych uczestnika na koniec 2009.	Kwota zysku przypadającego na prawa A i D została ograniczona do 9,59 EUR na 1 prawo.	Kwota zysku przypadającego na prawa A i D została ograniczona do 21,87 EUR na 1 prawo.
Warunki wypłaty wynagrodzenia w formie dywidendy	Wartość akcji pracowniczych będzie korygowana w okresie nabywania praw przez pracowników w zależności od dywidendy w oparciu o wartość akcji bazowej oraz pod warunkiem że dywidendy zostaną zainwestowanie w dodatkowe akcje Nordea	Wartość akcji pracowniczych będzie korygowana w okresie nabywania praw przez pracowników w zależności od dywidendy w oparciu o wartość akcji bazowej oraz pod warunkiem że dywidendy zostaną zainwestowanie w dodatkowe akcje Nordea.	-	Cena realizacji zostanie skorygowana w przypadku realizacji dywidendy, ale nie niżej niż 0,10 EUR.	Cena realizacji zostanie skorygowana w przypadku realizacji dywidendy, ale nie niżej niż 0,10 EUR.
Warunki dotyczące wyników pracy, Prawa-C	-	-	-	Wzrost wartości RAPPS 2010 w porównaniu z 2009. Uczestnik uzyska pełne prawo do realizacji jeśli wartość RAPPS zwiększy się o 8% lub więcej.	Wzrost wartości RAPPS 2009 w porównaniu z 2008. Uczestnik uzyskał pełne prawo do realizacji jeśli wartość RAPPS zwiększy się o 12% lub więcej.
Próg wyłączający, dotyczący zysku na akcję (EPS), Prawa-B	-	-	-	Podana wartość zysku na akcję za rok 2009 mniejsza niż EUR 0.26.	Podana wartość zysku na akcję za rok 2008 mniejsza niż EUR 0.52.

Wartość RAPPS za rok obrotowy 2008 i 2009 stosowana w LTIP 2008 (Prawa C) i LTIP 2009 (Prawa B i C), wartość progu wyłączającego odnośnie zysku na akcję w LTIP 2008 (Prawa C) i LTIP 2009 (Prawa B- i C), a także wysokość limitu górnego została skorygowana w związku ze skutkami finansowymi nowej emisji praw w 2009r.

Obliczenia wartości godziwej

Wartość godziwa ustalana jest na podstawie ogólnie przyjętych modeli wyceny, z uwzględnieniem następujących czynników wejściowych:

	LTIP 2012	LTIP 2011	LTIP 2010	LTIP 2009	LTIP 2008
Średnia ważona cena akcji, w EUR	6,7	8,39	6,88	5,79	11,08
Okres nabywania prawa, w latach	3,0	3,0	3,0	2,5	2,5
Pomniejszenie o oczekiwaną kwotę dywidend	Nie	Nie	Nie	Tak	Tak
Stawka wolna od ryzyka, %	N/D	N/D	N/D	1,84%	3,83%
Oczekiwana zmienność, %	N/D	N/D	N/D	29%	21%

Oczekiwana zmienność ustalana jest w oparciu o dane historyczne. Ponieważ cena realizacji (zero w przypadku LTIP 2010, LTIP 2011 i LTIP 2012) jest na poziomie znacznie niższym od kursu akcji w dniu przyznania prawa, wartość ma ograniczoną wrażliwość na oczekiwaną zmienność i odsetki wolne od ryzyka. Obliczenia wartości godziwej są także oparte o założenie wczesnej realizacji w okresach realizacji praw w ramach programu, z wyłączeniem jednak LTIP 2010, LTIP 2011 i LTIP 2012.

Wartość praw D/Akcji Wynikowej II opiera się na warunkach rynkowych a wypełnienie celów TSR oraz P/B zostało uwzględnione przy obliczaniu wartości godziwej prawa w momencie udzielenia. Przy ocenie efektu wartości docelowej TSR i P/B założono, że wszystkie możliwe wyniki mają ten sam stopień prawdopodobieństwa. Również w każdym został uwzględniony limit przy wyliczaniu wartości godziwej akcji pracowniczych. Korekta ta wynosi około 2-3% średniej ceny ważonej akcji.

Transakcje wypłat opartych o akcje rozliczane gotówkowo

Nordea stosuje odroczenia oparte na akcjach w zakresie części wynagrodzenia zmiennego w przypadku pewnych kategorii pracowników. Odroczenia te są waloryzowane o wskaźnik Całkowitego Zwrotu dla Akcjonariuszy i przysługują po trzech latach albo przysługują w równych ratach w okresie od trzech do pięciu lat. Nordea stosuje także zatrzymanie części wynagrodzenia zmiennego w powiązaniu o TSR, w przypadku pewnej grupy pracowników. Nordea stosuje także odroczenia, które nie są waloryzowane wskaźnikiem TSR.

41. Istotne zdarzenia w ciągu okresu sprawozdawczego.

Działania restrukturyzacyjne

6 marca 2012 roku zatwierdzony został przez Zarząd Banku plan wdrożenia założeń strategii na lata 2012-2015. Zgodnie z nim Bank będzie rozwijać swą działalność w sposób zrównoważony, realizując nowe cele poprzez wdrożenie modelu bankowości doradczej w segmencie detalicznym oraz rozwój modelu bankowości relacyjnej w segmencie korporacyjnym. Istotnym elementem strategii Banku będzie rozwój nowych kanałów dystrybucji, z naciskiem na bankowość internetową i mobilną. Do 2015 roku Bank zamierza istotnie zwiększyć liczbę klientów zamożnych oraz osiągnąć założony poziom wskaźników efektywności. W nowej strategii Bank nadal będzie kładł nacisk na wysoką jakość obsługi, jednocześnie kontynuowane będą prace nad unowocześnieniem oferty, przy zachowaniu konsekwentnej polityki kredytowej. Celem prowadzonych zmian jest zapewnienie warunków rozwoju Bank w długim okresie, przy utrzymaniu dyscypliny kosztowej i poszanowaniu kapitału.

W dniu 23 kwietnia 2012 roku został zatwierdzony Program restrukturyzacji, którego główne założenia to:

- Dostosowanie wielkości sieci detalicznej oraz struktury zatrudnienia do skali działalności,
- Zwiększenie efektywności biznesu detalicznego i tym samym całego Banku,
- Skoncentrowanie się na rynkach o największym potencjale wzrostu,
- Ograniczenie działalności w wybranych liniach produktowych,
- Zapewnienie wysokiej jakości obsługi poprzez m.in. rozwój wyspecjalizowanej bankowości doradczej,
- Optymalizacja kanałów dystrybucji, w tym rozwój mobilnych kanałów komunikacji z Bankiem, bankowości elektronicznej,
- Ograniczenie kosztów,
- Reorganizacja struktury organizacyjnej na poziomie sieci detalicznej oraz w Centrali Banku.

Zgodnie z zatwierdzonym planem restrukturyzacji zredukowano liczbę placówek o 55 (ze 194 na koniec grudnia 2011 roku do 139 na koniec czerwca 2012 roku). Pociągnęło to za sobą konieczność poniesienia wydatków głównie z tytułu wcześniejszego zakończenia umów najmu powierzchni, bankomatów, infomatów, oraz wydatków z tytułu wcześniejszego rozwiązania innych umów.

Restrukturyzacji została także poddana struktura oraz skala dotychczasowego zatrudnienia zarówno w sieci detalicznej, jak i w jednostkach Centrali. Po konsultacjach z Radą Pracowniczą i na podstawie podpisanego 14 maja 2012 roku porozumienia ze Związkami Zawodowymi uzgodniono, że zwolnieniami objętych zostanie łącznie do 400 osób.

Wydatki związane z procesem restrukturyzacji oszacowano na 56 068 tys. zł. przy czym koszty utworzenia rezerwy restrukturyzacyjnej stanowią 32 194 tys. zł, pozostałą część 23 874 tys. zł. stanowi odpis z tytułu utraty wartości majątku rzeczowego w zamykanych oddziałach dokonany w oparciu o MSR 36 Utrata wartości aktywów. Obie kwoty obciążyły wynik roku 2012 roku zgodnie z poniższą tabelą:

L.p.	Wyszczególnienie	Kwota (tys. zł)
1.	Koszty związane z rozwiązaniem umów najmu lokali w związku z restrukturyzacją (koszty najmu powierzchni, bankomatów, infomatów)	14 487
2.	Odprawy dla pracowników w związku z restrukturyzacją	11 300
3.	Koszty związane z rozwiązaniem innych umów w ramach restrukturyzacji	4 314
4.	Pozostałe koszty restrukturyzacyjne oddziałów Banku	2 093
Razem rezerwa restrukturyzacyjna (nota 11, 29)		**32 194**
1.	Utrata wartości majątku rzeczowego Banku	23 874
Razem koszt działań restrukturyzacyjnych		**56 068**

42. Zdarzenia po dacie bilansu

W dniu 8 stycznia 2013 roku w związku z decyzją Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 27 grudnia 2012 roku Zarząd Banku podjął Uchwałę o wcześniejszej spłacie pożyczki podporządkowanej w dniu 10 stycznia 2013 roku, którą Bank otrzymał w dniu 24 maja 2007 roku w kwocie 79 milionów CHF oraz zaprzestaniu ujmowania ww. pożyczki w kapitałach uzupełniających Banku na dzień 31 grudnia 2012 roku.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu:

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko / Funkcja	Podpis
07/02/2013	Sławomir Żygowski	Prezesa Zarządu	
07/02/2013	Agnieszka Domaradzka	Wiceprezes Zarządu	
07/02/2013	Jacek Kalisz	Wiceprezes Zarządu	
07/02/2013	Bohdan Tillack	Wiceprezes Zarządu	